

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ OBCÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF MUNICIPAL WATER MANAGEMENT

INTENZIFIKACE ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD INTENSIFICATION OF WASTEWATER TREATMENT PLANTS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

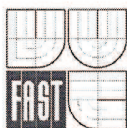
AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Eliška Kudrnová

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. PETR HLUŠTÍK

BRNO 2012

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program B3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu Bakalářský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor 3647R015 Vodní hospodářství a vodní stavby
Pracoviště Ústav vodního hospodářství obcí

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student Eliška Kudrnová

Název Intenzifikace čistíren odpadních vod

Vedoucí bakalářské práce Ing. Petr Hlušík

Datum zadání bakalářské práce 30. 11. 2011

Datum odevzdání bakalářské práce 25. 5. 2012

V Brně dne 30. 11. 2011

V. z.
.....
doc. Ing. Ladislav Tuhovčák, CSc.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

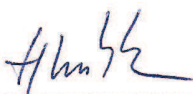
1. Nařízení vlády 23/2011, kterým se stanoví ukazatele přípustného znečištění vod
2. P. Hlavínek, D. Novotný : Intenzifikace čistíren odpadních vod, ISBN 80-86020-01-0, NOEL 2000, Brno 1996
3. M. Rogers, M. Bruen, L.-Y. Maystre: Electre and decision support. Methods and applications in engineering and infrastructure investment. Dordrecht: Kluwer Academic Publishing, 2000.
4. J. Chudoba, M. Dohányos, J. Wanner : Biologické čištění odpadních vod, SNTL 1991, Praha
5. P. Hlavínek, J. Mičín, P. Prax : Příručka stokování a čištění, ISBN 80-86020-30-4, NOEL 2000, Brno 2001
6. J. Malý, J. Malá : Chemie a technologie vody, ISBN 80-86020-13-4, NOEL 2000, Brno 1996

Zásady pro vypracování

Bakalářská práce bude rozdělena do dvou základních částí, na část rešeršní a část praktickou. V rešeršní části student popíše strojně-technologické limitující faktory, kritéria a požadavky pro intenzifikaci čistíren v jednotlivých stupních. V praktické části práce budou srovnány intenzifikované čistírny odpadních vod provozované Vodárenskou akciovou společností, a.s. z několika hledisek. Student si podklady zajistí v rámci bakalářského semináře.

Předepsané přílohy

Licenční smlouva o zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací.
Bakalářská práce bude předána v 2 paré na CD nosiči.

.....
Ing. Petr Hlušík
Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKTY A KLÍČOVÁ SLOVA

Tato práce se zabývá intenzifikací čistíren odpadních vod, která zahrnuje zlepšení či posílení výkonnosti stávajících čistírenských jednotek.

V úvodu jsou stručně rozebrány způsoby vypouštění a odkanalizování odpadních vod z aglomerací, jejich vliv na čistírnu a typy používaných čistíren odpadních vod.

Dále jsou uvedeny podmínky pro čištění, vypouštění a nakládání s odpadními vodami dle legislativy a faktory ovlivňující intenzifikaci čistíren odpadních vod.

Obsah této práce je zaměřen především na čistírny s kapacitou větší než 2000 ekvivalentních obyvatel, které musely do konce roku 2010 odpovídat požadavkům Směrnice Rady 91/271/EHS a být vybaveny odpovídajícím stupněm sekundárního čištění.

Praktická část je pak zaměřená na zhodnocení budovaných, rekonstruovaných a intenzifikovaných čistíren odpadních vod v letech 2008 až 2010.

Klíčová slova:

Čistírna odpadních vod, intenzifikace, emise, limitující faktory účinnosti

ABSTRACT AND KEY WORDS

This thesis deals with the intensification of wastewater treatment plants, which includes improving and strengthening of performance of existing treatment units.

The introduction briefly discusses the ways of discharging wastewater from agglomerations, their influence on the WWTP and types of WWTP currently used.

The following are the conditions for wastewater treatment, discharging wastewater and waste water management according to law and the factors influencing the intensification of wastewater treatment plants.

The main content of this thesis is focused primarily on WWTPs with a capacity greater than 2,000 pe, which had until the end of 2010 meet the requirements of Council Directive 91/271/EEC to be equipped with an appropriate degree of secondary treatment.

The practical part is focused on the evaluation of WWTP constructed, reconstructed and intensified between 2008 and 2010.

Keywords:

Wastewater Treatment Plant, intensification, emission factors, limiting factors of efficiency

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE VŠKP

KUDRNOVÁ, Eliška. *Intenzifikace čistíren odpadních vod*. Brno, 2012. 75 s. Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav vodního hospodářství obcí. Vedoucí práce Ing. Petr Hlušík.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval(a) samostatně, a že jsem uvedl(a) všechny použité, informační zdroje.

V Brně dne 22.5.2012

.....
podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji Ing. Petru Hlušíkovi za odborné konzultace a podporu při zpracování mé bakalářské práce, za podnětné připomínky a konstruktivní kritiku.

OBSAH

1	ÚVOD	2
2	HISTORIE	5
3	LEGISLATIVA	8
3.1	LEGISLATIVA V ČESKÉ REPUBLICE	11
3.2	LEGISLATIVA V EVROPĚ	13
3.3	BAT – BEST AVAILABLE TECHNIQUES	14
3.3.1	Metodika pro nejlepší dostupné technologie v oblasti zneškodňování městských odpadních vod 14	
4	INTENZIFIKACE ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD	21
4.1	FAKTORY LIMITUJÍCÍ ÚČINNOST ČISTÍREN	24
4.1.1	Limitující faktory na strojním zařízení	24
4.1.2	Technologické limitující faktory	29
4.2	INTENZIFIKACE ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD	31
4.3	REKONSTRUKCE ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD	32
4.4	NOVÉ ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD	32
5	SOUČASNÝ STAV ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD	33
5.1	SOUČASNÝ STAV V ČESKÉ REPUBLICE	33
5.1.1	Financování v České republice	38
5.1.2	Provozovatelé čistíren v České republice.....	43
5.2	SOUČASNÝ STAV V EVROPĚ	46
6	PROJEKTY ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD	49
6.1	PŘEHLED SCHVÁLENÝCH PROJEKTŮ	49
7	ZÁVĚR	64
8	POUŽITÁ LITERATURA	66
	SEZNAM TABULEK	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ	72
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	73
	SUMMARY	75

1 ÚVOD

Pojem intenzifikace znamená zesílení, zesilování, zmohutnění a též zvětšení intenzity. Intenzifikace čistíren odpadních vod, které jsou budovány pro odbourání znečištění odpadních vod vypouštěných do řek, tedy znamená zlepšení, zesílení či zintenzivnění účinnosti čistírny odpadních vod. Čistírna odpadních vod je soubor zařízení, různých částí a jejich funkcí, též chybně nazývána čističkou, do které jsou kanalizační sítě přiváděny odpadní vody. Kanalizace je podle Zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu považována za vodní dílo a je to soubor staveb a zařízení skládající se z kanalizační stoky oddílné nebo jednotné soustavy, z kanalizačních objektů, čistírny odpadních vod a staveb určených k čištění vod před jejich vypuštěním do kanalizace. Odpadní vody jsou všechny vody odváděné kanalizací a jedná se o vody, které by svými charakteristikami mohly ohrozit kvalitu vod podzemních, sloužících jako zdroj pitné vody anebo zamořit povrchové vody. Do kanalizace mohou být vypouštěny pouze vody nepřekračující míru znečištění stanovenou kanalizačním řádem a smlouvou o odvádění odpadních vod. Rozlišujeme odpadní vody průmyslové, ze zemědělství, splaškové od obyvatelstva, též ve většině případů vody dešťové či balastní. Dešťové vody jsou do čistírny přiváděny jednotnou stokovou sítí spolu s vodami splaškovými. Při použití oddílné stokové sítě se dešťové vody odvádějí samostatně ve většině případů rovnou do recipientu. Vzhledem k povrchovému odtoku těchto vod po zpevněných plochách, jako jsou střechy a komunikace, dochází ke splachování ropných látek, olejů, nečistot od otěru z komunikací a jiných rozpuštěných a nerozpuštěných, anorganických a organických látek. Proto dešťové vody bývají často velice znečištěné, především na počátku jejich odtoku do stokové sítě a jedná-li se o deště přívalové s velkou intenzitou a krátkou dobou trvání. Z tohoto důvodu se preferují jednotné stokové sítě s odlehčovacími komorami, kdy nejvíce znečištěné vody na začátku dešťových srážek odtékají do čistírny a při přeplnění stoky voda přepadá přes přelivnou hranu do odlehčovací komory a je odváděna do recipientu. Balastní vody jsou veškeré vody, které se do kanalizačních sítí dostávají netěsností materiálu. Do kanalizace by neměly být vypouštěny vody toxické, výbušné, hořlavě, jedovaté, vody způsobující porušení materiálu stok a objektů na čistírně odpadních vod nebo ty, které by ohrozily zdraví pracovníků čistírny. Ve velkém množství by neměly být do kanalizace vypouštěny ani soli ze zimní údržby a ropné látky. Přípustné koncentrace soli jsou 200 mg/l a ropné látky 20 mg/l, v případě přímého vypouštění do recipientu jen 5 mg/l. Účelem je kvalitní vyčištění odpadních vod, které jsou dále odváděny do recipientu. Tam probíhá dočištění přirozenými způsoby. Vody vypouštěné z čistírny odpadních vod do recipientů podléhají požadavkům zákonů České republiky, zákonu o vodách a o změně některých zákonů, neboli 254/2001 Sb. *Vodní zákon*, a 274/2001 Sb. *Zákonu o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu*. Pro jejich vypuštění do vodních toků musí

Vodoprávní úřad vydat povolení. Toto povolení není platné déle než 10 let, v případě vypouštění nebezpečných látek je maximálně 4 roky. [1], [2], [3]

„Podle tzv. vodního zákona č. 254/2001 Sb. jsou vodoprávními úřady obce, újezdní úřady na území vojenských újezdů, obecní úřady s rozšířenou přenesenou působností, kraje a dále Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí jako ústřední vodoprávní úřady v rámci svých kompetencí. Není-li vodním zákonem stanoveno jinak, vykonávají působnost vodoprávního úřadu obecní úřady s rozšířenou přenesenou působností. Kompetence k jednotlivým úkonům a působnost vodoprávních úřadů je uvedena ve vodním zákoně.“ [4]

ZÁKON O VODÁCH (VODNÍ ZÁKON)

„(1) Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství. Účelem tohoto zákona je též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závislých suchozemských ekosystémů.“ [5]

První používané čistírny odpadních vod byly mechanické. Odstraňovaly z odpadních vod hrubé plovoucí a usaditelné nečistoty. Pouze mechanické čištění nebylo ale dostačující, bylo nutné ho doplnit biologickým čištěním pro odstraňování organických látek. Dnes se setkáváme převážně s čistírnami mechanicko-biologickými. Jako doplňující prvek mohou být budovány v rámci intenzifikace čistíren odpadních vod biologické čistírny, chemické čistírny i chemicko-biologické. Chemické čistírny se používají k odstranění ropných látek, pro vody s obsahem olejů, pro odpadní vody z jímek myček vozidel, pro likvidaci odpadů z ropných a technologických havárií nebo kovových odpadů a jiných látek. Nejznámější u nás je chemická čistírna v Přelouči. Do čistírny odpadních vod patří i objekty sloužící pro likvidaci kalu, vzniklého z procesu čištění, a objekty pro zpracování plynných látek a kalové vody. Nazýváme je kalové hospodářství. Nejen kaly z čistíren odpadních vod, ale i komunální odpady, průmyslové, stavební, biologicky rozložitelné, nebezpečné a jiné, mohou ohrozit zdravý člověka a životní prostředí. Vyznačují se různými specifickými vlastnostmi podle druhu odpadu, proto je nutno přizpůsobit se těmto vlastnostem při nakládání s odpady. Zákon o odpadech a jeho prováděcí právní předpisy stanovují pravidla při nakládání s odpady a Plán odpadového hospodářství České republiky na roky 2003 – 2013, vydaný nařízením vlády, stanoví cíle pro různé způsoby nakládání s odpady a nejvhodnější metody pro dosažení

těchto cílů. Pro nakládání s odpadními vodami se vztahuje zákon 185/2001 Sb. O odpadech a o změně některých dalších zákonů. [6] [7]

„§ 1

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje

a) pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany lidského zdraví a trvale udržitelného rozvoje ^{1a)} a při omezování nepříznivých dopadů využívání přírodních zdrojů a zlepšování účinnosti tohoto využívání,

b) práva a povinnosti osob v odpadovém hospodářství a

c) působnost orgánů veřejné správy v odpadovém hospodářství.“

^{1a)} *Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. [7]*

Zákon 185/2001 Sb. se nevztahuje mimo jiné na nakládání s odpadními vodami.

2 HISTORIE

Kdy byl zaveden a poprvé použit kanalizační systém není jistě známo, avšak první informace o stokové síti a odpadní jámě sahají již k roku 2 600 př.n.l. Lidé si uvědomovali nutnost kanalizace, ale podceňovali jejich odvádění z měst a následné čištění. Odpadní voda byla z měst odváděna otevřenou kanalizací přímo do řek bez předchozího čištění. To vedlo k následným epidemiím, chorobám a zápachu měst. Splachovací stoky byly zavedeny až v 16. a 17. století a voda byla odváděna nejkratší cestou do řek. V druhé polovině 19. století se začaly objevovat gravitační stokové sítě, převážně zděné. Tím ale nebyl vyřešen problém vypouštění odpadních vod od řek. Z mnohého vyplývá, že o úrovni společnosti, ať již po stránce kulturní, sociální, technické či ekonomické, vypovídá především úroveň odvádění splaškových vod od obyvatelstva. První zmínka o zavedení kanalizace v Praze, je odkanalizování domu roku 1310 hradčanského probošta. Dnes by se jednalo o Nerudovu ulici. Roku 1340 byl zaveden úřad čističe městských struh a v roce 1660 byl odkanalizován areál jezuitské koleje v Klementu, ale jinak se o systematickém odkanalizování měst dá hovořit až počátkem 19. století. Odváděním odpadních vod z měst byly zlepšeny sice problémy hygienické a estetické co se týká měst, ale přesunuly se do vodních toků, které byly odpadními vodami přetěžovány. Odpadní vody vypouštěné bez čištění do recipientu mohou způsobit zanášení koryt suspendovanými usaditelnými látkami, estetické a organoleptické závady, úbytek a případně i vyčerpání rozpuštěného kyslíku, který je nutný pro život organismů ve vodě. Způsobují taky epidemiologické závady, které jsou vyvolány přítomností virů či bakterií, jakožto patogenních organismů. Může dojít ke kontaminaci toxickými látkami z průmyslu, ke zvýšení solnosti vody, ke změně teploty a především vlivem obohacování vod o živiny, jako je dusík a fosfor, dochází k úbytku kyslíku a vzniku eutrofizace povrchových vod. Znečištění vod v recipientech tedy narůstalo, až dosáhlo kritických hodnot. Roku 1914 musela být Praha zásobena jizerskou vodou z Káraného, z důvodu závadnosti vod ze studní a vod říčních, které byly do té doby používány jako zdroj pitné a průmyslové vody. Velké problémy se znečištěním recipientu se objevily v Anglii. V té době došlo k růstu počtu obyvatel a rozvoji průmyslu, což vedlo i k růstu znečištění odpadními vodami. Opakovaně se objevovaly epidemie nebo cholery a rozrůstající průmysl potřeboval kvalitní vodu. [8] [9]

V r. 1865 byla založena první Royal Commission on River Pollution, jejíž činnost (a její nástupkyně z r.1874) vedla k vydání zákona na ochranu řek před znečištěním (Rivers Pollution Prevention Act, 1876). Samotný zákon však neměl valné účinnosti bez příslušných technických prostředků na ochranu řek. Za zlom ve vývoji čistírenských technologií je považováno založení Royal Commission on Sewage Disposal r. 1898. Tato komise koordinovala úsilí věnované poznání faktorů ovlivňujících kvalitu vody

v recipientech i vývoji a ověřování čistírenských postupů. Výsledkem těchto snah jsou např. metoda doporučená r. 1908 pro hodnocení organického znečištění recipientu stanovením BSK₅, používaná dodnes, či různé modifikace biofiltrů od periodicky pracujících s ponořenou náplní až po kontinuální zkrápěné biofiltry. Z hlediska vývoje čistírenství bylo důležité i přijetí královských standardů pro vypouštění odpadních vod v r. 1912, tj. NL 30 mg/l a BSK₅ 20 mg/l včetně požadavku „úplné“ nitrifikace. Tento britský královský standard (tzv. 30:20 standard) je určitým prototypem emisních standardů, používaných dnes v legislativě většiny států. [9]

První známky pokusu čištění odpadních vod sahají k Antice. Dnes jsou tyto metody používány jako *přírodní metody čištění odpadních vod*. Významný vývoj v tomto problému nastal roku 1914 v Anglii, kdy Arden, Lockett a Fowler vynalezli aktivační proces. Velmi prozíravé bylo, že proces nepatentovali, aby byla možnost jeho volného užití. Přesto firma Activated Sludge Co. našla způsob jak si proces přivlastnit a patentovat, a jeho využití vysoce zpoplatnit. Tím zabránila jeho šíření až do počátku 2. sv. války. Pro rozvoj stokování a čištění odpadních vod se významně zasloužili angličtí odborníci. Řada z nich působila v Německu. U nás měla největší význam rodina Lindleyů. Otec, Sir William Lindley, vybudoval kanalizaci pro mnohá města a jeho syn, Sir William H. Lindley, v práci svého otce pokračoval. V Praze roku 1884 byla magistrátem vypsána soutěž na odkanalizování historického jádra města. Roku 1889 byla vypsána opakovaně, již jako mezinárodní a byla doplněna o výstavbu čistírny odpadních vod. Rada Lindley byla pověřena vyhodnocením soutěže, ale jejím závěrem bylo, že žádná varianta není vyhovující pro rozvíjející se královské hlavní město. Vypracováním generálního plánu pražské stokové sítě a projektem čistírny byla tedy roku 1893 pověřena rada Lindley. Lindley do projektu nezahrnul pouze historická města pražská, ale i jeho předměstí a tím umožnil nerušený vývoj pražské aglomerace. Dalším významným bodem projektu Lindley bylo navržení a pod jeho vedením vybudování čistírny odpadních vod, tudíž nebyla kanalizační síť vyústěna do recipientu. Byla jednou z nejmodernějších čistíren na kontinentě. Technologickým schématem bylo mechanické čištění s případnou intenzifikací výkonu chemického srážení. V červnu 1906 byla stavba zprovozněna a zachovala se v původním stavu dodnes. Další odpovídající čistírna odpadních vod, uvedena do provozu již roku 1904 ve městě Mödling u Vídně v tehdejší Rakousko-Uhersku, byla vybavená mechanicko-biologickou čistírnou odpadních vod s využitím biofiltrů s přerušovaným provozem. I zde byla projektována anglickými odborníky. [9]

Mocným impulsem pro další rozvoj československého čistírenství bylo přijetí nového zákona o vodách (*vodního zákona*) č.138/1973 Sb., v němž je vypouštění odpadních vod upraveno paragrafem 23, který v odstavci 1 říká: *“Kdo vypouští odpadní nebo zvláštní vody do vod povrchových nebo podzemních, je povinen dbát, aby jakost povrchových nebo podzemních vod nebyla ohrožena nebo zhoršena. Za tím účelem*

je povinen zejména zajišťovat zneškodnění vypouštěných vod způsobem odpovídajícím současnému stavu technického pokroku.“ Toto ustanovení bylo formulováno natolik prozíravě, že dodnes poskytuje základní právní rámec pro vypouštění odpadních vod.“ [9]

Přesto do roku 1989 byly odpadní vody z většiny měst a obcí bez předchozího čištění vypouštěny do recipientu. Toho roku se začala výrazně kontrolovat kvalita řek. Výsledky měření byly kritické, proto začalo rozsáhlejší budování čistíren odpadních vod. Jednalo se nejen o čistírny městské ale i čistírny průmyslových podniků. V roce 2005 bylo v ČR 1994 fungujících čistíren a na veřejnou síť bylo napojeno 79,1% obyvatel, což bylo v té době více než průměr. [10]

3 LEGISLATIVA

Při provozování čistíren odpadních vod a vypouštění vod do recipientu je nutné se řídit požadavky normy a směrnicemi. Při nesplnění daných podmínek je nutná rekonstrukce či úprava ČOV nebo kanalizace. K financování těchto rekonstrukcí jsou využívány různé fondy a půjčky.

Nejvýznamnější legislativou v oblasti čištění a vypouštění odpadních vod je pro všechny členské státy Evropské unie *Směrnice rady 91/271 EHS o čištění městských odpadních vod* a *2000/60 ES Směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky*. [14], [15]

Odpadní vody vypouštěné do recipientu nesmí ohrožovat životní prostředí. Znečištěné odpadní vody často ohrožují kvalitu vod i v jiných státech, tímto problémem se zabývá směrnice rady o čištění městských odpadních vod 91/271 EHS. Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21.května 1991 o čištění městských odpadních vod se týká odvádění, čištění a vypouštění městských odpadních vod a čištění a vypouštění odpadních vod z určitých průmyslových odvětví. Cílem této směrnice je ochrana životního prostředí před nepříznivými účinky vypouštění výše uvedených odpadních vod. Z této Směrnice vyplývá, že členské státy musí zajistit, aby všechny aglomerace byly vybaveny stokovými systémy městských odpadních vod, a to nejpozději do:

- 31. prosince 2000 u aglomerací s počtem ekvivalentních obyvatel vyšším než 15 000 EO,
- 31. prosince 2005 u aglomerací s počtem ekvivalentních obyvatel v rozmezí 2 000 až 15 000 EO.

Členské státy zajistí, aby aglomerace s počtem ekvivalentních obyvatel vyšším než 10 000 EO, jejichž městské odpadní vody jsou vypouštěny do recipientů považovaných podle článku 5 za „citlivé oblasti“, byly vybaveny stokovými systémy nejpozději do 31. prosince 1998. Pokud není vybudování stokové soustavy vhodné buď proto, že by nepřineslo životnímu prostředí žádný užitek, nebo proto, že by si vyžádalo příliš vysoké finanční náklady, použijí se individuální nebo jiné vyhovující systémy, které zajistí stejnou úroveň ochrany životního prostředí. Dále členské státy zajistí, aby městské odpadní vody odváděné stokovými systémy byly před vypouštěním podrobeny sekundárnímu čištění nebo jinému rovnocennému čištění, a to nejpozději do:

- 31. prosince 2000 u všech vypouštění z aglomerací s počtem ekvivalentních obyvatel vyšším než 15 000 EO,
- 31. prosince 2005 u všech vypouštění z aglomerací s počtem ekvivalentních obyvatel v rozmezí 10 000 až 15 000 EO,

– 31. prosince 2005 u všech vypouštění do sladkých vod a do ústí řek z aglomerací s počtem ekvivalentních obyvatel v rozmezí 2 000 až 10 000 EO. [14]

V případech, kdy naplňování požadavků v uvedených termínech provázejí technické problémy, prokazatelné extrémní ekonomické obtíže následkem vysokých investičních nákladů, lze předložit žádost o prodloužení termínu plnění (“derogace”). U nově přijímaných států pak byla v přístupových jednáních přímo dohodnuta lhůta pro odklad naplňování a stanoveno tzv. “přechodné období”, což odpovídá v podstatě prodloužení termínů ke splnění nároků směrnice. Pro Českou republiku bylo vyjednáno – s ohledem na úroveň ekonomiky i stavu vodohospodářské infrastruktury – přechodné období do r. 2010. V rámci vodního hospodářství je celá Česká republika považována za citlivou oblast. [35]

Směrnice 2000/60/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky je tzv. Rámcová směrnice. Účelem této směrnice je stanovit rámec pro ochranu vnitrozemských povrchových vod, brakických vod, pobřežních vod a podzemních vod, který zabrání dalšímu zhoršování jejich kvality, podpoří trvale udržitelné užívání těchto vod, povede ke zvýšené ochraně a zlepšení vodního prostředí, zajistí cílené snižování znečišťování podzemních vod a přispěje ke zmírnění účinků povodní a období sucha. Tato směrnice má přispět k cílenému snižování vypouštění nebezpečných látek do vod. Znečišťováním dle směrnice Evropského parlamentu a rady se „znečišťováním“ rozumí přímé nebo nepřímé zavádění, jako důsledek lidské činnosti, látek nebo tepla do ovzduší, vody nebo půdy, které může být škodlivé pro lidské zdraví nebo pro kvalitu vodních ekosystémů nebo suchozemských ekosystémů přímo na nich závislých, má za následek poškození hmotného majetku nebo zhoršuje či narušuje hodnoty životního prostředí a další legitimní způsoby jeho užívání. [15]

Při vypouštění odpadních vod měříme hodnoty ukazatelů BSK₅, CHSK, NL, N a P a objem vyčištěných vod. Ukazatel BSK₅ je biochemická spotřeba kyslíku a slouží pro určení množství biologicky rozložitelných organických látek ve vodách při teplotě 20°C po dobu pěti dnů. CHSK je chemická spotřeba kyslíku nutná pro oxidaci všech látek obsažených ve vodě pomocí chemického činidla, jako je například dichroman draselný. NL je obsah nerozpuštěných látek, které jsou min z 50% odstraňovány při mechanickém čištění. Celkový dusík se odstraňuje při biologickém čištění nejčastěji nitrifikací s následnou denitrifikací a fosfor odbouráváme cestou chemickou. Při vypouštění dusíku a fosforu nesmí být jejich koncentrace vyšší než přípustná, aby nedošlo k eutrofizaci, neboli obohacování vody živinami, působením těchto biogenních prvků. Při eutrofizaci dochází k zrychlenému růstu řas a vyšších organismů vyčerpáním kyslíku ve vodě. Dochází k porušení rovnováhy. Čistírny jsou navrženy, či upraveny tak, aby byl zajištěn

odběr vzorků vyčištěných vod před jejich vypuštěním do recipientu, stejně tak odběr vzorků vod vstupujících do čistírny. Vodoprávní úřad stanovuje podmínky pro vypouštění a musí vždy přihlédnout k nejlepšímu dostupnému řešení.

„§ 3 Náležitosti povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo do kanalizací

(1) Povolení k vypouštění odpadních vod vedle obecných náležitostí obsahuje

- a) druh odpadních vod vypouštěných do povrchových vod, popřípadě do kanalizace,*
- b) charakteristiku výrobní činnosti a její označení podle Klasifikace ekonomických činností,*
- c) určení místa výpustí odpadních vod, pro kterou je povolení vydáno, s názvem vodního toku, číslem hydrologického pořadí povodí, s názvem a kódem vodního útvaru a uvedením kilometráže výpustí (staničení), popřípadě určení místa výpustí do kanalizace.*

(2) Dále vodoprávní úřad v povolení k vypouštění odpadních vod vždy stanoví

- a) emisní limity,*
- b) lhůtu k dosažení emisních limitů podle požadavků tohoto nařízení, pokud jde o případy, kdy podle § 38 odst. 12 nebo § 127 odst. 6 zákona povoluje vypouštění odpadních vod s přípustnými hodnotami ukazatelů znečištění odpadních vod vyššími než hodnoty stanovené tímto nařízením,*
- c) způsob, četnost, typ a místo odběrů vzorků vypouštěných odpadních vod a místo měření jejich objemu na výpusti, popřípadě i na přítoku do čistírny odpadních vod,*
- d) způsob provádění rozborů vypouštěných odpadních vod podle jednotlivých ukazatelů znečištění uvedených v povolení k vypouštění odpadních vod podle příslušné technické normy; není-li příslušná technická norma vydána, stanoví způsob rozboru vodoprávní úřad individuálně na základě dostupných podkladů,*
- e) způsob vyhodnocení výsledků rozborů jednotlivých ukazatelů znečištění a výsledků měření a stanovení objemu vypouštěných odpadních vod a zjištěného množství vypouštěných znečišťujících látek pro účely evidence a kontroly,*
- f) způsob, formu, četnost a termín předávání výsledků měření vodoprávnímu úřadu podle přílohy č. 6 k tomuto nařízení.“ [16]*

Směrnice rady (91/271/EHS) stanovuje pro určité množství odběrů vzorků počet z nich, které nemusí splňovat požadavky normy. Požadavky na výsledné koncentrace vypouštěných vod se liší dle oblastí, jedná-li se o citlivou oblast, jsou nároky legislativy přísnější. Pro vypouštění nebezpečných či závadných vod do kanalizace musí vydat povolení vodoprávní úřad podle typu výrobního procesu a to v případě, že budou dodrženy

emisní standardy. Jako nebezpečné látky jsou brány látky toxické, náchylné k bioakumulaci a perzistentní, což jsou látky způsobující hormonální poruchy a ohrožují reprodukci. Do řek nesmí být z čistírny vypuštěny kaly. Je nutno je stabilizovat a zpracovat podle příslušných předpisů a zvolit vhodný způsob pro likvidaci. Jeli to vhodné, měl by být kal znovu použit, jeho dopady na životní prostředí by měly být minimalizovány. [14]

3.1 LEGISLATIVA V ČESKÉ REPUBLICCE

Nejvýznamnější legislativou pro Českou republiku je, včetně *Směrnice rady 91/271 EHS o čištění městských odpadních vod* a *2000/60 ES Směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky, Předpis č.61/2003 Sb. Nařízení vlády o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a podzemních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizace a o citlivých oblastech* a *Metodický pokyn odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí k vypouštění odpadních vod do vod podzemních* (k nařízení vlády č. 416/2010 Sb. o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění odpadních vod a náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod podzemních) platný od 1.11.2011. [31]

Předpis č. 61/2003 Sb. Nařízení vlády o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod je upraven dodatkem 23/2011 Sb. Stanovuje hodnoty přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, které by neměly nebo nesmí být překročeny při vypouštění znečištěných vod do řek. Dále určí ukazatele vyjadřující stav vody ve vodním toku a jiné. Nařízení vlády vychází ze souladu s Evropskou unií a specifikuje emisní limity a standardy. Emisní limity i standardy jsou nejvyšší přípustné hodnoty ukazatelů znečištění. Standardy jsou pevné hodnoty uvedené ve změně pozdějšího Předpisu č. 23/2011 Sb. a limity stanoví vodoprávní úřad podle druhu odpadních vod, jejich charakteristik a dle řeky do které jsou vypouštěny. Emisní standardy a limity mohou být vyjádřeny jako: [16]

„§ 2.f)

1. koncentrace v jednotkách hmotnosti látky nebo skupiny látek na litr,
2. minimální účinnost čištění v čistírně odpadních vod v procentech,
3. množství vypouštěného znečištění v jednotkách hmotnosti látky nebo skupiny látek za určité časové období,
4. poměrné množství vypouštěného znečištění v jednotkách hmotnosti látky nebo skupiny látek na jednotku hmotnosti látky nebo suroviny použité při výrobě nebo výrobku“ [16]

Při vypouštění odpadních vod musí být dodrženy emisní limity stanovené do výše emisních standardů, ty se liší, jedná-li se o vody městské nebo průmyslové, případně na druhu výrobních procesů, ze kterých jsou průmyslové vody odváděny. V případě,

že by nebylo možno dosáhnout stanovených limitů ani při použití nejlepších přístupných technologií, vodoprávní úřad povolí emisní limity ve výši nejpřísnějších limitů, kterých lze s danou technologií a okolními přírodními podmínkami dosáhnout. Emisní limity nejsou dodrženy, jestliže se k jejich dosažení musela odpadní voda zředit. Emisní standardy „m“ jsou nepřekročitelné hodnoty, z emisních standardů „p“ se určují emisní limity a jsou dodrženy, neodchylují se více, než dovoluje norma. [16]

Tab. 3.1 Emisní standardy: přípustné hodnoty (p³), maximální hodnoty (m⁴) a hodnoty průměru⁵) koncentrace ukazatelů znečištění vypouštěných odpadních vod v mg/l [17]

Kategorie ČOV (EO) ^{1) 7)}	CHSK _{Cr}		BSK ₅		NL		N-NH ₄ ⁺		N _{celk} ^{2), 8), 9)}		P _{celk} ⁹⁾	
	p ³⁾	m ⁴⁾	p ³⁾	m ⁴⁾	p ³⁾	m ⁴⁾	průměr ⁵⁾	m ^{4) 6)}	průměr ⁵⁾	m ^{4) 6)}	průměr ⁵⁾	m ⁴⁾
< 500 ¹¹⁾	150	220	40	80	50	80	-	-	-	-	-	-
500 - 2 000	125	180	30	60	40	70	20	40	-	-	-	-
2 001 - 10 000	120	170	25	50	30	60	15	30	-	-	3 ^{10 9)}	8 ^{10 9)}
10 001 - 100 000	90	130	20	40	25	50	-	-	15	30	2	6
> 100 000	75	125	15	30	20	40	-	-	10	20	1	3

Kategorie čistíren odpadních vod se vyjadřuje v počtu ekvivalentních obyvatel. Na jednoho ekvivalentního obyvatele připadá specifická produkce znečištění, vyjádřená v BSK₅, 60 mg/l. V případě přítomnosti průmyslových odpadních vod se převádí specifické znečištění stanovené výrobcem na počet obyvatel, kteří by vyprodukovali stejné množství znečištění. N_{celk} zahrnuje všechny formy dusíku. Pro N-NH₄ a N_{celk} platí standardy „m“ pouze v případě, bylo-li alespoň 5 měření provedených během dne na odtoku z biologické části při teplotách větších než 12°C. [17]

Tab. 3.2 Emisní standardy: přípustná minimální účinnost čištění vypouštěných odpadních vod (minimální procento úbytku) v procentech [17]

Kategorie ČOV (EO)	CHSK _{Cr}	BSK ₅	N-NH ₄ ⁺	N _{celk} ³⁾	P _{celk}
< 500	70	80	-	-	-
500 - 2 000	70	80	50	-	-
2 001 - 10 000	75	85	60	-	70 ⁵⁾
10 001 - 100 000	75	85	-	70	80
> 100 000	75	85	-	70	80

Uvedená účinnost čištění je vztažena k hodnotám znečištění na vstupu do čistírny.

Předpis č. 23/2011 dále udává přípustné hodnoty znečištění odpadních vod pro různá průmyslová a zemědělská odvětví. Při měření rozlišujeme tři typy vzorků, A nebo B nebo C a stanovuje je vodoprávní úřad.

„typ A - dvouhodinový směsný vzorek získaný sléváním 8 dílčích vzorků stejného objemu v intervalu 15 minut,

typ B - 24 hodinový směsný vzorek, získaný sléváním 12 objemově stejných dílčích vzorků odebíraných v intervalu 2 hodin,

typ C - 24 hodinový směsný vzorek získaný sléváním 12 dílčích vzorků odebíraných v intervalu 2 hodin o objemu úměrném aktuální hodnotě průtoku v době odběru dílčího vzorku.“ [17]

Odpadní vody vypouštěné do recipientu musí splňovat určité požadavky na ochranu vod dle Vodního zákona č. 254/2001. Ten kdo vody vypouští, musí mít souhlas Vodoprávního úřadu a musí zajistit zneškodnění odpadních vod v souladu s podmínkami stanovenými v povolení pro jejich vypouštění. Dále musí odebírat vzorky a podávat zprávu o hodnotách ukazatelů znečištění a objemovém množství, které je do recipientů vypouštěno. Tento rozbor mohou provádět jen osoby a kontrolní laboratoře k tomu oprávněné Ministerstvem životního prostředí. Vyjmenované jsou ve Věstníku Ministerstva životního prostředí, které pravidelně vydává MŽP. V ČR máme 13 kontrolních laboratoří a 6 měřících skupin pro kontroly prováděné Českou inspekcí životního prostředí dle Věstníku MŽP 2012/01. [5] [21]

3.2 LEGISLATIVA V EVROPĚ

Všechny členské státy Evropské unie musí splňovat požadavky legislativy dané EU, mezi které patří *Směrnice 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky* a *Směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod* a dále pak například *Směrnice 2006/11/ES o znečišťování některými nebezpečnými látkami vypouštěnými do vodního prostředí*, *Směrnice 86/280/EHS o mezních hodnotách a jakostních cílech pro vypouštění určitých nebezpečných látek, nebo Rozhodnutí č. 2455/2001/ES ustavující seznam prioritních látek v oblasti vodní politiky*. Každá země pak má své doplňující vyhlášky či Nařízení vlády s případnými změnami a dodatky, schválenými právě Evropskou komisí. [22]

Směrnice 2000/60/ES a 91/271/EHS byla již zmíněna na začátku kapitoly.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/11/ES ze dne 15. února 2006 o znečišťování některými nebezpečnými látkami vypouštěnými do vodního prostředí se s výhradou článku 7 vztahuje na vnitrozemské povrchové vody, teritoriální vody a vnitřní pobřežní vody. [22]

Směrnice Rady 86/280/EHS ze dne 12. června 1986 o mezních hodnotách a jakostních cílech pro vypouštění určitých nebezpečných látek uvedených v seznamu I přílohy směrnice 76/464/EHS stanovuje mezní hodnoty emisních standardů příslušných látek pro odpadní vody z průmyslových závodů, jejich jakostní cíle, časové lhůty pro splnění podmínek specifikovaných v povoleních vydávaných příslušnými orgány členských států, referenční měřící metody umožňující stanovení obsahu příslušných látek v odpadních vodách a vodním prostředí, monitorovací postup. [22]

Rozhodnutím č. 2455/2001/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 20. listopadu 2001 ustavujícím seznam prioritních látek v oblasti vodní politiky a pozměňujícím směrnici 2000/60/ES je přijat seznam prioritních látek určených jako prioritní nebezpečné látky. [22]

3.3 BAT – BEST AVAILABLE TECHNIQUES

Dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, jsou nejlepší dostupné techniky (BAT – Best Available Techniques) definované jako nejúčinnější a nejpokročilejší stadium vývoje technologií a činností a způsobů jejich provozování, které ukazují praktickou vhodnost určitých technik navržených k předcházení, a pokud to není možné, tak k omezování emisí a jejich dopadů na životní prostředí, přičemž:

- technikami se rozumí jak použitá technologie, tak způsob, jakým je zařízení navrženo, vybudováno, provozováno, udržováno a vyřazováno z provozu,
- dostupnými technikami se rozumí techniky vyvinuté v měřítku umožňujícím zavedení v příslušném průmyslovém odvětví za ekonomicky a technicky přijatelných podmínek s ohledem na náklady a přínosy,
- nejlepšími se rozumí nejúčinnější technika z hlediska dosažení vysoké úrovně ochrany životního prostředí.

Při hodnocení a stanovení nejlepších dostupných technik se vychází především z technické úrovně zařízení, zejména z pohledu dosahované úrovně emisí do ovzduší, vody a půdy, množství produkovaných odpadů, materiálové a energetické náročnosti a jiné. Získané údaje se následně porovnávají s definovanými nejlepšími dostupnými technikami, začleněnými do evropských referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách (Reference Document on Best Available Techniques – BREF). BREFy neberou v úvahu místní podmínky a nemají povahu závazných předpisů, jsou zpracovávány a vydávány odbornými institucemi Evropské komise se zastoupením všech členských států na základě výměny informací mezi národními technickými pracovními skupinami jednotlivých členských zemí. [45]

3.3.1 Metodika pro nejlepší dostupné technologie v oblasti zneškodňování městských odpadních vod

V České republice existuje značná rozmanitost v technických zařízeních i technologických procesech použitelných pro čistění odpadních vod. Volba vhodné technologie je dána různými kritérii, rozhodující je však vliv velikosti daného zdroje znečištění, která se vyjadřuje v jednotkách ekvivalentního obyvatele. Tato zásada

velikostního členění čistíren odpadních vod do kategorií s různými nároky na velikost emisních standardů byla převzata i do nařízení vlády. Ačkoli tedy nařízení vlády nevyjmenovává žádné konkrétní technologie v jednotlivých velikostních kategoriích čistíren odpadních vod, děje se tak víceméně nepřímo stanovením přípustných hodnot „p“ a „m“ (respektive „průměr“ a „m“) pro jednotlivé zavedené ukazatele znečištění ve vypouštěných odpadních vodách. Stručný slovní popis nejlepších dostupných technologií, dosažitelné číselné hodnoty koncentrací („p“ a „m“) a účinností čištění pro jednotlivé ukazatele znečištění při jejím použití při čištění odpadních vod jsou v daných velikostních kategoriích čistíren odpadních vod předepsány v tabulce 3.3 *Dosažitelné hodnoty koncentrací a účinností*. [42]

Zvolená nejlepší dostupná technologie musí splňovat jedno ze tří stanovených kritérií.

- Buď odpovídá slovnímu popisu uvedenému ve sloupci „Nejlepší dostupná technologie“
- nebo splňuje emisní limity vyjádřené jako koncentrace v mg/l stanovené ve sloupcích „p“ resp. „průměr“ a „m“
- nebo splňuje emisní limity vyjádřené jako účinnost čištění v % stanovené ve sloupcích „účinnost“.

Uvedené hodnoty „p“ resp. „průměr“ jsou nejnižší možné hodnoty emisních limitů v mg/l, které lze pro jednotlivé kategorie čistíren odpadních vod v povolení k vypouštění stanovit. V případě účinnosti je to naopak nejvyšší možná hodnota v %, kterou lze v povolení k vypouštění stanovit. [42]

Tab. 3.3 Dosažitelné hodnoty koncentrací a účinností pro jednotlivé ukazatele znečištění při použití nejlepší dostupné technologie v oblasti zneškodňování městských odpadních vod [42]

Kategorie ČOV [EO]	Nejlepší dostupná technologie	CHSK _{Cr}			BSK ₅			NL		N-NH ₄ ⁺			N _{celk}			P _{celk}		
		koncentrace		účinnost [%]	koncentrace		účinnost [%]	koncentrace		koncentrace		účinnost [%]	koncentrace		účinnost [%]	koncentrace		účinnost [%]
		p mg/l	m mg/l		p mg/l	m mg/l		p mg/l	m mg/l	prům mg/l	m mg/l		prům mg/l	m mg/l		prům mg/l	m mg/l	
< 500	Nizko až středně zatěžovaná aktivace nebo biofilmové reaktory	110	170	75	30	50	85	40	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-
500 - 2000	Nizko zatěžovaná aktivace se stabilizací nitrifikací	75	140	75	22	30	85	25	30	12	20	75	-	-	-	-	-	-
2001 - 10 000	Nizko zatěžovaná aktivace se stabilizací a se simultánním srážením fosforu + mikrosíta či jiná filtrace	70	120	80	18	25	90	20	30	8	15	80	-	-	-	2	5	75
10 001 - 100 000	Nizko zatěžovaná aktivace s odstraňováním nutričních + terciární stupeň včetně srážení fosforu eventuelně dávkování externího substrátu	60	100	80	14	20	90	18	25	-	-	-	12	25	75	1,5	3	80
> 100 000	Nizko zatěžovaná aktivace s odstraňováním nutričních + terciární stupeň včetně srážení fosforu, dávkování externího substrátu	55	90	85	10	15	95	14	20	-	-	-	10	16	75	0,7	2	85

Výčet uvedených technologií není kompletní a jediný přípustný, ale spíše vymezuje rámec technologií, které je vhodné použít. [42]

Kategorie ČOV do 500 EO

Oproti nařízení vlády č. 61/2003 Sb. jsou stanoveny emisní standardy i pro tuto velikostní kategorii a to pro ukazatele BSK₅, CHSK a NL. Tím by se mělo zabránit automatickému přejímání technologií používaných v kategorii 500 - 2 000 EO. Oblast nejmenších ČOV do 50 EO (DČOV), vykazuje značná specifika a je podrobně popsána ve Věstníku Ministerstva životního prostředí. [42]

Za základ nejlepší dostupné technologie je v této kategorii považována nízko až středně zatěžovaná aktivace s aerobní stabilizací kalu. Dalším vhodným řešením také mohou být různé konstrukce rotačních biofilmových reaktorů s vlastním mechanickým čištěním a separací biomasy nebo malé biologické filtry, a to buď samostatné či v kombinaci s aktivačním procesem (nosiče ponořené do aktivace) s vlastním předčištěním i separací biomasy. Všechny tyto technologie je vhodné dodávat v kompaktním provedení (tzv. balené čistírny), aby se snížila investiční i provozní náročnost. Nebezpečí kompaktních čistíren spočívá v tom, že mnohdy vzbuzují dojem bezobslužných zařízení. Proto musí být i pro tato zařízení stanoven režim pravidelné kontroly. Dalším specifickým problémem v této velikostní kategorii je přerušovaný režim produkce odpadních vod (např. stravovací či rekreační zařízení s převážně víkendovým provozem, sezónní rekreační objekty apod.) Za možné řešení jsou, ovšem na základě důkladné znalosti místních podmínek, považovány i netradiční technologie jako biologické dočišťovací nádrže, kořenové (vegetační) čistírny či zemní filtry. Důraz je ovšem nutné klást na dokonalé mechanické předčištění odpadních vod před jejich přivedením do těchto zařízení. Samotné mechanické čištění nebylo shledáno jako dostatečné ani pro tuto nejmenší velikostní kategorii. [42]

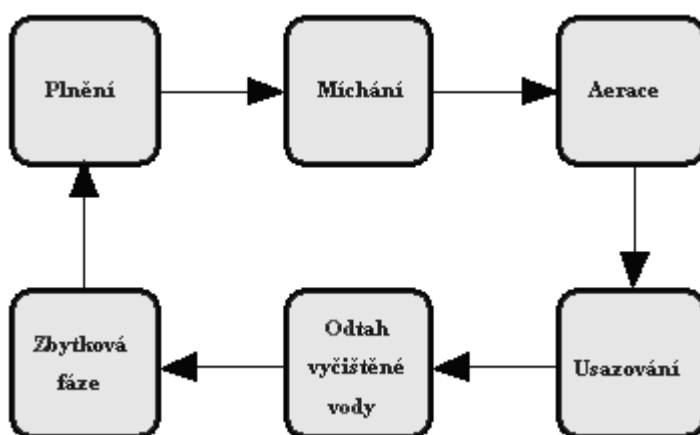
Kategorie ČOV do 2 000 EO

Nařízení vlády vyžaduje v této velikostní kategorii kromě odstraňování uhlíkatého znečištění i odstraňování sloučenin dusíku, i když pouze v ukazateli amoniakální dusík (N-NH₄⁺). Přípustné hodnoty pro ukazatel N-NH₄⁺ jsou uvedeny zejména proto, aby byl tento ukazatel analyticky sledován, přičemž koncentrační limit by měl být u dobře biologicky vyčištěné odpadní vody dosažen. Překročení této koncentrace s technologiemi používanými v této kategorii znamená v podstatě havarijní stav. [42]

V této velikostní kategorii můžeme nalézt největší rozmanitost technologických procesů a zařízení od klasických zkrápěných biofiltrů (používaných již na počátku našeho století) přes rotační biofilmové reaktory až po aktivační proces, opět přednostně s aerobní

stabilizací kalu. Nízko zatěžovaný aktivační proces i biofilmové reaktory produkují při teplotách nad 12 °C plně nitrifikovaný odtok. Za nejlepší dostupnou technologii se v této kategorii považuje nízko zatěžovaná aktivace se stabilní nitrifikací. Zejména v obcích s oddílnou kanalizací je vhodné v této velikostní kategorii používat aktivace typu SBR (sequence batch reactor), a to jak v původním jednoduchém provedení monobloků, tak zejména moderních systémů s časovým řízením. [42]

Technologie vsádkového reaktoru, tzv. SBR systém, je založena na principu čistění odpadních vod kulturou mikroorganismů aktivovaného kalu. Ve srovnání s klasickými kontinuálními systémy je SBR technologie provozována diskontinuálně, kdy střídavě dochází k plnění jednoho a druhého reaktoru. Jednotlivé fáze cyklu jsou schematicky znázorněny na obrázku. Organické znečištění se z odpadní vody odbourává, působením mikroorganismů aktivovaného kalu v suspenzi. Po naplnění se reaktor provzdušňuje, v případě biologického odstraňování nutrientů následují i neprovzdušňované periody takovým způsobem, aby byly splněny požadované podmínky pro biologické odstraňování nutrientů z odpadní vody. K odsazení vyčištěné vody od kalu dochází přímo sedimentací v reaktoru. Po dekantaci následuje odčerpání vyčištěné odpadní vody z povrchu. Zařízení je plně automatizováno řídicím členem. Podle požadavků na odtok lze zařadit terciární stupeň čistění. V případě požadavku zvýšeného odstraňování fosforu je možno zařadit simultánní srážení v reaktoru. SBR reaktory je možno s výhodou využít při intenzifikacích ČOV, neboť jejich aplikace jsou vhodné prakticky pro všechny tvary nádrží a instalace technologie bez výrazných úprav existujících reaktorů bývá snadná. SBR systémy jsou z hlediska tvorby vláknitých zbytnělých kalů výrazně odolnější oproti kontinuálním aktivačním systémům. [43]

Obr. 1 Schéma fází cyklu provozu SBR systému [43]

Kategorie ČOV 2 001 – 10 000 EO

V této kategorii je vyžadováno odstraňování uhlíkatého znečištění, sloučenin dusíku, i když pouze v ukazateli $N-NH_4^+$ a nově i fosforu (P_{celk}). Za nejlepší dostupnou technologii se pro tuto kategorii považuje nízko zatěžovaná aktivace se stabilní nitrifikací a simultánním srážením fosforu solemi železa nebo hliníku, doplněná terciárním dočištěním stávajících odtoků (mikrosíta, jiné formy terciární filtrace). V této velikostní kategorii se v ČR uplatňují dva hlavní typy technologií, založené na aktivačním procesu. Je to D-N proces (nitrifikace s pre-denitrifikací) a oběhová aktivace se simultánní nitrifikací a denitrifikací. Pro dosahování požadované kvality v této kategorii ČOV je rozhodující dimenzování dosazovacích nádrží. [42]

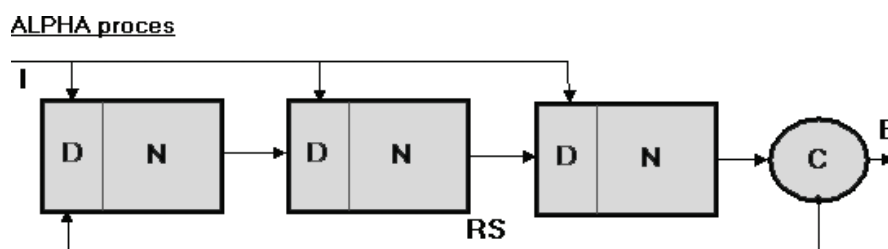
Kategorie ČOV 10 001 – 100 000 EO

Základním rysem nejlepší dostupné technologie v této velikostní kategorii bude doplnění stávajícího čištění o terciární filtraci a v případě potřeby terciární srážení fosforečnanů. Za nejlepší dostupnou technologii se v této kategorii považuje nízko zatěžovaná aktivace s odstraňováním nutrientů doplněná o terciární stupeň čištění včetně srážení fosforu, eventuálně dávkování externího substrátu. V případě aplikace nejlepší dostupné technologie bude nutno vyřešit i otázku dostatku organického substrátu pro denitrifikaci, případně pro denitrifikaci v kombinaci s biologickým odstraňováním fosforu. V této souvislosti musí nejlepší dostupné technologie řešit nutnost zařazení primární sedimentace, kdy se ztrácí značná část organického uhlíku, nutného pro biologické odstraňování dusíku anebo fosforu a také výběr a dávkování externích organických substrátů. [42]

Tato velikostní kategorie je doménou původní československé technologie, tzv. R-D-N procesu (kde je R - regenerační zóna; D - denitrifikační zóna; N - nitrifikační zóna). Hlavní předností R-D-N procesu je přítomnost anoxické zóny a zóny regenerační, které vytváří podmínky pro tzv. nevyvážený růst bakterií, který podporuje vznik dobře sedimentujícího aktivovaného kalu. Dobrá sedimentovatelnost aktivovaného kalu je rozhodující pro oddělení aktivní biomasy od vyčištěné odpadní vody gravitací v dosazovacích nádržích. Přítomnost regenerační zóny vytváří vynikající podmínky pro růst nitrifikačních bakterií nutných pro biologické odstraňování dusíku z odpadních vod. Tento proces plně vyhovuje emisním standardům pro tuto velikostní kategorii, neboť umožňuje dosahovat účinné nitrifikace i snížení koncentrace celkového anorganického dusíku. Zároveň dochází k částečnému snížení koncentrace fosforu biologickou cestou. V případě nutnosti je však možno kombinovat R-D-N proces (kde je R - regenerační zóna; D - denitrifikační zóna; N - nitrifikační zóna) se simultánním srážením fosforečnanů, kdy se srážedlo dávkuje do vhodného místa nitrifikační zóny. Ke srážení se nejčastěji používají

síran železitý či hlinitý nebo vápno. V případě simultánního srážení je vznikající sraženina zachycena v dosazovací nádrži a odvedena ze systému v přebytečném aktivovaném kalu. [42]

Jinou velmi běžnou modifikací aktivačního procesu v této velikostní kategorii je oběhová aktivace, používaná již pro ČOV do 10 000 EO. Technologická linka je však vybavena i anaerobní zónou, která umožňuje biologické odstraňování fosforu z odpadních vod a přispívá i ke zlepšení separačních vlastností aktivovaného kalu. Oběhové aktivace jsou stále častěji navrhovány a provozovány s přerušovanou aerací, kdy jsou v systému jednoznačně definovány kultivační podmínky pro nitrifikaci a denitrifikaci. V této velikostní kategorii je běžně dostupnou technologií i aktivace typu SBR, a to nejen v klasickém uspořádání, ale i v provedení tzv. cyklické aktivace nebo aktivace se střídáním nitrifikace a denitrifikace ve dvou paralelně provozovaných aktivačních nádržích s jednou nádrží dosazovací. Nejnověji se v posledních letech na čistírnách této kategorie u nás prosazuje aktivace s kaskádou nitrifikace a denitrifikace, kde je eliminována nutnost interní recirkulace aktivační směsi. [42]

Obr. 2 Kaskádový aktivační proces ALPHA [44]

Legenda:

D - denitrifikační reaktor,

N - nitrifikační reaktor,

I - přítok,

E - odtok,

RS - vratný kal

Kategorie ČOV nad 100 000 EO

Technologie používané na našich největších čistírnách odpadních vod jsou principiálně shodné s technologiemi v předchozí kategorii. Protože v této kategorii platí nejpřísnější emisní standardy, používá se u všech nových či modernizovaných ČOV kombinace odstraňování organického znečištění s biologickou eliminací sloučenin dusíku a fosforu. Za nejlepší dostupnou technologii se v této kategorii považuje nízko zatěžovaná aktivace s odstraňováním nutrientů doplněná o terciární stupeň čištění včetně srážení

fosforu eventuálně dávkování externího substrátu. Typickou technologií pro tuto velikostní kategorii je tzv. R-AN-D-N proces, (kde je R - regenerační zóna; AN – anaerobní zóna pro navození zvýšeného biologického odstraňování fosforu; D - denitrifikační zóna; N - nitrifikační zóna). Výše popsaná technologická linka R-D-N procesu je ještě doplněna o anaerobní zónu. Pro dosahování limitu N_{celk} bude rozhodující stabilita procesu nitrifikace a zajištění organických substrátů pro denitrifikaci. [42]

Jak již bylo zmíněno, je pro jakost vody na odtoku ve všech velikostních kategoriích důležité správné dimenzování, konstrukce i provozování dosazovacích nádrží. Pro dosahování velmi přísných emisních limitů bude nutná i bezchybná funkce dosazovacích nádrží, a to ve spojení s vynikajícími separačními vlastnostmi aktivovaného kalu. V případě potřeby lze obsah nerozpuštěných látek na odtoku z dosazovací nádrže dále snižovat terciární filtrací, která se již dnes u větších ČOV používá. Pokud se jedná o ukazatel P_{celk} , chemické simultánní srážení je vzhledem k číselným hodnotám limitu automatickou součástí technologie, ve vybraných případech bude nutno uvažovat s terciárním srážením, a to nejen s gravitační separací sraženiny, ale vzhledem k jejím nepříznivým separačním vlastnostem, často i s filtrací. [42]

V rámci zefektivnění navrhování a provozování aktivačních technologií v této velikostní kategorii je možné využít následující doporučení:

- Opatření na stokové síti a v části mechanického čištění čistírny s cílem zabránit ztrátám dobře rozložitelných substrátů nutných ve vlastním biologickém čištění pro procesy zvýšeného biologického odstraňování fosforu a denitrifikaci.
- Zlepšení separace shrabku a písku s jejich následným zpracováním, dnes zejména praní písku.
- Zvýšení účinnosti primární sedimentace konstrukčními opatřeními nebo chemickým srážením (pokud to v konkrétním případě není v rozporu s požadavky biologického odstraňování nutrientů).
- Úpravy technologické linky již stávajících ČOV, byť již navržených a provozovaných s odstraňováním nutrientů, s cílem dosáhnout větší míry zastoupení nitrifikačních bakterií v aktivovaných kalcích, a tudíž prohloubení a stabilizaci nitrifikace. [42]

4 INTENZIFIKACE ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD

Vstupem České republiky do Evropské unie bylo nutné zlepšit stav stokových sítí a čistíren odpadních vod, především u obcí s počtem ekvivalentních obyvatel větším jak 2000 a to do konce roku 2010. Téměř všechny obce tento požadavek splnily. Obce, které neměly vlastní kanalizaci a čistírnu odpadních vod, musely vybudovat odpovídající stokovou síť a čistírnu odpadních vod, nebo byly napojeny na stávající ČOV, po vzájemné dohodě s příslušnou obcí, vodoprávním úřadem či vodárenskou společností, které čistírna patří. Tím, že se nové obce napojily na stávající ČOV, mohly být některé čistírny vzhledem ke kapacitě a účinnosti nevyhovující. Tento fakt vede k intenzifikaci ČOV. Hlavním důvodem pro rekonstrukci nebo intenzifikaci stávající čistírny odpadních vod je především nevyhovující kapacita nebo nedostatečná účinnost odstranění znečištění. [33]

Kapacita ČOV je dána především:

- skladbou čistírny - tedy počtem, velikostí a typem biologických jednotek,
- funkcí strojních zařízení, která závisí na velikosti, počtu, typu a na jeho technickém stavu, který je dán stářím a údržbou,
- závislostí na charakteristice OV a na požadavcích na odtoku z ČOV,
- dále strategií řízení, údržbou a finančními zdroji.

Účinnost ČOV je dána:

- vedením provozu čistírny, údržbou a projektováním adekvátních jednotek na zatížení ČOV. [33]

Mezi hlavní příčiny nevyhovující kapacity patří růst odkanalizované oblasti nebo připojení dalších území ke stávající čistírně. Příčinou nevyhovujícího odstranění znečištění jsou především kritéria koncentrace na odtoku, které jsou stále přísnější a zvýšené znečištění vypouštěné do odpadních vod. Dříve byly čistírny navrhované na odstranění uhlíkatého znečištění, dnes je důležité důkladné odstranění sloučenin fosforu a dusíku z OV, proto některé čistírny nesplňují požadavky na odstranění znečištění. Mezi další důvody špatné účinnosti ČOV může patřit opotřebení strojních zařízení, jejich špatná údržba a provoz, špatné provozování provozu na čistírnách nebo třeba zvyšující se zátěž čistíren vzhledem k vypouštění průmyslových vod, jejichž složení závisí na typu podniku. Nekvalitní provoz se může projevit i v ekonomice. [33]

Významnou částí ČOV je i kalové hospodářství a co nejefektivnější likvidace vzniklého kalu, z důvodu vysokých nákladů na provoz KH a likvidaci kalu. Kal vzniklý v čistírenských procesech je velmi vodnatý a je nutné ho zahustit, stabilizovat, aby v něm neprobíhaly další biologické pochody, a odvodnit. Mělo být zajištěno co největší možné

využití těchto odpadů, například spalování ve vyhánvajících nádržích, využití v zemědělství na výrobu hnojiv nebo na kompostování, zakompostování do stavebních materiálů, což jde jen v omezené míře, a jiné. [9]

Dalším významným problémem na ČOV může být nesprávné řízení provozu. Pro zajištění plné účinnosti všech čistících procesů, je nutné mít dostatek věrohodných informací a údajů o probíhajících procesech. Je nutné ověřit nejen chemické ukazatele ale i funkčnost biologického čištění. Kontrola a řízení čistírny odpadních vod tak, aby byla zajištěna její největší možná účinnost za minimalizaci nákladů, je velmi obtížný úkol. Dále prostředí, ve kterém musí zaměstnanci pracovat, není pro člověka nijak lákavé a nese sebou i řadu zdravotních rizik. Proto není jednoduché sehnat schopné, dostatečně kvalifikované, pracovníky, kteří jsou ochotni tuto práci vykonávat. Významným prvkem pro účinnější provoz čistírny je automatizace provozu. Při automatickém řízení má pracovník přehled o provozu zařízení a o měřených parametrech procesu. V případě poruchy je okamžitě informován signalizací kontrolního systému a lze tak předejít obrovským škodám. Mimo jiné pracovníci ušetří čas obcházením jednotlivých zařízení a kontrolou jejich funkce. [9], [33]

Z výše uvedeného vyplývá, že mezi hlavní požadavky na intenzifikaci čistírny patří:

- Snížení hodnot základních posuzovaných ukazatelů účinnosti čištění (BSK₅, CHSK, celkový N a P, NL)
- Zvýšení objemové kapacity čistírenských zařízení
- Zajištění stability čistícího účinku při proměnném množství a látkovém zatížení
- Snížení produkce kalu, zlepšení jeho zpracovatelnosti a využitelnosti
- Snížení nároků na energii a snížení pracnosti obsluh [33]

V hodnotách základních posuzovaných ukazatelů lze u intenzifikovaných a modernizovaných čistíren městských odpadních vod očekávat následující míru snížení zatížení:

- N_{CELK}- amoniakální dusík lze v systémech s nitrifikací a denitrifikací eliminovat téměř úplně, obsah organického dusíku závisí zejména na koncentraci biomasy v odtoku z ČOV; hlavní frakcí celkového dusíku tak bude oxidovaný dusičnanový dusík, na jehož úplnou denitrifikaci nebývá v odpadních vodách dostatek organického znečištění; i za těchto okolností by však účinnost eliminace zátěže v ukazateli N_{CELK} neměla klesnout pod 80 %.

- P_{CELK} - celková účinnost eliminace bude silně záviset na zvolené technologii, u samotného biologického čištění je snížení zatížení alespoň 80 %, při chemickém srážení ve variantě s dosrážením lze dosáhnout snížení zatížení v ukazateli P_{CELK} až 99 %. [41]

V ostatních ukazatelích pro emisní standardy by měla městská čistírna odpadních vod dosahovat alespoň těchto účinností:

- CHSK_{Cr} - min. 90 – 95 %
- BSK_5 - cca 95 %, při vynikající funkci dosazovací nádrže nebo při terciární filtraci až 98 – 99 %.
- NL- prakticky 100 %, neboť NL v odtoku z čistírny nepocházejí z čištěné odpadní vody, ale jedná se o unikající částičky biomasy. [41]

Pro návrh způsobu intenzifikace je důležité provést celkovou analýzu ČOV a zhodnotit její stav a výkonost. V případě, že bude nevyhovující, je nutné určit faktory, které účinnost čistírny snižují. Pomocí těchto faktorů se vyhodnotí optimální způsob intenzifikace pro dosažení nejlepších výsledků. Při analýze ČOV se posuzuje nejen provoz a současný stav a výkonost čistírenských jednotek, ale i výhledový stav pro případný růst zatížení na ČOV vzhledem k vývoji aglomerace a musí se přihlídnout na zvyšující se nároky na kvalitu vypouštěných vyčištěných vod do vod povrchových. K poškození čistírenských jednotek může dojít opotřebením vzhledem ke stáří zařízení, nebo špatným provozem a údržbou. Nevhodně řízený provoz může být způsoben neodborným proškolením zaměstnanců, jejich laxním přístupem k práci, či například nedostatkem financí na potřebné výdaje čistíren odpadních vod. Důvody mohou být různé a cílem komplexní analýzy je najít nejvážnější problémy, způsobující pokles účinnosti ČOV a navrhnout nejlepší možné řešení k dosažení potřebných parametrů. Toho můžeme dosáhnout zlepšením provozu, modifikací strojních zařízení nebo modifikací charakteristik OV a to dávkováním různými chemikáliemi. Dalším důležitým bodem je ekonomické hledisko. V některých případech může být cena intenzifikace natolik vysoká, že výhodnějším řešením z hlediska ceny a kvality je výstavba nové čistírny. [33]

4.1 FAKTORY LIMITUJÍCÍ ÚČINNOST ČISTÍREN

Limitující faktory, které ovlivňují kapacitu a účinnost čistíren, se nejčastěji nachází ve druhém stupni čištění. V některých případech se může jednat i o nedostatečně nadimenzované jednotky primárního čištění nebo kalového hospodářství. Z výsledků komplexní analýzy a z faktorů limitujících účinnost čistírny můžeme čistírnu rozdělit do tří typů. Typ I zahrnuje čistírny, kdy je problém způsoben provozem, vedením nebo údržbou. Není zde potřeba modifikovat zařízení, postačí drobné úpravy. Pro typ II nemusí být zlepšení provozu dostačující a je třeba zvážit možnost modifikace hlavních čistírenských jednotek. V případě typu III jsou hlavní čistírenské jednotky neadekvátní. Je nutné zařadit další jednotky do technologické linky. [33]

Mezi způsoby modifikace ČOV spadají tyto čtyři možnosti:

- Úprava charakteristik odpadní vody – dávkování chemikálií, intenzifikace předčištění
- Úprava strojního zařízení
- Úpravy stávajících nádrží
- Přidání jednotek sériově nebo paralelně [33]

4.1.1 Limitující faktory na strojním zařízení

Problémy na primárním stupni čištění:

- Kontrola přítoku
 - mohou nastat velké výkyvy v průtoku a způsobit problémy ve vyplavování NL z usazovacích nádrží a hydraulické a látkové přetížení na biologii během špiček
- Rozdělení průtoků
 - Nerovnoměrným rozdělením průtoků může dojít vlivem změny zatížení k nestabilní účinnosti
- Česle
 - Vlivem špatného zachycování plovoucích či valících se nečistot na česlích může dojít k poškození zařízení na ČOV nebo snížení objemu nádrží [33]

Tab. 4.1 Doporučené hodnoty průtočné rychlosti na česlích [38]

Rychlost na česlích m/s	Q_{min}	Q_{dp}	Q_{max}
	>0,5	0,6-1,0	<1,4

Obr. 3 Strojní česle na ČOV Brno-Modřice

- Lapák písku
 - V případě poddimenzovaného lapáku, nebo vlivem špatné kontroly rychlosti proudění vody mohou nastat problémy v poškození zařízení a písek může způsobit zmenšení objemu nádrží
- Primární usazování
 - Poddimenzovaná nádrž způsobí snížení účinnosti a tím zvýší zatížení na druhém stupni, stejný problém může způsobit nedostatečný odtah kalu
- Zacházení se septickými vodami
 - Šoky na biologii způsobí poddimenzované či chybějící vyrovnání pro septické vody - fekální jímky, septické vody se z nich čerpají na sekundární stupeň dle průtoků čistírnou [33]

Problémy na sekundárním stupni čištění: Procesy s biomasou přisedlou

- Skrápěný filtr
 - Poddimenzovaná jednotka může způsobit organické přetížení, špatnou účinnost a zápach
 - Neodpovídající zásobení kyslíkem má za následek opět špatnou účinnost a zápach – modifikace aeračního zařízení
 - Neodpovídající hydraulické zatížení způsobí ucpání náplně filtrů a sníží účinnost
- Rotační biologické kontaktní
 - Vlivem špatné ochrany proti mrazu může dojít k zamrznutí a tím se sníží účinnost
 - Poddimenzování jednotky nebo I. stupně, či nedostatkem přísunu kyslíku, dojde k přetížení systému a k špatné účinnosti [33]

Problémy na sekundárním stupni čištění:

- Procesy s biomasou ve vznosu
 - Poddimenzovaná DN může způsobit vysoké koncentrace NL a BSK₅ na odtoku
 - Poddimenzovaná aerační nádrž může způsobit vysoké koncentrace NL na odtoku
 - Neodpovídající zásobení kyslíkem má za následek organické nebo hydraulické přetížení – modifikace aeračního zařízení
 - Špatné míchání nádrže vede k nemožnosti kontroly charakteristiky kalu na odtoku a k zápachu a poklesu účinnosti
 - Vlákňité organismy způsobují nemožnost kontroly produkce kalu mezi DN a aerační nádrží, snížení objemu nádrže vlivem depozice kalu a špatné sedimentační vlastnosti kalu
- Rotační biologické kontaktořy
 - Vlivem špatné ochrany proti mrazu může dojít k zamrznutí a tím se sníží účinnost
 - Poddimenzováním jednotky nebo I. stupně, či nedostatkem přísunu kyslíku, dojde k přetížení systému a k špatné účinnosti

Obr. 4 Rotační biologický kontaktoř [39]

- Dosazovací nádrže
 - Vnitřní vybavení nádrže – způsob uspořádání vtoku a odtoku, způsob přepadu čisté vody, strojní vybavení nádrže, přítomnost flokulační nádrže a jiné mohou ovlivnit účinnost sedimentace aktivovaného kalu, biomasy či chemických vloček v nádrži v závislosti na stupni čištění
 - Hydraulické zatížení a tvary nádrže - účinnost závisí na hloubce nádrže u stěny, na době zdržení, ploše DN a jejím zatížení, na průtoku za deště a bezdeštném průtoku a na recirkulačním poměru [33]

Problémy na kalovém hospodářství mohou nastat:

- Nedostatečnou kapacitou nebo flexibilitou, ať již při jakémkoli stupni úpravy kalu dochází k špatné koncentraci kalu na odtoku vlivem retence kalu v systému
- Problémy mohou dále způsobit měření a kontroly a bezpečnost
- Zpracování kalu zahrnuje:
 - Zahušťování – obsah sušiny po zahuštění by měl být 4-6 %
 - Gravitačně
 - Sedimentace v gravitačních nádržích
 - Flotace – účinnost omezena KI, $KI_{max} = 200 \text{ ml/g}$
 - Strojně
 - Odstředivky – účinnost je omezena otáčkami, rychlostí vnitřního a vnějšího bubnu, výškou prstence kapaliny, použitím flokulantu
 - Zahušťovače rotační, pásové, šnekové, šterbinové – účinnost je omezena volbou druhu síta, přes který je kal filtrován a volbou rychlosti, volbou flokulantu, množstvím přitékajícího kalu, kvalitou praní síta
 - Stabilizace – ve stabilizovaném kalu neprobíhají intenzivní biologické pochody
 - Anaerobní
 - Metanizační (vyhňovací) nádrž – skládá se z vyhřívacího a míchaného aerobního reaktoru a uskladňovací nádrže, kde se odděluje kalová voda
 - Účinnost závisí na době zdržení, obsahu sušiny surového kalu, na teplotě a na tvorbě pěny, která je způsobena například průmyslovými tenzidy a přítomností vláknitých bakterií, rozdělujeme procesy psychofilní 0-27°C, mezofilní 27-45°C a termofilní 45-60°C
 - Aerobní
 - Na malých ČOV může probíhat přímo v aktivační nádrži (nepoužívá se UN a doba zdržení je delší)
 - Oddělená stabilizace
 - Účinnost závisí na době zdržení, obsahu sušiny surového kalu, na teplotě (využívá se termofilní aerobní stabilizace – pro kratší dobu trvání)

→ Chemická – zvýšením pH minimálně na 1,5 dochází k rozkladu patogenních organismů

○ Odvodnění – obsah sušiny 20 – 50 %

→ Přírozené

- Kalové pole – sušina kalu 40%
- Kalové laguny – sušina kalu 25-30%
- Účinnost závisí na rozloze pole či laguny, na klimatických činitelích, počasí

→ Strojní

- Pásový lis – sušina kalu 20%
- Kalolis – sušina kalu 35-40%
- Dekantační odstředivka – sušina kalu 20-25%
- Jejich účinnost je dána především typem zařízení a údržbou, při strojním odvodnění je třeba provést termickou (95% sušiny při 80°C) nebo chemickou úpravu pro účinné odstředění

○ Hygienizace – odstranění patogenů (viry, bakterie, paraziti), může k ní docházet při jiných procesech na ČOV, kde jsou vysoké teploty (70°C) a hodnoty pH

○ Finální likvidace – ve stabilizovaném kalu neprobíhají intenzivní biologické pochody

→ Hnojivo v zemědělství – nutná kontrola přítomnosti:

- Těžkých kovů – jejich minimalizace přímo ve zdroji znečištění
- Patogenních mikroorganismů – dobrá hygienizace
- Některé škodlivé organické látky - jejich minimalizace přímo ve zdroji znečištění

→ Kompostování v zemědělství – nutná kontrola přítomnosti:

- Průmyslové kompostárny - kal je smíchán s plnivem (kůra, sláma) a po dobu 21 dnů se udržuje teplota 60-80°C
- Bioreaktory

→ Zakompostování do stavebních materiálů

- Pouze některé kaly a v omezeném množství

→ Spalování

- Spalovny tuhého komunálního odpadu

- Spalovny kalů
- Teplárny
- Elektrárny
- Cementárny
- Problém spalování – exhaláty – nutné kvalitní čištění

→ Skládkování – kal stabilizovaný a odvodněný [9], [33], [38]

4.1.2 Technologické limitující faktory

Problémy ovlivňující sedimentační proces: Usazovací nádrže

- Místní podmínky
 - Vliv větru a vlnění hladiny
 - Změny teploty vody a vzduchu
- Vlastnosti znečištění
 - Množství organických látek a doba zdržení – způsobuje zahnívání
 - Flokulační, sedimentační a zahušťovací charakteristiky kalu
 - Velikost a tvar částic a hustota kapaliny [9]

Tab. 4.2 Doporučené hodnoty doby zdržení a hydraulického zatížení v UN při průměrném a maximálním denním průtoku [38]

Umístění UN před procesy s:	Teoretická doba zdržení v hod		Povrchové hydraulické zatížení $m^3/m^2/hod$	
	Q_{dp}	Q_{max}	Q_{dp}	Q_{max}
biomasou přisedlou	2 - 4	1	0,7 - 1,4	2,5
biomasou ve vzosu	1 - 3	0,5	1,0 - 2,8	5

Problémy ovlivňující anaerobní proces:

- Teplota
 - Změnou teploty se mění rychlosti probíhajících pochodů, což má za následek porušení dynamické rovnováhy procesu a může vést až k úplné havárii procesu
 - psychrofilní (5-30°C), mezofilní (30-40°C), termofilní (45-60°C)

- pH
 - Požadované pH je od 6,5 – 7,5, které je optimální pro růst methanogenních mikroorganismů. Nejčastější příčinou výkyvů pH je přetížení reaktoru
- Přítomnost nutrientů
 - pro zapracování a provoz reaktoru je nutný správný poměr dusíku a fosforu k organickým látkám
- Přítomnost toxických a inhibujících látek
 - nepříznivě ovlivňují biologický proces (např. mastné kyseliny a amoniak v závislosti na pH)
- Technologické faktory
 - např. akumulace biomasy v reaktoru, která vyrovnává nevýhodu pomalého růstu anaerobních mikroorganismů, aklimatizační doba zapracování reaktoru...[34]

Problémy ovlivňující aerobní proces:

- pH
 - požadované pH se nachází od 6,0 – 7,5
- Nutrienty
 - potřebné množství dusíku a fosforu je dáno vztahem $BSK_5 : N : P = 100 : 5 : 1$
- Doba zdržení – 24 - 72 hod
 - ovlivňuje účinek aktivačního procesu
- Koncentrace a volba látkového zatížení
- Teplota
- Koncentrace organického znečištění
- Recirkulace kalu – pro účinný provoz je nutná recirkulace aktivovaného kalu z DN zpět do aktivační nádrže nebo části vody z odtoku DN před biofiltr [9]

Tab. 4.3 Doporučené návrhové hodnoty pro aktivační nádrž z NV 229/2007 Sb. [38]

Nízkozatížený aktivační proces	Látkové zatížení kalu Bx	Objemové zatížení kalu Bv	Stáří kalu	Doba zdržení
	kg/kg/den	kg/m ³ /den	den	hod
	0,05 – 0,15	0,10 – 0,30	10-30	24 - 72

Problémy ovlivňující sedimentační proces: Dosazovací nádrže

- Místní podmínky
 - Vliv větru a vlnění hladiny
 - Změny teploty vody a vzduchu
- Vlastnosti aktivovaného kalu
 - Koncentrace sušiny aktivovaného kalu v biologickém reaktoru
 - Flokulační, sedimentační a zahušťovací charakteristiky kalu
 - Typ biologického procesu [9]

Tab. 4.4 Doporučené hodnoty střední doby zdržení a povrchového hydraulického zatížení v DN pro maximální denní průtok [38]

Umístění DN za procesy s:	Střední doba zdržení v hod	Povrchové hydraulické zatížení $m^3/m^2/hod$
Podélná nádrž – s horizontálním průtokem		
biomasou přisedlou	1,6	2,0
biomasou ve vznosu	1,8	1,6
Radiální nádrž – s vertikálním průtokem		
biomasou přisedlou	1,2	2,5
biomasou ve vznosu	1,6	2,0

4.2 INTENZIFIKACE ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD

Čištění odpadních vod v čistírnách navržených v době platnosti starších právních předpisů nemusí vyhovovat nejnovějším požadavkům. Přijetím nařízení vlády č. 23/2011, kterým se mění nařízení vlády 61/2003 Sb. se ocitla řada čistíren odpadních vod v situaci, kdy je nutná jejich intenzifikace. Tímto pojmem se všeobecně rozumí opatření, které povede k prohloubení čistícího účinku stávající čistírny odpadních vod (zejména přechod od pouhého odstraňování organického znečištění k úplnému čištění včetně odstraňování nutrientů). Intenzifikace zahrnuje funkce zvýšení účinnosti, výkonnosti nebo kapacity ČOV, bez výrazných stavebních zásahů. Provádí se v případech, kdy není dostatek místa pro rozšíření čistírny. U existujících stokových sítí je nutno přistoupit před intenzifikací ČOV k důkladné revizi a případné rekonstrukci stokové sítě, zejména kvůli zabránění vstupu balastních vod. Tyto balastní vody naředí a ochladí městské odpadní vody, což zhoršuje podmínky pro nitrifikaci. Souběžně s intenzifikací se často provádí rekonstrukce či modernizace čistírny odpadních vod, které se týkají zejména technologického vybavení. [41]

Z výše zmíněného vyplývá, že k nejdůležitějším faktorům intenzifikace čistíren odpadních vod, především aktivačních, patří:

- charakteristika OV v důležitých profilech
- kapacita mechanického čištění
- úprava technologie biologického čištění
- velikost a konfigurace aeračních nádrží
- kapacita dosazovacích nádrží
- typ aeračních zařízení
- způsob hospodaření s kalem
- zpracování kalu
- zkušenosti provozovatele
- územní omezení [33]

4.3 REKONSTRUKCE ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD

Rekonstrukce je ve stavebnictví výraz pro fyzický návrat k původnímu stavu. Základem slova je *konstrukce* (stavba, forma, skladba), s předponou *re* (znovu-postavení, znovu-sestrojení). Rekonstrukce nemá stejný význam jako oprava. Znamená přestavbu (např. rekonstrukce kanalizace). Rekonstrukce ČOV se provádí v případech, kdy je dostatek místa pro vybudování dalších čistírenských jednotek a intenzifikace stávajících jednotek by byla nevýhodná.

Hlavní cíle rekonstrukce nebo modernizace obvykle jsou:

- zvýšení spolehlivosti technologického zařízení
- snížení náročnosti na obsluhu a údržbu
- snížení energetické náročnosti čistírenské technologie.

[40], [41]

4.4 NOVÉ ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD

Aglomerace, které podle počtu ekvivalentních obyvatel ze zákona vyžadují biologický stupeň čištění, nemají odpadní vody napojeny na žádnou ČOV, a ani nemají možnost se napojit na některou stávající ČOV, musí vybudovat novou čistírnu odpadních vod. Jiný případ může nastat, když rekonstrukce stávající čistírny by byla technicky a ekonomicky náročnější oproti výstavbě nové. Při budování nové čistírny je důležité uvažovat s výhledovým stavem růstu aglomerace a projekt k tomu přizpůsobit.

5 SOUČASNÝ STAV ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD

Vzhledem k vývoji měst i států, je zřejmé, že se zvyšujícím se znečištěním odpadních vod rostou i požadavky na kvalitu vypouštěných vod do recipientu. Z toho vznikají aktuální problémy čištění odpadních vod. Zásluhou mnoha anglických odborníků a jejich působením i v jiných evropských zemích než v Anglii, jako je Česká republika, se dostáváme k obdobným problémům jak u nás, tak po celé Evropě. Mezi významné problémy čistíren v Evropě a České republice patří především nutnost splnit zvyšující se nároky legislativy na ochranu vod před znečištěním. Důvodem je snaha o snížení zatížení recipientu, a tím snížení eutrofizace, která se v Evropě vyskytuje ve velice značném rozsahu. Bez ohledu na stav a stáří čistírny odpadních vod, musí být tato legislativa dodržena. Z tohoto důvodu je velmi důležité zabývat se otázkou modernizace a intenzifikace čistíren, bez kterých by historické čistírenské kapacity nemohly účinně sloužit v současnosti. Dnes máme již široký výběr možností intenzifikace starších čistíren, především odstraňování nutrietů, na které nebyl v historii tolik kladen důraz. Dalším problémem je růst nákladů provozních tak investičních. Pro obyvatelstvo i průmysl se tak mnohdy ekonomické náklady stávají neúnosné a je nutnost zvolit vhodné úspory pro odvádění a čištění odpadních vod. Především náklady na kalové hospodářství tvoří až 40 % z celkových nákladů na provoz čistírny. Technologie zpracování kalu a možnosti konečné likvidace podléhají též přísné legislativě týkající se zpracování odpadů. [9]

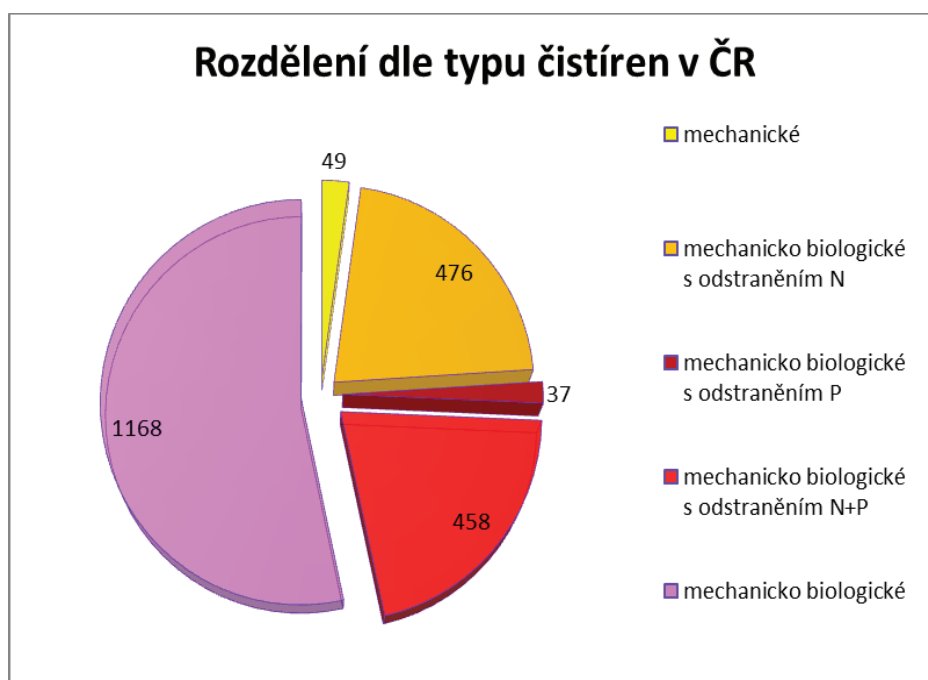
5.1 SOUČASNÝ STAV V ČESKÉ REPUBLICE

Dnes pro účinné odstranění znečištění není dostačující pouze mechanický stupeň, je nutné ho doplnit biologickou částí. V roce 2005 bylo na území ČR 75 funkčních mechanických čistíren a celkově 1994, o pět let později v roce 2010 jich je pouze 49 mechanických z celkového počtu čistíren 2188. Je tedy patrné, že je Česká republika v tomto ohledu na dobré cestě. V roce 2005 bylo na veřejnou kanalizaci dle Ministerstva životního prostředí napojeno 79,1 % obyvatel, což bylo více, než průměr v jiných evropských zemích, který byl 62%. Z vypuštěných vod bylo 94% vyčištěných. Tím se ČR posunula mezi nejvyspělejší státy v oblasti stokování a čištění odpadních vod. Dle Českého statistického úřadu bylo v roce 2010 na území České republiky, jak je již zmíněno, 2188 čistíren odpadních vod. Z toho 49 bylo mechanických a 2139 mechanicko-biologických. Tyto mechanicko-biologické čistírny dále můžeme rozdělit na podskupiny, obsahují-li odstranění dusíku (476), fosforu (37), nebo obou biogenních prvků najednou (458). V hlavním městě bylo roku 2010 určeno 27 mechanicko-biologických čistíren, z toho 17 s odstraněním N+P. Nejvyšší počet ČOV byl zaznamenán ve Středočeském kraji a nejnižší v Libereckém. Vývoj ve vypouštění odpadních vod a jeho zpoplatnění vedlo k výrazným

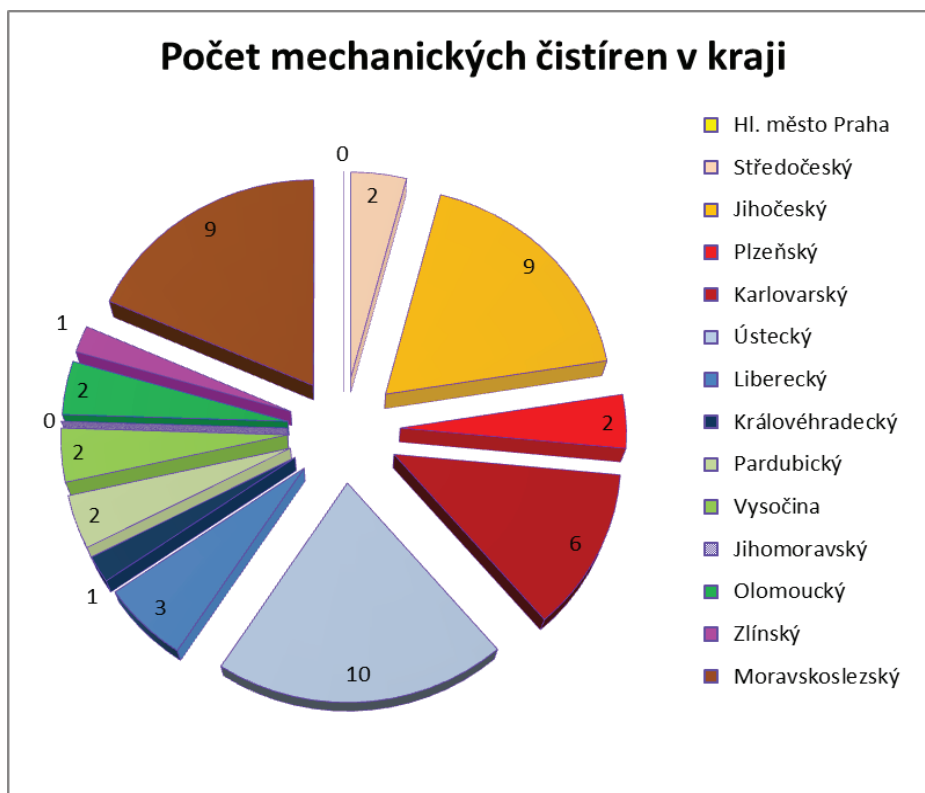
změnám. Oproti roku 1990 bylo v roce 2010 do řek vypouštěno o 95,1% méně znečištění v ukazateli BSK₅, 88,7% méně CHSK_{cr} a o 92,6 % méně NL. [10] [23]

Tab. 5.1 Přehled čistření odpadních vod za rok 2010 [23]

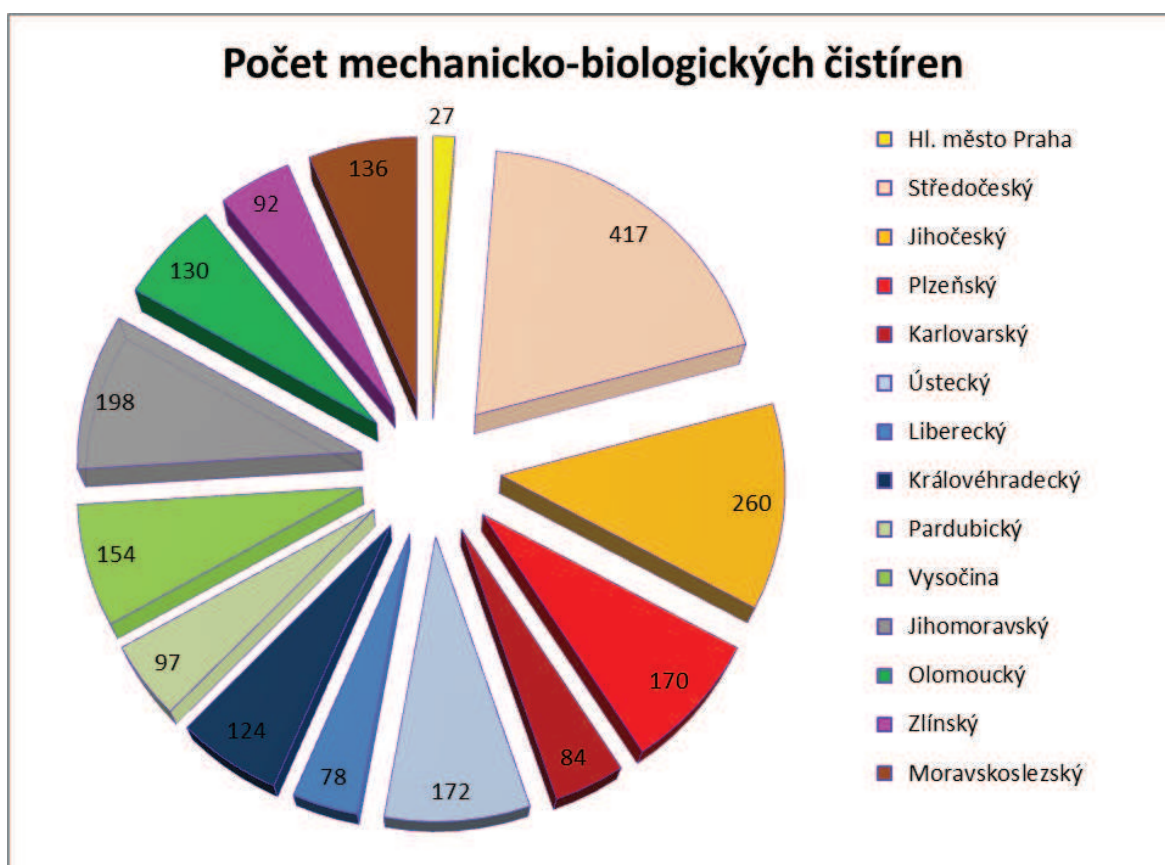
Území, kraj	Počet ČOV celkem	Celková kapacita ČOV (m ³ /den)	Počet ČOV				
			mechanických	mechanicko-biologických			
				celkem	z toho: s dalším odstraňováním		
N	P	N+P					
Česká republika	2 188	3 797 673	49	2 139	476	37	458
Hl. město Praha	27	553 717	0	27	5	2	17
Středočeský	419	345 559	2	417	109	4	113
Jihočeský	269	273 016	9	260	53	7	29
Plzeňský	172	179 573	2	170	32	1	25
Karlovarský	90	118 547	6	84	18	3	11
Ústecký	182	247 646	10	172	20	0	20
Liberecký	81	175 995	3	78	7	3	13
Královéhradecký	125	233 441	1	124	28	1	21
Pardubický	99	184 676	2	97	21	3	20
Vysočina	156	219 479	2	154	32	2	48
Jihomoravský	198	325 528	0	198	45	4	76
Olomoucký	132	238 293	2	130	37	5	17
Zlínský	93	182 376	1	92	20	1	27
Moravskoslezský	145	519 827	9	136	49	1	21

Obr. 5 Počet čistření odpadních vod v ČR dle typu [23]

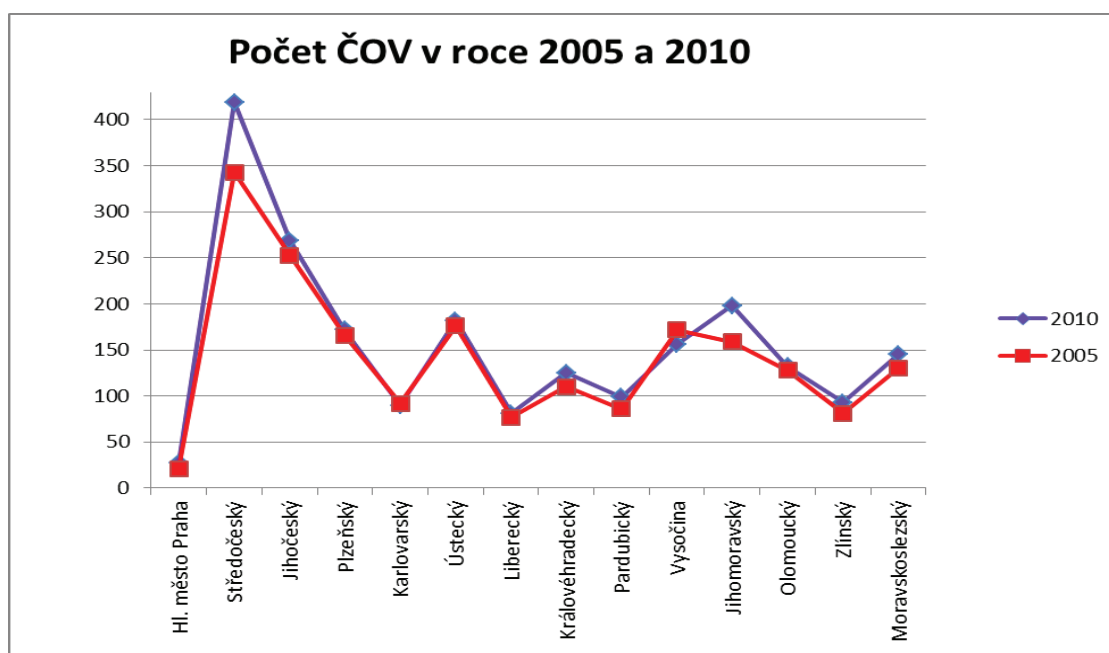
Obr. 6 Přehled mechanických čistíren odpadních vod v roce 2010 [23]

Obr. 7 Přehled mechanicko-biologických čistíren odpadních vod v roce 2010 [23]

Tab. 5.2 Porovnání čistíren odpadních vod v roce 2005 a 2010 [10]

Území, kraj	Počet ČOV 2010 celkem	Celková kapacita ČOV (m ³ /den)	Počet ČOV 2005 celkem	Celková kapacita ČOV (m ³ /den)
Česká republika	2 188	3 797 673	1 994	3 735 590
Hl. město Praha	27	553 717	21	633 905
Středočeský	419	345 559	343	322 086
Jihočeský	269	273 016	253	258 518
Plzeňský	172	179 573	166	177 633
Karlovarský	90	118 547	92	121 917
Ústecký	182	247 646	176	288 307
Liberecký	81	175 995	77	151 775
Královéhradecký	125	233 441	110	217 190
Pardubický	99	184 676	86	134 329
Vysočina	156	219 479	172	185 236
Jihomoravský	198	325 528	159	315 517
Olomoucký	132	238 293	128	235 661
Zlínský	93	182 376	81	188 969
Moravskoslezský	145	519 827	130	504 547

Obr. 8 Přehled čistíren odpadních vod v roce 2010 a 2005

Dle ustanovení zákona č. 20/2004 Sb. Čl.II, kterým se mění zákon 254/2001 Sb., musí do 31.12.2010 všechny obce, s produkcí znečištění větší než 2000 ekvivalentních obyvatel, zajistit odkanalizování odpadních vod a jejich čištění, které bude odpovídat nařízení vlády. [24]

Z přehledu schválených projektů OPŽP lze dočíst, že od roku 2007 - 2010 bylo 439 obcí a měst schváleno pro dotaci Evropskou unií. Z toho u 27 je dokončeno financování projektu, u 46 je dokončena realizace projektu, 145 projektů je v realizaci, 220 jich bylo

teprve schváleno a projekt v Liběchově byl pozastaven. Všechny tyto aglomerace by dnes již měly být vybaveny moderní a ekologickou čistírnou. Přesto pro 11 aglomerací podle zjištění nebyla k 31. 1. 2010 zajištěná dostatečná investorská příprava, tj. na akci nebylo vydáno územní rozhodnutí a nebylo požádáno o dotaci. Odhadované náklady na základě provedeného šetření v těchto 11 problematických aglomeracích jsou přibližně ve výši jedné miliardy korun. V těchto 11 aglomeracích je produkováno znečištění odpovídající cca: 61 tis. EO, což představuje 0,6 % z cca 9,8 mil. EO v ČR, kterých se týká povinnost zajistit odkanalizování a čištění odpadních vod do konce roku 2010. V této souvislosti je nutné uvést, že ve většině těchto aglomerací již existuje určitý stupeň likvidace odpadních vod tzn. nejedná se o aglomerace, které živelně vypouští všechny produkové odpadní vody do životního prostředí. [25] [26]

Aglomerace nad 2000 obyvatel, ve kterých nebyla zahájena stavba do roku 2010:

- Dětmárovice - Moravskoslezský kraj - 2440 obyvatel
- Ždánice - Jihomoravský kraj - 2032 obyvatel
- Hejnice - Liberecký kraj - 4100 obyvatel
- Dolní Lutyně - Moravskoslezský kraj - 4155 obyvatel
- Jevíčko - Pardubický kraj - 4270 obyvatel
- Králíky - Pardubický kraj - 3811 obyvatel
- Praha - Miškovice - 19160 obyvatel
- Praha 19 - Kbely - 8600 obyvatel
- Libušín - Středočeský kraj - 2400 obyvatel
- Praha - Čertouzy - 11755 obyvatel
- Bánov - Zlínský kraj - 2081 obyvatel“ [27], [37]

Aktuální stav ČOV v obci:

- Dětmárovice – V obci je navrženo decentralizované odkanalizování s 6 ČOV, které bude dokončeno roku 2015. [51]
- Ždánice - Intenzifikace strojně technologického zařízení ČOV, intenzifikace kalové koncovky ČOV a chemické srážení fosforu bude dokončeno roku 2013. [53]
- Hejnice – V roce 2012 bude realizován na ČOV v Hejnicích pískový lapol a obnova čerpadel. [50]
- Dolní Lutyně – Informace nejsou dostupné.

- Jevíčko - Navržena intenzifikace ČOV, zaměřená na zajištění plné nitrifikace a řízené denitrifikace, realizaci technologie srážení fosforu a úpravu kalové koncovky, bude dokončena tento rok. [48]
- Králíky – Datum předpokládaného dokončení intenzifikace centrální ČOV Králíky je 31.12. 2012. [53]
- Praha – Miškovice – Dostavba ČOV na výhledovou kapacitu cca 30 000 EO, včetně rekonstrukce stávající technologické linky a kalového hospodářství byla dokončena roku 2011. [54]
- Praha 19 – Kbely – Rekonstrukce kalového hospodářství na ČOV bude dokončena tento rok. [47]
- Libušín – Poslední intenzifikace ČOV byla roku 2007. [55]
- Praha - Čertouzy – Rozšíření ČOV bude dokončeno roku 2015 [49]
- Bánov – 19.10.2011 byla zadána veřejná zakázka vybudování kanalizace a ČOV. [46]

Česká inspekce životního prostředí během roku 2010 zkontrolovala na území České republiky celkem 184 komunálních ČOV s kapacitou na více než 10 000 ekvivalentních obyvatel. Z výsledků vyplynulo, že většina čistíren velikosti 10 000 EO vyhovuje směrnici Rady EU, u menších ČOV by měla být v letech 2011-2012 jejich rekonstrukce dokončena. Výjimkou byla ÚČOV v Praze, kde během roku nebyly ani zahájeny práce na její rekonstrukci. Aby čistírna splnila limity, musí být rozšířena o novou technologickou linku. ČIŽP podle novelizovaného vodního zákona ale Praze pokutu udělit nemohla, protože bylo vydáno územní rozhodnutí pro stavbu. Z výsledků ČIŽP vyplynulo, že provozování čistíren odpadních vod je vždy v souladu s povolením vodoprávního úřadu a že je situace v České republice uspokojivá. V roce 2010 udělila ČIŽP 6 pokut za nedodržení emisních limitů při vypouštění odpadních vod v celkové výši 1 300 000 Kč. [28]

5.1.1 Financování v České republice

Při výstavbě či obnově ČOV jsou hlavními zdroji financí dotace ze Státního fondu, vlastní finance nebo půjčky a nyní i dotace EU. Vstupem České republiky do Evropské unie, 1. května 2004, se pro nás otevřely mnohé dveře a možnosti, především díky čerpání financí z evropských fondů. Evropská unie má tři hlavní finanční fondy:

Fond soudržnosti (FS)

Strukturální fondy: Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)

Evropský sociální fond (ESF). [11]

Každá členská země si dojednává s Evropskou komisí operační programy (OP), které jsou zprostředkujícím mezistupněm mezi třemi hlavními evropskými fondy (ERDF, ESF, FS) a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Jsou to strategické dokumenty představující průnik priorit politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU a individuálních zájmů členských států. [11]

Evropský fond je rozdělen do osmi tzv. Tematických operačních programů:

1. OP Doprava
2. OP Životní prostředí
3. OP Podnikání a inovace
4. OP Výzkum a vývoj pro inovace
5. OP Lidské zdroje a zaměstnanost
6. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
7. Integrovaný operační program
8. OP Technická pomoc [36]

OP Životního prostředí slouží pro ochranu životního prostředí, ovzduší, vody a půdy, tedy i lidského zdraví, řeší problémy nakládání s odpady, podporuje využívání obnovitelných zdrojů energie a snižování emisí. Jeho prioritní osy jsou:

1. Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní,
2. Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí,
3. Udržitelné využívání zdrojů energie,
4. Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží,
5. Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik,
6. Zlepšování stavu přírody a krajiny,
7. Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu
8. Technická pomoc. [12]

O dotace z Evropských fondů mohou žádat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, vlastníci dopravní infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra a jiné. Důležitým faktorem je zpracování a podání žádosti o dotaci, než vyhlásí Implementační orgán výzvu s termínem pro podání žádosti. Při podání žádosti musí být její znění úplné. V druhé fázi poskytovatel dotace ohodnotí projekt dle stanovených kritérií a určí, zda bude financován, případně z jaké části. [13]

Ministerstvo zemědělství vypisuje každoročně program v oblasti "Výstavby a obnovy infrastruktury kanalizací", který slouží k podpoře výstavby kanalizací a čistíren odpadních vod za účelem dosažení potřebného vybavení měst a obcí České republiky. [18]

U všech projektů je podmínkou veřejné spolufinancování. Příjemci mohou čerpat finanční podporu již v průběhu realizace projektu na vystavené a dodavatelům neuhrazené faktury. Podpora je poskytována rovněž na přípravu projektu i žádosti.

Výše podpory: Dotace z Fondu soudržnosti do výše 85 % z celkových způsobilých veřejných výdajů projektu.

Dotace ze Státního fondu životní prostředí ČR do výše 5 % z celkových způsobilých veřejných výdajů projektu. [19]

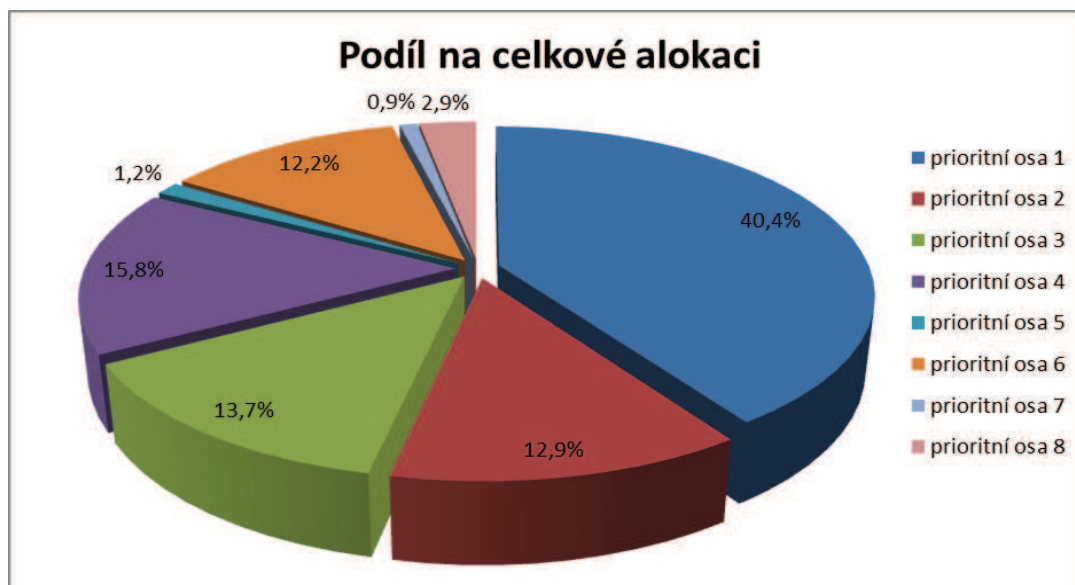
Operační programy jako oficiální dokumenty schválené Evropskou komisí definují, které problémy chce Česká republika za prostředky získané z evropského rozpočtu řešit a čeho chce v programovém období 2007—2013 dosáhnout. Zajišťují, aby projekty nebyly k financování vybírány nahodile, nýbrž podle toho, zda pomáhají uskutečňovat záměry kohezní politiky. Operační programy se dělí, jak již bylo zmíněno, na prioritní osy a ty se dále dělí na podporované oblasti. Nejvýznamnější prioritní osou životního prostředí z hlediska dotování výstavby čistíren odpadních vod je prioritní osa číslo jedna, tedy Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní a zaujímá v ČR 40,4% ze všech priorit. Její další členění na podporované oblasti je *Snížení znečištění řek, Zlepšení jakosti pitné vody a Omezování rizika povodní*. [12]

Cílem oblasti podpory 1.1 – Snížení znečištění vod je naplnění přechodného období vyjednaného pro implementaci Směrnice 91/271/EHS a naplnění požadavků Směrnice 2000/60/ES. Vypracováním technických podkladů a následnou realizací navržených opatření v ploše povodí, rozšířením a zkvalitněním systémů sloužících k odvádění a čištění odpadních vod dojde k zásadnímu snížení působení plošných a bodových zdrojů znečištění a eutrofizace povrchových vod. Budou zavedeny komplexní systémy monitoringu a hodnocení stavu vod a vodních útvarů včetně technického vybavení, a to zejména z pohledu kvalitních laboratorních analýz a komplexního hodnocení výsledků. Veřejnost bude informována prostřednictvím tvorby, vedení a aktualizace databází a digitálních mapových podkladů. [20]

OP Životního prostředí má na programové období 2007 – 2013 připraveno téměř 5 mld. eur z Fondu soudržnosti a Evropského fondu, z toho 2 mld. eur jsou vymezeny na dotace pro zlepšování dodávky a jakosti pitné vody, zlepšení stavu povrchových a podzemních vod, pro snížení rizik povodní a snížení množství výskytu nebezpečných látek ve vodách, tedy pro prioritní osu 1. Týká se to především výstavby a rekonstrukcí čistíren odpadních vod, kanalizací a úpraven vod. [12]

Tab. 5.3 Návrh rozdělení finanční alokace pro prioritní osy OPŽP (EUR, %) [20]

Číslo osy	Název prioritní osy	Fond	Podíl na celkové alokaci	Příspěvek Společenství
1	Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní	FS/veřejné	40,44%	1 988 552 501
2	Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí	FS/veřejné	12,89%	634 146 020
3	Udržitelné využívání zdrojů energie	FS/veřejné	13,68%	672 971 287
4	Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží	FS/veřejné	15,79%	776 505 331
5	Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik	ERDF/veřejné	1,23%	60 605 709
6	Zlepšování stavu přírody a krajiny	ERDF/veřejné	12,20%	599 423 825
7	Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu	ERDF/veřejné	0,89%	42 452 678
8	Technická pomoc	FS/veřejné	2,91%	143 209 747
Celkem			100,00%	4 917 867 098
Celkem FS			85,72%	4 215 384 886
Celkem ERDF			14,28%	702 482 212

Obr. 9 Podíl na celkové alokaci fondu ERDF

Prioritní osa 1- Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní - Podporuje projekty, které směřují ke zlepšení stavu povrchových a podzemních vod, zlepšení jakosti a dodávek pitné vody a snižování rizika povodní.

Prioritní osa 2- Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí- Podporuje projekty, které jsou zaměřeny na zlepšení nebo udržení kvality ovzduší

- a omezení emisí základních znečišťujících látek do ovzduší s důrazem na využití nových, šetrných způsobů výroby energie včetně obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor.
- Prioritní osa 3- Udržitelné využívání zdrojů energie-* Podporuje projekty zaměřené na udržitelné využívání zdrojů energie, zejména obnovitelných zdrojů energie, a prosazování úspor energie. Dlouhodobým cílem programu je zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie při výrobě elektřiny a tepla a efektivnější využití odpadního tepla.
- Prioritní osa 4- Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží* - Podporuje projekty, které se zaměřují na zkvalitnění nakládání s odpady, snížení produkce odpadů nevhodných pro další zpracování a odstraňování starých ekologických zátěží.
- Prioritní osa 5- Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik* - Nabízí podporu formou dotací projektům zaměřeným na omezování průmyslového znečištění a s ním souvisejících rizik pro životní prostředí s důrazem na prevenci a výzkum v oblasti znečišťujících látek a jejich monitorování.
- Prioritní osa 6- Zlepšování stavu přírody a krajiny* - Podporuje projekty, které přispívají ke zpomalení či zastavení poklesu biodiverzity, ochraně ohrožených druhů rostlin a živočichů, zajištění ekologické stability krajiny a podporují vznik a zachování přírodních prvků v osídlených oblastech.
- Prioritní osa 7- Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu* - Nabízí podporu při budování široké sítě center environmentálního vzdělávání a informačních center zaměřených na ochranu životního prostředí ve všech krajích České republiky a na zabezpečení kvalitních odborných materiálů pro environmentální vzdělávání, včetně internetových řešení či naučných stezek.
- Prioritní osa 8- Technická pomoc* [12]

Fondy pro operační program životního prostředí (OPŽV) pro období 2007 – 2013 se skládají ze zdrojů Fondu soudržnosti FS, Evropského fondu pro regionální rozvoj ERDF a Evropského sociálního fondu ESF. Celková finanční alokace prostředků z evropských fondů se skládá ze zdroje FS a ERDF, kdy pro rozvoj vodohospodářské struktury byl použit Fond soudržnosti, s částkou necelých 41% z pěti miliard eur. Pro čerpání z těchto fondů se Česká republika zaručila spolufinancováním z národních veřejných zdrojů a to minimální částkou 867 858 900 EUR. Z dvou miliard eur pro Zlepšení vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní, se 1 487 726 EUR vyčerpalo

na snížení znečištění vod, tedy na rekonstrukci nebo výstavbu kanalizací a čistíren. Na zlepšení jakosti pitné vody připadlo 250 661 EUR a na ochranu před povodněmi 250 165 EUR. [20]

5.1.2 Provozovatelé čistíren v České republice

Praha

Praha-východ - 1SčV, a.s. (Veolia), Pražské vodovody a kanalizace, a.s. (Veolia)

Praha-západ - 1SčV, a.s. (Veolia), Pražské vodovody a kanalizace, a.s. (Veolia)

Jihočeský kraj

České Budějovice - Čevak, a.s. (Energie AG)

Český Krumlov - Čevak, a.s. (Energie AG)

Jindřichův Hradec - Čevak, a.s. (Energie AG)

Písek - Čevak, a.s. (Energie AG)

Prachatice - Čevak, a.s. (Energie AG)

Strakonice - Technické služby

Tábor - Čevak, a.s. (Energie AG)

Jihomoravský kraj

Blansko - Vodárenská akciová společnost, a.s.

Břeclav - Vodovody a kanalizace Břeclav, a.s.,

Brno - venkov - Vodárenská akciová společnost, a.s.

Brno - Brněnské vodárny a kanalizace, a.s. (Ondeo)

Hodonín - Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s.

Vyškov - Vodovody a kanalizace Vyškov, a.s.

Znojmo - Vodárenská akciová společnost, a.s.

Karlovarský kraj

Cheb - Chevak, a.s.

Karlovy Vary - Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a.s. (Ondeo)

Sokolov - Vodohospodářská společnost Sokolov, a.s. (Veolia)

Královéhradecký kraj

Hradec Králové - Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s., Královéhradecká provozní, a.s. (Veolia)

Jičín - Vodohospodářská a obchodní společnost, a.s.,

Náchod - Vodovody a kanalizace Náchod, a.s.

Rychnov nad Kněžnou - Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s.

Trutnov - Vodovody a kanalizace Trutnov, a.s.

Liberecký kraj

Česká Lípa - Severočeská vodárenská společnost, a.s.

Jablonec nad Nisou - Severočeská vodárenská společnost, a.s.

Liberec - Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. (Veolia)

Semily - Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. (Veolia)

Moravskoslezský kraj

Bruntál - VaK Bruntál, a.s.

Frydek-Místek - Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s.

Karviná - Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s.

Nový Jičín - Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s.

Opava - Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s.

Ostrava - Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s. , Ostravské vodárny a kanalizace, a.s. (Ondeo)

Olomoucký kraj

Olomouc - Moravská vodárenská, a.s. (Veolia)

Přerov - Vodovody a kanalizace Přerov, a.s.

Prostějov - Vodovody a kanalizace Přerov, a.s., Moravská vodárenská, a.s. (Veolia)

Šumperk - Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a.s. (Ondeo)

Pardubický kraj

Chrudim - Vodárenská společnost Chrudim, a.s. (Energie AG)

Pardubice - Vodovody a kanalizace Pardubice, a.s.

Svitavy - VHOS, a.s.

Ústí nad Orlicí - Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a.s.

Plzeňský kraj

Domažlice - Chodské vodárny a kanalizace, a.s.

Klatovy - Šumavské vodovody a kanalizace, a.s.

Plzeň - VODÁRNA PLZEŇ, a.s. (Veolia)

Rokycany - VOSS Sokolov, a.s. (Veolia)

Středočeský kraj

Benešov - Vodohospodářská společnost Benešov, s.r.o. (Ondeo)

Beroun - Vodovody a kanalizace Beroun, a.s. (Energie AG)

Kladno - Středočeské vodárny, a.s. (Veolia)

Kolín - VODOS, s.r.o. (Energie AG)

Kutná hora - Vodohospodářská společnost Vrchlice - Maleč, a.s.

Mělník - Středočeské vodárny, a.s. (Veolia)

Mladá Boleslav - Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a.s.

Nymburk - Vodovody a kanalizace Nymburk, a.s.

Příbram - 1SČV, a.s. (Veolia)

Rakovník - Středočeské vodárny, a.s. (Veolia)

Ústecký kraj

Děčín - Severočeská vodárenská společnost, a.s.

Litoměřice - Severočeská vodárenská společnost, a.s.

Louny - Severočeská vodárenská společnost, a.s.

Most - Severočeská vodárenská společnost, a.s.

Teplice - Severočeská vodárenská společnost, a.s.

Ústí nad Labem - Severočeská vodárenská společnost, a.s.

Vysočina

Havlíčkův Brod - Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a.s.

Jihlava - Vodárenská akciová společnost, a.s.

Pelhřimov - VODAK Humpolec, s.r.o.

Třebíč - Vodárenská akciová společnost, a.s.

Žďár nad Sázavou - Vodárenská akciová společnost, a.s.

Zlínský kraj

Kroměříž - Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.

Uherské Hradiště - Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.

Vsetín - Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.

Zlín – Moravská vodárenská, a.s. (Veolia)

[56], [57], [58], [59], [60], [61], [62]

5.2 SOUČASNÝ STAV V EVROPĚ

Roku 1993 vznikla Evropská unie, z Evropského hospodářského společenství (EHS), Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom) a Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) vzniklých již v padesátých letech, později po sloučení nazýváno Evropské společenství, na základě Smlouvy o Evropské unii. Mezi zakládající státy patří Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko a Spolková republika Německo. Česká republika vstoupila do Evropské Unie roku 2004. Dnes má 27 členských států a do kandidátských států spadá pět zemí, jako je Chorvatsko, Makedonie, Island, Turecko a Černá Hora. [29]

Dle směrnice Rady ze dne 21. května 1991 (91/271/EHS), měl každý členský stát do 31. prosince 2005 zajistit čištění vypouštěných vod městských i průmyslových do vod povrchových tak, aby to vyhovovala požadavkům směrnice, které se liší podle počtu ekvivalentních obyvatel. Podle populačního ekvivalentu PE byly také Členské státy povinné vybavit aglomerace stokovou sítí a sekundárním stupněm čištění a to do roku 2000 s EO vyšším jak 15 000 a do roku 2005 s EO od 2 000 – 15 000. [14]

Tab. 5.4 Obyvatelstvo EU napojené na čištění městských odpadních vod a 1999-2009 (% Z celku) [30]

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Belgie	39	41	46	48	51	53	54	57	69	71	-
Bulharsko	36	37	38	39	40	40	41	41	42	44	45
Česká republika	62	64	65	70	71	71	73	74	75	76	-
Německo	-	-	93	-	-	94	-	-	95	-	-
Estonsko	69	69	69	70	70	72	74	74	74	80	80
Irsko	66	-	70	-	-	-	84	-	-	-	-
Řecko	-	-	-	-	-	-	-	-	85	-	87
Španělsko	-	-	-	-	-	-	-	91	-	92	-
Francie	-	-	79	-	-	80	-	-	-	-	-
Itálie	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kypr	13	14	16	18	23	28	30	-	-	-	-
Lotyšsko	-	-	-	65	70	66	66	65	65	-	-
Litva	-	-	-	57	59	-	69	69	69	70	71
Lucembursko	93	-	-	-	95	-	-	-	-	-	-
Maďarsko	29	46	50	57	-	-	54	57	-	-	-
Malta	13	36	36	36	36	36	36	36	35	42	48
Nizozemsko	98	98	98	99	99	99	99	99	99	99	99
Rakousko	:	85	86	86	89	89	-	92	-	93	-
Polsko	52	54	55	57	58	59	60	61	62	63	64
Portugalsko	-	-	-	57	60	-	65	72	69	70	-
Rumunsko	-	-	-	-	-	27	27	28	28	29	29
Slovinsko	21	23	25	25	26	34	37	52	51	52	52
Slovensko	50	51	51	52	53	54	55	55	57	-	-
Finsko	80	80	81	81	-	-	-	-	-	-	-
Švédsko	-	86	-	85	-	86	-	86	-	-	-
Velká Británie (1)	92	95	99	98	96	97	97	99	99	97	97
Island	16	33	33	50	50	50	57	-	-	-	-
Norsko	73	73	74	74	75	76	77	78	78	77	79
Švýcarsko	96	96	96	96	-	-	97	-	-	-	-
Chorvatsko	-	9	-	-	-	15	28	28	29	-	-
FYR Makedonie	-	5	6	6	6	6	7	7	7	7	7
Turecko	23	26	27	28	30	36	36	42	-	46	-

(1) *Anglie a Wales*

- *Nebyly zjištěny informace o počtu ČOV*

Dánsko – bez informací

Tab. 5.5 Obyvatelstvo napojené na čištění odpadních vod, 2009 (% Z celku) [30]

	Primární	Sekundární	Terciární
Belgie	0	8	63
Bulharsko	3	42	-
Česká republika	2	20	56
Německo	0	2	93
Estonsko	-	19	61
Irsko	2	70	12
Řecko	0	8	80
Španělsko	4	37	51
Itálie	0	10	84
Kypr	0	12	18
Lotyšsko	2	25	38
Litva	4	14	53
Maďarsko	2	30	25
Malta	0	35	13
Nizozemsko	0	4	96
Rakousko	0	-	92
Polsko	0	16	49
Portugalsko	9	38	14
Rumunsko	8	21	0
Slovinsko	0	28	24
Švédsko (2)	-	5	81
Velká Británie (3)	0	49	47
Island	55	2	0
Norsko	20	2	57
Švýcarsko (2)	-	20	77
Chorvatsko (4)	-	22	-
FYR Makedonie (5)	7	-	-
Turecko	15	19	12

(1) *Belgie, Česká republika, Španělsko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko a Turecko, 2008, Německo, Lotyšsko, Chorvatsko, 2007, Maďarsko a Švédsko, 2006, Irsko, Itálie, Kypr, Island a Švýcarsko, 2005, Dánsko, Francie, Lucembursko, Slovensko a Finsko, není k dispozici.*

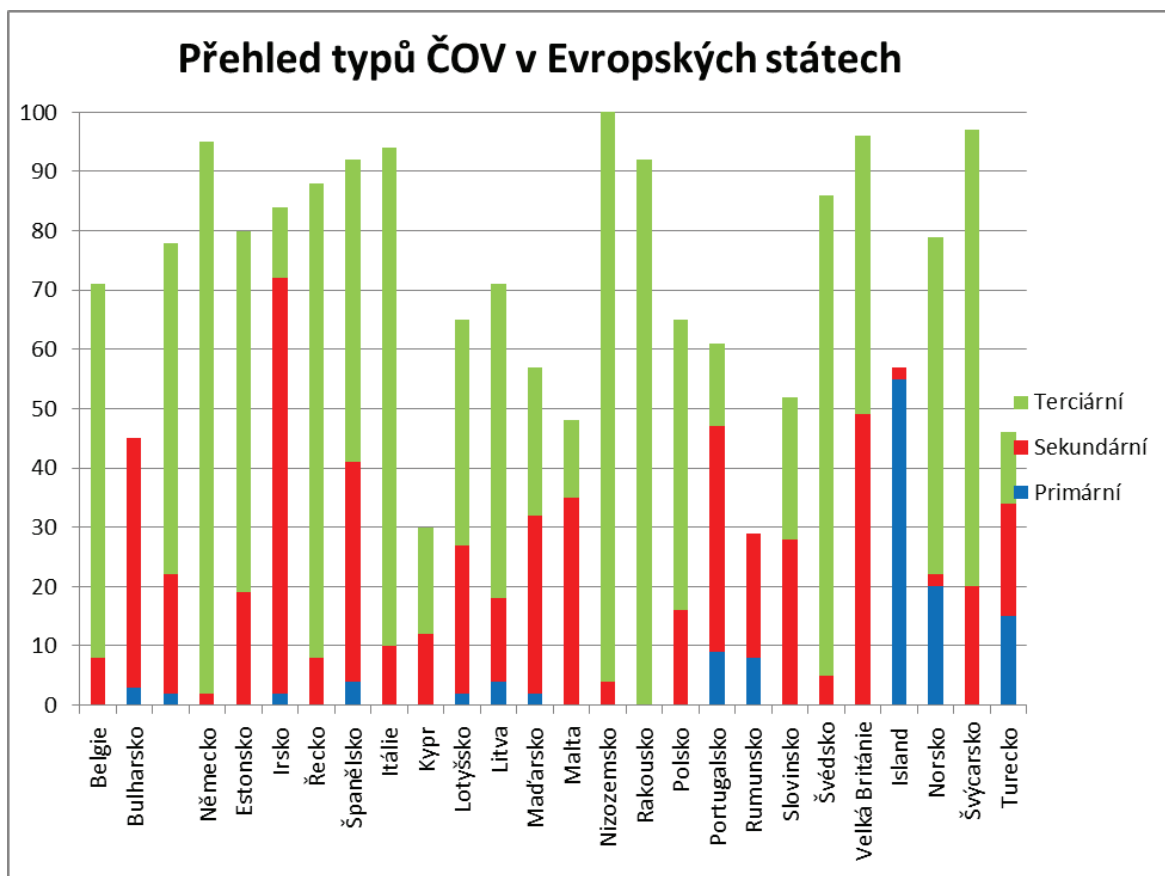
(2) *Primární, není k dispozici.*

(3) *Anglie a Wales.*

(4) *primární a terciární, není k dispozici.*

(5) *Střední a vyšší, není k dispozici.*

- *Nebyly zjištěny informace o počtu ČOV*

Obr. 10 Přehled typů ČOV v Evropských státech

6 PROJEKTY ČISTÍREN ODPADNÍCH VOD

Operační program Životní prostředí, který připravil Státní fond životního prostředí a Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Evropskou komisí, přináší České republice prostředky na podporu konkrétních projektů v sedmi oblastech. Čistíren odpadních vod se týká oblast *Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní*, pro kterou byly v letech 2007 - 2013 z Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj vymezeny 2 miliardy euro. Do konce roku 2010 měla Česká republika splnit požadavek dle Rady Evropského společenství a vybavit obce, s počtem ekvivalentních obyvatel nad 2000, kanalizací a k tomu odpovídající ČOV. Operační program vydal přehled schválených projektů v letech 2008-2010. V tabulce je přehled projektů rekonstrukce, intenzifikace či výstavby ČOV spolu s kanalizací nebo zvlášť projektů ČOV pro jednotlivé kraje České republiky. [29]

6.1 PŘEHLED SCHVÁLENÝCH PROJEKTŮ

Česká republika má 13 krajů a hlavní město. Níže jsou uvedeny tabulky s informacemi o schválených a projektovaných čistírnách odpadních vod pro jednotlivé kraje České republiky. Operační program Životního prostředí rozděloval dotace dle důležitosti a dle podaného návrhu. Dotace spadají do prioritní osy 1- *Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní* s oblastí podpory 1.1 *Snižování znečištění vod*. V tabulce se nachází název projektu, který popisuje rozsah dotované stavby. Vyjadřuje, jestli se jedná pouze o vybudování, rekonstrukci nebo intenzifikaci ČOV, nebo jeli součástí i výstavba či rekonstrukce kanalizace. Místo stavby je rozděleno podle krajů ČR a dále dle okresů. Operační program životního prostředí uvádí cenu projektu uvedenou v žádosti, dále pak cenu uznanou operačním programem a cenu skutečně proplacenou. Dle stavu projektu lze vyčíst, které stavby jsou ke dni 14. 11. 2011 již zrealizované, či teprve schválené k realizaci. [29]

Tab. 6.1 Počet schválených projektů ČOV nebo ČOV a kanalizace v krajích ČR [29]

	ČOV a kanalizace	ČOV
Hlavní město Praha	0	0
Jihočeský kraj	15	6
Jihomoravský kraj	31	12
Karlovarský kraj	3	2
Královéhradecký kraj	14	4
Liberecký kraj	3	5
Moravskoslezský kraj	12	1
Olomoucký kraj	18	3
Pardubický kraj	19	2

	ČOV a kanalizace	ČOV
Plzeňský kraj	6	1
Středočeský kraj	35	9
Ústecký kraj	4	3
Vysočina	13	4
Zlínský kraj	8	5

Jihočeský kraj

Tab. 6.2 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Jihočeský kraj v letech 2008-2010 [29]

SEZNAM SCHVÁLENÝCH PROJEKTŮ OPŽP (k 14. 11. 2011)									
prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Kanalizace a ČOV Doudleby	schválen k financování	Jihočeský kraj	České Budějovice	39 062 528	33 820 336	2010	0
1	1,1	Loučovice - ČOV a kanalizace	projekt v realizaci	Jihočeský kraj	Český Krumlov	62 357 522	41 186 727	2008	12 472 694
1	1,1	Kanalizace, ČOV a vodovod v obci Zlatá Koruna	projekt v realizaci	Jihočeský kraj	Český Krumlov	22 920 994	19 734 195	2008	0
1	1,1	Výstavba splaškové kanalizace a ČOV obce Hatín a místní části Stajka	realizace projektu ukončena	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	22 562 844	22 562 844	2008	20 306 559
1	1,1	Zřízení kořenové čistírny odpadních vod v obci Cep	realizace projektu ukončena	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	12 538 290	12 105 213	2008	10 894 598
1	1,1	Splašková kanalizace a ČOV Majdalena	projekt v realizaci	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	66 648 460	45 293 359	2008	31 376 307
1	1,1	Slavonice - ČOV a kanalizace	projekt v realizaci	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	83 543 883	55 859 125	2008	30 047 196
1	1,1	Kanalizace a ČOV pro obce Dvory nad Lužnicí a Halámky	projekt v realizaci	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	53 188 200	37 348 159	2008	16 705 519
1	1,1	Kanalizace a čistírna odpadních vod v obci Klec	schválen k financování	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	23 226 000	21 718 595	2008	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Pístina	schválen k financování	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	24 296 373	15 935 992	2008	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Dešná Dančovice	schválen k financování	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	17 591 932	15 654 147	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Stráž nad Nežárkou	schválen k financování	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	32 181 403	27 750 024	2010	0
1	1,1	Kostelec nad Vltavou - ČOV a kanalizace (Revitalizace Orlické nádrže a okolí)	schválen k financování	Jihočeský kraj	Písek	24 566 063	21 760 618	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV České Žleby, Vodovod České Žleby	schválen k financování	Jihočeský kraj	Prachatice	52 475 393	46 272 751	2010	0
1	1,1	Strakonice - intenzifikace ČOV a doplnění kanalizace	projekt v realizaci	Jihočeský kraj	Strakonice	371 192 621	225 479 335	2008	130 144 924

Tab. 6.3 Seznam schválených projektů ČOV pro Jihočeský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	ČOV Třeboň	projekt v realizaci	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	149 215 944	106 404 835	2008	83 322 255
1	1,1	Modernizace ČOV Studená	schválen k financování	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec	48 195 146	33 760 700	2008	0
1	1,1	Výtlačk a ČOV - Zvíkovské Podhradí	projekt v realizaci	Jihočeský kraj	Písek	13 675 525	11 286 655	2008	8 573 705
1	1,1	Nová ČOV Horní Vltavice	schválen k financování	Jihočeský kraj	Prachatice	24 601 131	21 407 905	2010	0
1	1,1	Rekonstrukce ČOV Mladá Vožice	financování projektu ukončeno	Jihočeský kraj	Tábor	23 743 621	15 183 987	2008	13 643 349
1	1,1	Tábor - intenzifikace technologické linky AČOV	schválen k financování	Jihočeský kraj	Tábor	150 239 731	107 987 636	2009	0

Jihomoravský kraj**Tab. 6.4 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Jihomorav. kraj v letech 2008-2010 [29]**

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplicená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Sloup, Šošůvka - ČOV a kanalizace	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Blansko	144 763 236	101 936 272	2008	56 764 854
1	1,1	Kanalizace a ČOV Kunštát - Sychotín	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Blansko	118 556 734	77 232 169	2008	67 434 414
1	1,1	Kanalizace a ČOV Lhota Rapotina	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Blansko	35 365 580	30 013 100	2008	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Svitávka	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Blansko	125 068 762	110 961 006	2008	0
1	1,1	Skalice nad Svitavou, Jabloňany - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Blansko	107 881 750	95 432 196	2008	0
1	1,1	Doubřavice nad Svitavou, Kuničky, Obora a Újezd u Boskovic - kanalizace a ČOV, I. etapa	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Blansko	198 963 501	175 147 569	2008	0
1	1,1	Obec Vysočany - ČOV a stoková síť	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Blansko	100 633 800	71 617 721	2010	0
1	1,1	Lelekovice - kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	96 019 240	74 754 882	2008	18 628 358
1	1,1	Kanalizace a ČOV Jinačovice	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	69 186 590	59 042 806	2008	52 940 779
1	1,1	Nosislav - kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	132 698 298	115 426 444	2008	72 515 808
1	1,1	Drásov - Malhostovice, ČOV a kanalizace	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	198 586 994	134 269 239	2008	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Veverská Bítýška	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	78 472 051	69 455 612	2010	0
1	1,1	Kanalizace splašková a ČOV, obec Maršov	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	41 787 607	36 240 732	2010	0
1	1,1	Výstavba ČOV a kanalizace v obcích sdružených v DSO Domašovsko	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	214 359 117	148 845 056	2010	0
1	1,1	ČOV a kanalizace pro obce Pavlov a Milovice - II. etapa	výdaje projektu certifikovány	Jihomoravský kraj	Břeclav	98 703 809	87 747 686	2008	78 847 067
1	1,1	Bulhary - dokončení kanalizace a ČOV	realizace projektu ukončena	Jihomoravský kraj	Břeclav	67 952 925	59 049 422	2008	53 144 478
1	1,1	Obec Uherčice, splašková kanalizace, ČOV	realizace projektu ukončena	Jihomoravský kraj	Břeclav	48 168 925	41 393 191	2008	37 053 092
1	1,1	Starovičky - ČOV a rekonstrukce kanalizace	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Břeclav	77 300 500	66 173 829	2008	59 556 446
1	1,1	ČOV a kanalizace Starovice	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Břeclav	67 090 418	57 546 588	2008	41 751 175
1	1,1	Čistírna odpadních vod a kanalizace v obci Břeží	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Břeclav	127 501 879	112 329 155	2010	0
1	1,1	Hroznová Lhota, Kněždub, Kozojídky, Tasov, Žeravín - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Hodonín	279 119 929	224 351 914	2008	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Otnice	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Vyškov	87 422 808	61 079 800	2008	46 203 029
1	1,1	Habrovany - kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Vyškov	37 603 869	32 098 465	2008	28 395 392
1	1,1	Nesovice - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Vyškov	151 829 368	132 943 934	2008	0
1	1,1	Výstavba kanalizace a ČOV v obci Rašovice	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Vyškov	38 379 995	32 527 046	2010	0
1	1,1	Onšov - Splašková kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Znojmo	17 581 891	17 205 005	2008	15 463 139
1	1,1	Splašková kanalizace, intenzifikace ČOV a rekonstrukce vodovodního řádu Hnanice	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Znojmo	7 089 999	6 058 049	2010	0
1	1,1	ČOV a kanalizace Vémyslice - II. etapa	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Znojmo	65 972 521	53 913 878	2010	0
1	1,1	Jamolice - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Znojmo	44 754 421	33 093 336	2010	0
1	1,1	Výstavba kanalizace a ČOV Vedrovice-Kubšice	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Znojmo	97 350 102	85 405 244	2010	0
1	1,1	Tlaková kanalizace a ČOV Rozkoš	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Znojmo	23 025 909	20 495 361	2010	0

Tab. 6.5 Seznam schválených projektů ČOV pro Jihomoravský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Velké Opatovice	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Blansko	113 457 969	61 125 580	2008	1 199 227
1	1,1	Kořenec - intenzifikace ČOV	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Blansko	15 957 761	10 817 682	2010	0
1	1,1	ČOV Újezd u Brna	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	48 310 214	43 303 775	2008	38 972 984
1	1,1	Intenzifikace ČOV Blučina	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	55 687 944	37 429 411	2008	0
1	1,1	Intenzifikace ČOV Bílovice nad Svitavou	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	83 747 425	72 024 431	2009	12 931 590
1	1,1	Hrušovany u Brna - intenzifikace ČOV	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	59 355 604	42 411 824	2008	0
1	1,1	Moravany - intenzifikace ČOV	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	47 998 894	33 603 741	2009	0
1	1,1	Modernizace a intenzifikace ČOV ve Zbýšově	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Brno-venkov	51 361 590	44 941 392	2009	0
1	1,1	Čistírna odpadních vod Mikulčice	realizace projektu ukončena	Jihomoravský kraj	Hodonín	69 919 819	56 482 032	2008	50 805 919
1	1,1	Blatnice pod Svatým Antonínkem intenzifikace a rekonstrukce čistírny odpadních vod	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Hodonín	62 828 155	49 977 068	2008	0
1	1,1	Milotice - intenzifikace ČOV a kanalizace	schválen k financování	Jihomoravský kraj	Hodonín	155 288 860	139 061 174	2009	0
1	1,1	Hrušovany nad Jevišovkou - ČOV	projekt v realizaci	Jihomoravský kraj	Znojmo	71 752 075	49 881 691	2008	43 516 362

Karlovarský kraj

Tab. 6.6 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Karlovarský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	ČOV, kanalizace v obci Mnichov	výdaje projektu certifikovány	Karlovarský kraj	Cheb	24 631 552	21 539 168	2008	19 384 046
1	1,1	Skalná - kanalizace a intenzifikace ČOV, Starý Rybník - kanalizace	schválen k financování	Karlovarský kraj	Cheb	87 663 732	76 740 832	2009	0
1	1,1	Odrava - ČOV a kanalizace	schválen k financování	Karlovarský kraj	Cheb	23 700 793	20 863 808	2010	0

Tab. 6.7 Seznam schválených projektů ČOV pro Karlovarský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Rekonstrukce ČOV Rotava	projekt v realizaci	Karlovarský kraj	Sokolov	21 374 169	18 477 324	2008	16 629 591
1	1,1	Intenzifikace ČOV Sokolov - 1.etapa	schválen k financování	Karlovarský kraj	Sokolov	130 021 774	111 753 715	2010	0

Královehradecký kraj

Tab. 6.8 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Královehradecký kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Dětenice, Osenice, Brodek - ČOV a splašková kanalizace	projekt v realizaci	Královehradecký kraj	Jičín	87 327 015	56 525 806	2008	30 544 484
1	1,1	Sobotka - Osek "Kanalizace a čistírna odpadních vod - 3. etapa	projekt v realizaci	Královehradecký kraj	Jičín	47 469 186	30 030 013	2009	18 180 854
1	1,1	Kanalizace Kopiclno - Napojení sběrače "B" a "BA" na ČOV a výstavba městské ČOV	schválen k financování	Královehradecký kraj	Jičín	75 162 939	65 947 962	2010	0
1	1,1	Intenzifikace ČOV Police nad Metují	projekt v realizaci	Královehradecký kraj	Náchod	67 977 072	45 022 829	2008	36 667 632
1	1,1	Náchod a Hronov - kanalizace a rekonstrukce ČOV Náchod	projekt v realizaci	Královehradecký kraj	Náchod	254 958 245	159 499 508	2009	10 197 959
1	1,1	Odkanalizování a ČOV centrální části obce Olešnice v Orlických horách 1. etapa, okres Rychnov nad Kněžnou	realizace projektu ukončena	Královehradecký kraj	Rychnov nad Kněžnou	22 337 753	17 218 601	2008	13 021 861
1	1,1	Rekonstrukce ČOV Rokytnice v Orlických horách a dostavba kanalizace	realizace projektu ukončena	Královehradecký kraj	Rychnov nad Kněžnou	22 136 435	15 389 753	2008	13 477 437
1	1,1	Intenzifikace ČOV a vybudování kanalizačních řadů Opočno	projekt v realizaci	Královehradecký kraj	Rychnov nad Kněžnou	66 139 896	44 375 641	2008	21 931 041
1	1,1	České Meziříčí - kanalizace a ČOV - 1. etapa	schválen k financování	Královehradecký kraj	Rychnov nad Kněžnou	107 756 321	94 076 492	2010	0
1	1,1	Rozšíření kanalizační sítě a rekonstrukce ČOV Rtyně v Podkrkonoší - stavba II.	realizace projektu ukončena	Královehradecký kraj	Trutnov	37 122 697	24 360 773	2008	21 872 129
1	1,1	Dokončení kanalizace a ČOV Velké Svatoňovice - I. etapa (severní část obce)	projekt v realizaci	Královehradecký kraj	Trutnov	18 839 061	11 547 588	2010	436 388
1	1,1	Nemojov - kanalizace a ČOV I. etapa	schválen k financování	Královehradecký kraj	Trutnov	37 966 072	33 362 811	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Lánov	schválen k financování	Královehradecký kraj	Trutnov	99 547 070	73 413 873	2010	0
1	1,1	Vítězná - výstavba ČOV Kocelřov, ČOV Huntřívov a splaškové kanalizace v obci	schválen k financování	Královehradecký kraj	Trutnov	154 839 917	111 471 728	2010	0

Tab. 6.9 Seznam schválených projektů ČOV pro Královehradecký kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Rekonstrukce a modernizace ČOV Nová Paka	schválen k financování	Královehradecký kraj	Jičín	141 634 990	99 452 808	2010	0
1	1,1	Nové Město nad Metují: ČOV ul. Českých Bratří	realizace projektu ukončena	Královehradecký kraj	Náchod	8 745 241	4 798 569	2009	3 990 980
1	1,1	Intenzifikace ČOV v Broumově	projekt v realizaci	Královehradecký kraj	Náchod	98 625 955	67 423 375	2008	49 571 623
1	1,1	Intenzifikace ČOV Deštné v Orlických horách	projekt v realizaci	Královehradecký kraj	Rychnov nad Kněžnou	34 522 263	23 923 193	2010	6 674 846

Liberecký kraj

Tab. 6.10 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Liberecký kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Kořenov - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Liberecký kraj	Jablonec nad Nisou	132 739 422	94 066 516	2010	0
1	1,1	Benecko - Štěpanická Lhota, intenzifikace ČOV a dostavba kanalizace	schválen k financování	Liberecký kraj	Semily	30 170 422	21 198 287	2010	0
1	1,1	Vysoké nad Jizerou - splašková kanalizace a ČOV	schválen k financování	Liberecký kraj	Semily	105 539 541	75 154 796	2010	0

Tab. 6.11 Seznam schválených projektů ČOV pro Liberecký kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	ČOV Česká Lípa - rekonstrukce	schválen k financování	Liberecký kraj	Česká Lípa	280 032 072	193 212 010	2008	0
1	1,1	ČOV Nový Bor - rekonstrukce	schválen k financování	Liberecký kraj	Česká Lípa	123 779 490	80 120 352	2008	0
1	1,1	ČOV Doksy, Staré Splavy - rekonstrukce	schválen k financování	Liberecký kraj	Česká Lípa	73 246 462	50 711 792	2008	0
1	1,1	ČOV Jablonné v Podještědí - rekonstrukce	schválen k financování	Liberecký kraj	Liberec	48 984 458	33 854 802	2008	0
1	1,1	Obecní ČOV Vítkovice v Krkonoších	schválen k financování	Liberecký kraj	Semily	41 893 902	25 743 804	2010	0

Moravskoslezský kraj

Tab. 6.12 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Moravskoslezský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Rozšíření kanalizace a rekonstrukce ČOV v Břidličně (3.výzva)	projekt v realizaci	Moravskoslezský kraj	Bruntál	65 598 351	54 305 651	2008	48 838 968
1	1,1	ČOV a kanalizace obce Jindřichov, II.etapa	schválen k financování	Moravskoslezský kraj	Bruntál	129 769 045	88 704 287	2010	0
1	1,1	Tlaková kanalizace a ČOV Ostravice a Frýdlant nad Ostravicí - Nová Ves	realizace projektu ukončena	Moravskoslezský kraj	Frýdek-Místek	230 498 770	138 242 546	2008	121 833 326
1	1,1	Výstavba kanalizace a ČOV v Kunčicích pod Ondřejníkem	projekt v realizaci	Moravskoslezský kraj	Frýdek-Místek	116 997 039	83 501 989	2009	67 847 947
1	1,1	Kanalizace a ČOV obce Milíkov	schválen k financování	Moravskoslezský kraj	Frýdek-Místek	64 352 351	55 542 108	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV obce Jeseník nad Odrou	financování projektu ukončeno	Moravskoslezský kraj	Nový Jičín	98 795 319	70 580 561	2008	62 557 199
1	1,1	Kanalizace a ČOV Suchdol nad Odrou II. etapa	schválen k financování	Moravskoslezský kraj	Nový Jičín	205 439 589	181 580 686	2009	0
1	1,1	Barošovice - Kanalizace a ČOV	schválen k financování	Moravskoslezský kraj	Nový Jičín	219 605 242	154 135 498	2010	0
1	1,1	Rozšíření kanalizace Hlučín - Rovniny a intenzifikace ČOV Hlučín - Jasénky	projekt v realizaci	Moravskoslezský kraj	Opava	98 079 321	67 841 395	2009	35 474 170
1	1,1	Zvýšení akumulace pitné vody, kanalizace a ČOV obce Kobeřice	projekt v realizaci	Moravskoslezský kraj	Opava	119 906 348	90 905 140	2010	45 743 963
1	1,1	Odkanalizování obce a výstavba ČOV v Píšti	schválen k financování	Moravskoslezský kraj	Opava	182 869 627	160 394 951	2008	0
1	1,1	"Hať - ČOV a splašková kanalizace"	schválen k financování	Moravskoslezský kraj	Opava	167 918 863	148 255 564	2009	0

Tab. 6.13 Seznam schválených projektů ČOV pro Moravskoslezský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Rekonstrukce a intenzifikace ČOV	projekt v realizaci	Moravskoslezský kraj	Bruntál	202 119 394	138 275 445	2008	117 339 068

Olomoucký kraj

Tab. 6.14 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Olomoucký kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Likvidace odpadních vod v obci Bohuňovice-rekonstrukce stokové sítě-1. etapa, modernizace kalové koncovky ČOV	výdaje projektu certifikovány	Olomoucký kraj	Olomouc	14 176 814	11 178 271	2008	9 838 255
1	1,1	Střeň - kanalizace a ČOV	financování projektu ukončeno	Olomoucký kraj	Olomouc	68 004 286	60 373 547	2008	54 336 192
1	1,1	Kanalizace a ČOV Litovel - dokončení	projekt v realizaci	Olomoucký kraj	Olomouc	141 141 323	96 535 067	2008	65 560 794
1	1,1	Pňovice - kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Olomoucký kraj	Olomouc	79 258 886	65 512 472	2008	58 875 681
1	1,1	Modernizace a intenzifikace ČOV Bohuňovice	projekt v realizaci	Olomoucký kraj	Olomouc	27 525 167	17 607 240	2009	2 129 237
1	1,1	Dostavba kanalizace a výstavba ČOV v Senici na Hané	schválen k financování	Olomoucký kraj	Olomouc	121 285 187	89 473 131	2010	0
1	1,1	Odkanalizování a ČOV obcí Dobrochov, Vranovice-Kelčice, Vřesovice, Výšovice	financování projektu ukončeno	Olomoucký kraj	Prostějov	176 141 728	119 294 168	2008	107 023 874
1	1,1	ČOV a kanalizace Konice	projekt v realizaci	Olomoucký kraj	Prostějov	216 165 159	162 588 653	2008	138 595 274
1	1,1	Splašková kanalizace a ČOV v obci Brodek u Konice	projekt v realizaci	Olomoucký kraj	Prostějov	86 536 271	76 702 591	2008	65 589 622
1	1,1	Vodovod a kanalizace s ČOV Kostelec na Hané	schválen k financování	Olomoucký kraj	Prostějov	241 965 880	194 711 324	2009	0
1	1,1	Aglomerace Budětsko, Přemyslovice - ČOV a stoková síť	schválen k financování	Olomoucký kraj	Prostějov	166 315 471	121 337 676	2010	0
1	1,1	Městys Drahaný - ČOV a stoková síť	schválen k financování	Olomoucký kraj	Prostějov	49 961 640	36 230 516	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Brodek u Přerova a místní část Luková	schválen k financování	Olomoucký kraj	Přerov	144 057 638	126 165 679	2008	0
1	1,1	Moravičany, Doubravice, Mitrovice - tlaková kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Olomoucký kraj	Šumperk	96 286 191	81 082 945	2008	72 877 060
1	1,1	Chroměč - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Olomoucký kraj	Šumperk	90 565 300	78 972 942	2010	0
1	1,1	Úsov - kanalizace a čistírna odpadních vod	schválen k financování	Olomoucký kraj	Šumperk	130 099 345	92 959 240	2010	0
1	1,1	ČOV a kanalizace obce Bohdíkov	schválen k financování	Olomoucký kraj	Šumperk	114 494 154	99 346 341	2010	0
1	1,1	Odkanalizování obcí Hrabšíň, Dlouhomilov a Brníčko do stávající kanalizace v Lesnici a Leštíně do ČOV	schválen k financování	Olomoucký kraj	Šumperk	235 140 015	192 498 752	2010	0

Tab. 6.15 Seznam schválených projektů ČOV pro Olomoucký kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Intenzifikace centrální ČOV ve Zlatých Horách	schválen k financování	Olomoucký kraj	Jeseník	50 629 666	34 539 048	2008	0
1	1,1	Rekonstrukce ČOV Javorník	schválen k financování	Olomoucký kraj	Jeseník	46 627 744	33 119 672	2010	0
1	1,1	Rozšíření ČOV Postřelmov	realizace projektu ukončena	Olomoucký kraj	Šumperk	34 470 747	23 619 704	2008	21 257 729

Pardubický kraj**Tab. 6.16 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Pardubický kraj v letech 2008-2010 [29]**

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Vybudování nové ČOV a kanalizace v Nasavrkách	projekt v realizaci	Pardubický kraj	Chrudim	137 913 073	82 329 835	2008	34 013 438
1	1,1	ČOV a kanalizace Ronov nad Doubravou	schválen k financování	Pardubický kraj	Chrudim	167 273 395	116 725 905	2010	0
1	1,1	Tlaková splašková kanalizace a ČOV Dolní Roveň	projekt v realizaci	Pardubický kraj	Pardubice	144 860 623	99 275 867	2008	78 138 076
1	1,1	Dolní Újezd - ČOV a kanalizace - I. etapa	projekt v realizaci	Pardubický kraj	Svitavy	125 197 311	89 289 154	2008	0
1	1,1	Splašková kanalizace a ČOV Březová nad Svitavou	schválen k financování	Pardubický kraj	Svitavy	148 361 873	135 439 554	2008	0
1	1,1	Město Moravská Třebová - projekt odkanalizování Udánek, Sušic, Boršova a modernizace ČOV	schválen k financování	Pardubický kraj	Svitavy	392 943 072	276 579 089	2008	0
1	1,1	Kanalizace Hradec nad Svitavou napojení na ČOV Svitavy	schválen k financování	Pardubický kraj	Svitavy	109 925 988	94 302 331	2008	0
1	1,1	Rekonstrukce ČOV a odkanalizování místních částí města Litomyšl - Nedošín, Lány	schválen k financování	Pardubický kraj	Svitavy	169 594 190	116 932 684	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Banín	schválen k financování	Pardubický kraj	Svitavy	44 617 770	38 042 386	2010	0
1	1,1	Sloupnice - Kanalizace a ČOV I. etapa	schválen k financování	Pardubický kraj	Svitavy	94 246 408	83 115 907	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Dolní Dobrouč I. etapa	projekt v realizaci	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí	115 722 588	83 325 176	2008	71 366 270
1	1,1	Kanalizace a ČOV Horní a Dolní Čermná	projekt v realizaci	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí	153 698 890	118 981 574	2008	106 610 557
1	1,1	Kanalizace a ČOV Mladkov	projekt v realizaci	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí	41 546 635	29 143 932	2008	5 452 543
1	1,1	Kanalizace a ČOV Lichkov	projekt v realizaci	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí	60 233 283	42 746 167	2008	5 396 836
1	1,1	Kanalizace a ČOV pro obec Velká Skrovnice	projekt v realizaci	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí	22 680 168	19 847 708	2010	12 395 673
1	1,1	Kanalizace a ČOV pro obec Sudslava	projekt v realizaci	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí	21 352 298	18 803 186	2010	10 794 872
1	1,1	Intenzifikace ČOV Letohrad a Kanalizace Letohrad - dokončení	schválen k financování	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí	117 545 112	80 711 018	2008	0
1	1,1	Česká Třebová - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí	337 300 739	245 067 411	2010	0
1	1,1	Ústí nad Orlicí - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí	886 799 117	623 066 841	2010	0

Tab. 6.17 Seznam schválených projektů ČOV pro Pardubický kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Modernizace BČOV Pardubice	schválen k financování	Pardubický kraj	Pardubice	585 138 598	415 448 244	2008	0
1	1,1	Intenzifikace ČOV Svitavy	schválen k financování	Pardubický kraj	Svitavy	184 715 370	124 065 688	2008	0

Plzeňský kraj

Tab. 6.18 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Plzeňský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Žihobce - ČOV a kanalizace	projekt v realizaci	Plzeňský kraj	Klatovy	41 333 159	28 686 882	2008	15 872 836
1	1,1	Hrádek u Sušice - ČOV a kanalizace	schválen k financování	Plzeňský kraj	Klatovy	78 352 326	53 984 629	2008	0
1	1,1	Kanalizace, ČOV a vodovod Prášily	schválen k financování	Plzeňský kraj	Klatovy	28 182 345	24 788 978	2010	0
1	1,1	Kanalizace Malá Strana, Sedlec a rozšíření ČOV Starý Plzenec	schválen k financování	Plzeňský kraj	Plzeň-město	311 949 541	275 558 320	2008	0
1	1,1	Intenzifikace ČOV Tlučná, kanalizace Kamenný Újezd, kanalizace Tlučná	schválen k financování	Plzeňský kraj	Plzeň-sever	99 821 292	88 172 147	2008	0
1	1,1	Líšná - ČOV a kanalizace, ÚV a vodovod	projekt v realizaci	Plzeňský kraj	Rokycany	45 992 316	31 590 108	2008	28 324 758

Tab. 6.19 Seznam schválených projektů ČOV pro Plzeňský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	ČOV Hartmanice	výdaje projektu certifikovány	Plzeňský kraj	Klatovy	7 977 891	6 618 781	2008	5 956 903

Ústecký kraj

Tab. 6.20 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Ústecký kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Kanalizace a ČOV Dolní Poustevna	projekt v realizaci	Ústecký kraj	Děčín	142 876 617	99 877 420	2009	2 940 311
1	1,1	Dostavba kanalizace a intenzifikace ČOV Vysoká Pec	schválen k financování	Ústecký kraj	Chomutov	28 419 732	23 972 045	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV města Horní Jiřetín	schválen k financování	Ústecký kraj	Most	290 842 056	258 206 136	2009	0
1	1,1	II. etapa kanalizace a ČOV Města Horní Jiřetín - místní část Černice	schválen k financování	Ústecký kraj	Most	25 083 755	21 912 241	2010	0

Tab. 6.21 Seznam schválených projektů ČOV pro Ústecký kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Výstavba ČOV v Jiřetíně pod Jedlovou	realizace projektu ukončena	Ústecký kraj	Děčín	23 925 496	20 005 958	2008	18 003 594
1	1,1	ČOV Vilémov - úprava a optimalizace čištění	schválen k financování	Ústecký kraj	Děčín	38 834 659	26 410 832	2010	0
1	1,1	Litvínov - čistírna odpadních vod	schválen k financování	Ústecký kraj	Most	374 794 987	261 961 902	2008	0

Středočeský kraj**Tab. 6.22 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Středočeský kraj v letech 08-10 [29]**

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Kanalizace a ČOV Načeradec	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Benešov	89 465 364	59 135 526	2008	49 026 045
1	1,1	Chocerady - ČOV a dostavba kanalizace	schválen k financování	Středočeský kraj	Benešov	53 657 175	45 672 987	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Loděnice	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Beroun	94 594 180	73 405 319	2008	35 910 633
1	1,1	Splašková kanalizace a ČOV Lochovice	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Beroun	109 808 526	93 535 058	2008	78 357 270
1	1,1	Kanalizace a ČOV Loděnice - II. etapa	schválen k financování	Středočeský kraj	Beroun	33 123 347	29 171 732	2010	0
1	1,1	Broumy - kanalizace, ČOV a dobudování vodovodu	schválen k financování	Středočeský kraj	Beroun	94 549 936	81 895 148	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Velká Dobrá	financování projektu ukončeno	Středočeský kraj	Kladno	112 298 357	73 429 474	2008	66 086 527
1	1,1	Kořenice - ČOV a splašková kanalizace	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Kolín	27 139 613	23 083 996	2010	12 589 653
1	1,1	Kanalizace v Týnci nad Labem - 1 stavba, Kanalizace v Týnci nad Labem - 2 stavba, Kanalizace v obci Lžovice a ČOV Lžovice, Kanalizace v obci Vinařice	schválen k financování	Středočeský kraj	Kolín	278 421 325	245 595 451	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Starý Kolín	schválen k financování	Středočeský kraj	Kolín	165 759 057	145 917 698	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Konárovice	schválen k financování	Středočeský kraj	Kolín	145 289 739	128 029 319	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Potěhy, Tupadly, Horky a Drobovice	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Kutná Hora	143 095 185	116 513 135	2008	100 367 420
1	1,1	Dostavba kanalizace a intenzifikace ČOV	schválen k financování	Středočeský kraj	Kutná Hora	39 441 416	31 419 364	2008	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Zleby	schválen k financování	Středočeský kraj	Kutná Hora	123 276 756	104 156 531	2010	0
1	1,1	Rozšíření kanalizační sítě Rudeč, Jiřice a Kostelec nad Labem a rekonstrukce a intenzifikace ČOV	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Mělník	156 759 204	107 881 047	2009	54 356 904
1	1,1	Výstavba kanalizace a ČOV v obcích Liblice a Byšice	schválen k financování	Středočeský kraj	Mělník	200 073 088	176 924 632	2010	0
1	1,1	Liběchov - ČOV a kanalizace, II. etapa	projekt pozastaven	Středočeský kraj	Mělník	108 085 552	94 098 162	2008	59 008 990
1	1,1	Kanalizace Žďár 1. etapa (Doubrava+ČOV) a 2. etapa (Žďár)	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Mladá Boleslav	115 919 947	97 725 972	2008	79 343 622
1	1,1	Splašková kanalizace a ČOV svazku obcí Jizerní Vteln, Krnsko a Písková Lhota	schválen k financování	Středočeský kraj	Mladá Boleslav	170 745 828	151 707 668	2009	0
1	1,1	Mladoboleslavsko, čištění a odkanalizování odpadních vod II	schválen k financování	Středočeský kraj	Mladá Boleslav	579 106 876	397 300 360	2010	0
1	1,1	Předměříce nad Jizerou - splašková kanalizace a ČOV	schválen k financování	Středočeský kraj	Mladá Boleslav	97 815 031	85 549 026	2010	0
1	1,1	Jíkev - kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Nymburk	42 700 587	35 332 460	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Stará Lysá	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Nymburk	35 218 509	28 734 689	2010	0
1	1,1	Křenek-tlaková kanalizace a ČOV Bio Cleaner BC 300	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Praha-východ	18 027 346	15 602 221	2010	0
1	1,1	Dostavba kanalizace a intenzifikace ČOV ve městě Odolena Voda	schválen k financování	Středočeský kraj	Praha-východ	67 944 998	47 464 434	2010	0
1	1,1	Vodochody-Hořtice "Kanalizace a ČOV"	schválen k financování	Středočeský kraj	Praha-východ	106 470 551	94 237 085	2010	0
1	1,1	Třebotov, ČOV a tlaková kanalizace, sběrné stoky	realizace projektu ukončena	Středočeský kraj	Praha-západ	124 667 907	124 571 049	2008	111 377 544
1	1,1	Řevnice - rozšíření, intenzifikace ČOV a dostavba splaškové kanalizace	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Praha-západ	83 386 818	67 651 726	2008	28 406 961
1	1,1	ČOV Rudná - intenzifikace a rozšíření a výstavba nové splaškové kanalizace v Rudné v ulicích Rybníčná, Zemědělská, Tylova a Šamonilova	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Praha-západ	29 009 730	23 665 027	2008	19 262 219
1	1,1	Dostavba kanalizace a vodovodu, rekonstrukce ČOV v Průhoních	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Praha-západ	54 524 138	37 227 614	2008	30 477 876
1	1,1	Psáry-výstavba ČOV II. etapa, IS vodovod a kanalizace	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Praha-západ	95 076 271	69 741 126	2008	62 543 810
1	1,1	Dokanalizování obce Rožmitál pod Třemšínem, rekonstrukce kanalizace, rekonstrukce ČOV	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Příbram	95 358 241	65 861 684	2008	46 315 818
1	1,1	Jince - rekonstrukce, intenzifikace ČOV a dostavba kanalizace a vodovodu	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Příbram	43 216 598	30 039 473	2008	27 035 526
1	1,1	Ruda - splašková kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Rakovník	76 059 104	54 362 439	2008	48 926 102
1	1,1	Nové Strašecí - ČOV a kanalizace	schválen k financování	Středočeský kraj	Rakovník	94 603 516	65 514 922	2009	0

Tab. 6.23 Seznam schválených projektů ČOV pro Středočeský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplicená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	ČOV Kladno - Vrapice	schválen k financování	Středočeský kraj	Kladno	377 658 400	267 978 784	2008	0
1	1,1	Intenzifikace ČOV Slaný - Blahotice	schválen k financování	Středočeský kraj	Kladno	210 996 406	151 828 758	2010	0
1	1,1	Rekonstrukce ČOV Kolín	schválen k financování	Středočeský kraj	Kolín	119 006 545	98 765 280	2008	0
1	1,1	ČOV Benátecká Vrutice - intenzifikace	schválen k financování	Středočeský kraj	Nymburk	56 282 239	39 705 214	2010	0
1	1,1	Intenzifikace ČOV Lysá nad Labem	schválen k financování	Středočeský kraj	Nymburk	138 464 487	97 983 987	2010	0
1	1,1	Čelákovice ČOV intenzifikace	schválen k financování	Středočeský kraj	Praha-východ	50 216 998	31 986 712	2008	0
1	1,1	Úpravy biologické linky ČOV Říčany	schválen k financování	Středočeský kraj	Praha-východ	8 608 719	7 379 888	2010	0
1	1,1	Chýně - rozšíření ČOV	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Praha-západ	34 166 729	27 858 576	2008	25 072 437
1	1,1	ČOV Dobříš - intenzifikace	projekt v realizaci	Středočeský kraj	Příbram	98 034 143	69 803 302	2008	62 791 230

Vysočina

Tab. 6.24 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Vysočinu v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplicená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Kanalizace a ČOV Sobiňov	projekt v realizaci	Vysočina	Havlíčkův Brod	43 693 091	38 521 964	2008	31 246 060
1	1,1	Kanalizace a ČOV Hybrálec	realizace projektu ukončena	Vysočina	Jihlava	27 140 067	22 752 173	2008	20 306 562
1	1,1	Výstavba kanalizace a čistírny odpadních vod pro obec Stonařov	projekt v realizaci	Vysočina	Jihlava	79 666 419	52 660 874	2008	47 393 093
1	1,1	Dostavba kanalizace a ČOV Kněžice	schválen k financování	Vysočina	Jihlava	38 781 737	27 792 492	2010	0
1	1,1	Rekonstrukce ČOV Počátky a kanalizace Vesce a Palackého náměstí	projekt v realizaci	Vysočina	Pelhřimov	72 160 677	46 458 851	2008	30 462 986
1	1,1	Hrotovice - Kanalizace I a intenzifikace ČOV	projekt v realizaci	Vysočina	Třebíč	85 498 456	59 457 981	2008	43 878 864
1	1,1	Budišov - kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Vysočina	Třebíč	205 176 945	140 568 946	2008	0
1	1,1	Výčapy - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Vysočina	Třebíč	93 642 497	66 926 844	2010	0
1	1,1	Pokojuvce - kanalizace a ČOV	schválen k financování	Vysočina	Třebíč	18 094 176	13 502 208	2010	0
1	1,1	Nové Syrovce a Láz - splašková kanalizace a ČOV	schválen k financování	Vysočina	Třebíč	65 674 591	58 158 513	2010	0
1	1,1	Výstavba kanalizace a ČOV-obec Fryšava	projekt v realizaci	Vysočina	Žďár nad Sázavou	50 954 875	44 146 412	2008	17 684 670
1	1,1	Kanalizace a ČOV Obyčtov	schválen k financování	Vysočina	Žďár nad Sázavou	29 423 781	26 060 642	2010	0
1	1,1	Obec Bory - stoková síť 2. etapa, intenzifikace ČOV	schválen k financování	Vysočina	Žďár nad Sázavou	49 021 620	35 610 122	2010	0

Tab. 6.25 Seznam schválených projektů ČOV pro Vysočinu v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Vybudování čistíčky odpadních vod	projekt v realizaci	Vysočina	Havlíčkův Brod	18 083 430	14 676 653	2008	13 174 252
1	1,1	Pacov - Intenzifikace ČOV	projekt v realizaci	Vysočina	Pelhřimov	60 693 830	41 318 935	2008	33 423 371
1	1,1	Intenzifikace ČOV Žirovnice	projekt v realizaci	Vysočina	Pelhřimov	30 673 119	20 601 702	2008	16 466 555
1	1,1	Rozšíření ČOV v Pelhřimově	schválen k financování	Vysočina	Pelhřimov	335 503 919	241 217 544	2008	0

Zlínský kraj

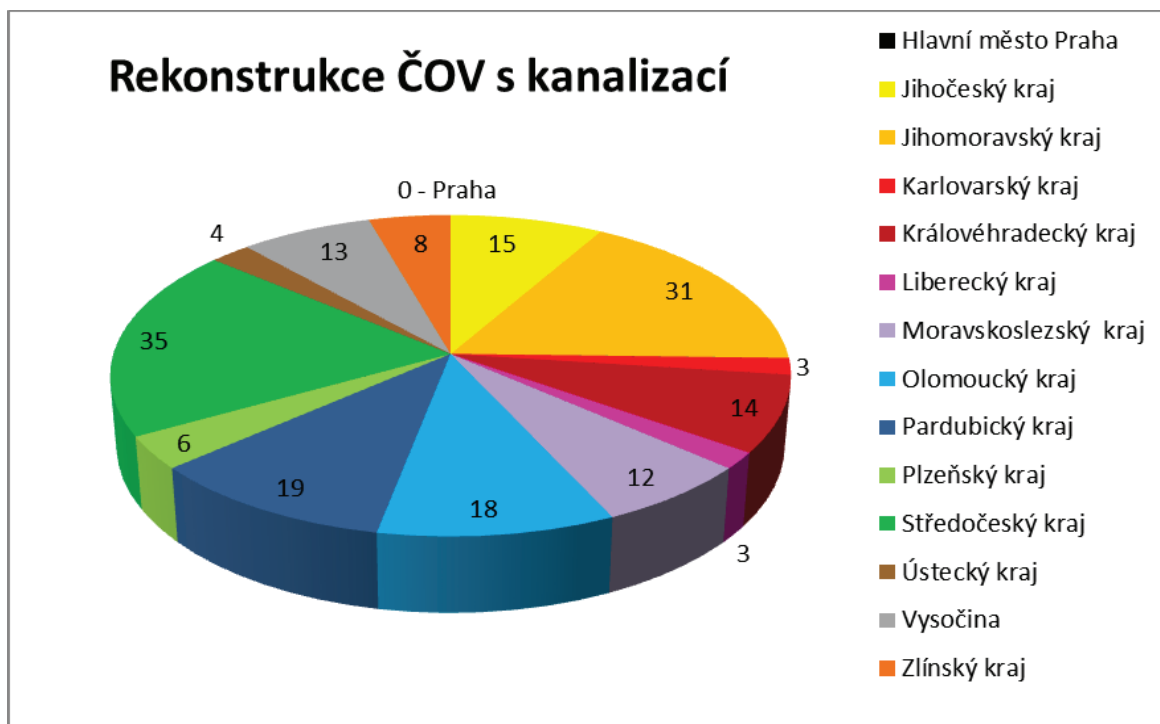
Tab. 6.26 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Zlínský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Kanalizace a ČOV Rataje	schválen k financování	Zlínský kraj	Kroměříž	90 231 068	78 949 888	2010	0
1	1,1	Vlčnov ČOV a kanalizace	projekt v realizaci	Zlínský kraj	Uherské Hradiště	59 377 902	43 629 086	2008	32 801 795
1	1,1	Odkanalizování obcí Zlechov, Tupesy, Břestek a ČOV	schválen k financování	Zlínský kraj	Uherské Hradiště	205 012 224	105 365 324	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Jablůnka	financování projektu ukončeno	Zlínský kraj	Vsetín	134 954 140	98 093 733	2008	88 284 359
1	1,1	Bystřička - kanalizace a ČOV	projekt v realizaci	Zlínský kraj	Vsetín	78 602 752	54 088 516	2008	32 923 992
1	1,1	Kanalizace a ČOV Mikulůvka	schválen k financování	Zlínský kraj	Vsetín	67 344 113	58 804 880	2008	0
1	1,1	kanalizace a ČOV Pržno u Vsetína	schválen k financování	Zlínský kraj	Vsetín	77 310 030	65 798 567	2010	0
1	1,1	Kanalizace a ČOV Zlín - Salaš	financování projektu ukončeno	Zlínský kraj	Zlín	23 680 721	16 571 271	2008	14 882 860

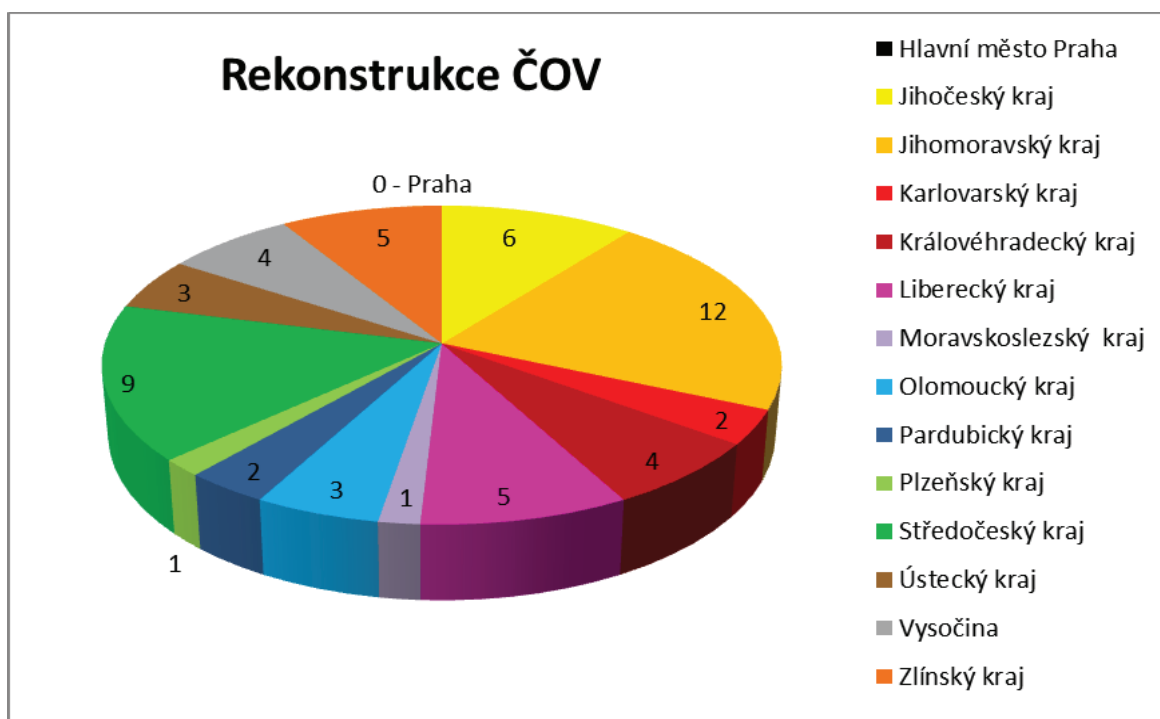
Tab. 6.27 Seznam schválených projektů ČOV pro Zlínský kraj v letech 2008-2010 [29]

prioritní osa	oblast podpory	název projektu	stav projektu	kraj	okres	celkové náklady projektu	celkové uznatelné náklady projektu	rok alokace	celková vyplacená částka po skončení realizace (Kč)
1	1,1	Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Hulín	realizace projektu ukončena	Zlínský kraj	Kroměříž	80 919 930	48 581 196	2008	43 705 596
1	1,1	ČOV Chropyně - rekonstrukce a intenzifikace	projekt v realizaci	Zlínský kraj	Kroměříž	74 315 703	50 920 086	2009	26 788 887
1	1,1	Rekonstrukce a intenzifikace ČOV Uherský Brod	projekt v realizaci	Zlínský kraj	Uherské Hradiště	187 141 165	126 629 747	2008	92 446 460
1	1,1	Strání - Intenzifikace ČOV	schválen k financování	Zlínský kraj	Uherské Hradiště	60 842 944	53 669 560	2009	0
1	1,1	Intenzifikace ČOV Slušovice	projekt v realizaci	Zlínský kraj	Zlín	36 630 966	31 536 054	2008	26 126 369

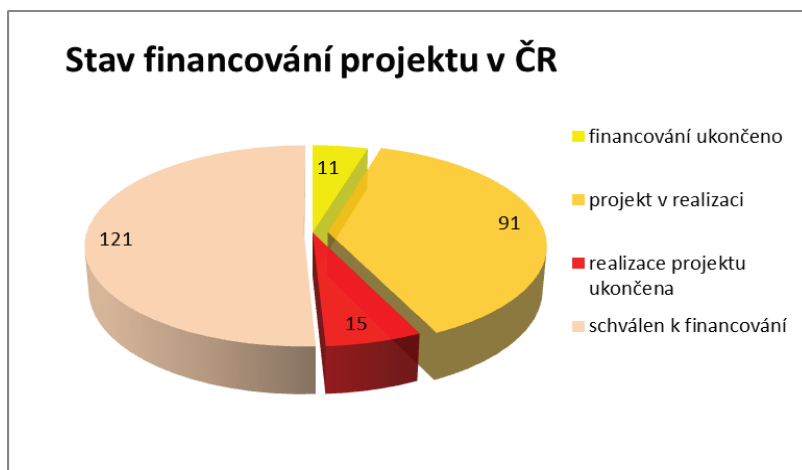
Z hodnot uvedených v tabulkách, jsou pro přehledné vyjádření stavu čistění odpadních vod, sestrojeny grafy. Jedná se o grafy vyjadřující počet projektů v kraji, v jakém stavu financování se projekty 14. 11. 2011 nacházely a výše nákladů projektů.

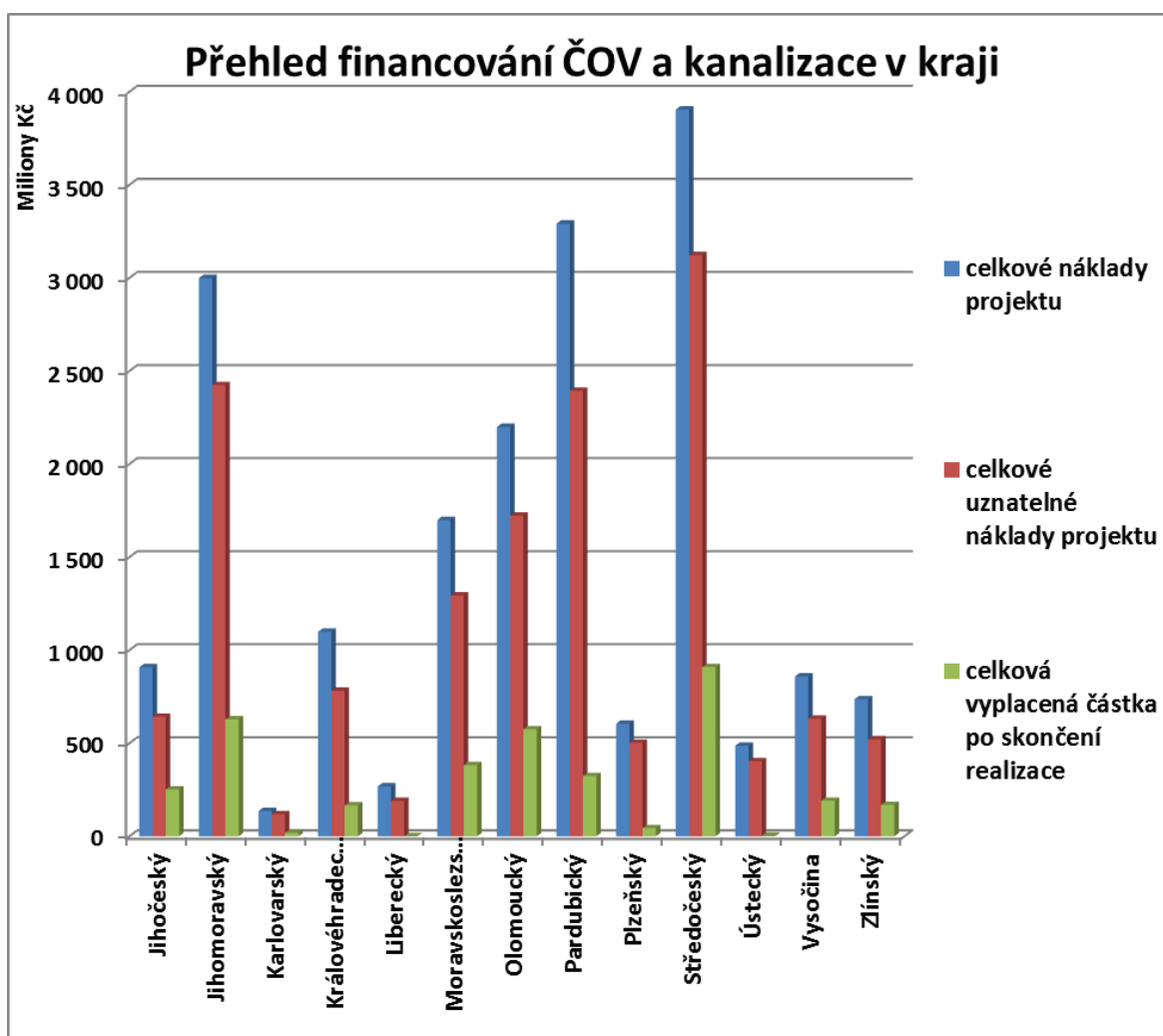
Obr. 11 Počet schválených projektů kanalizace a ČOV v ČR

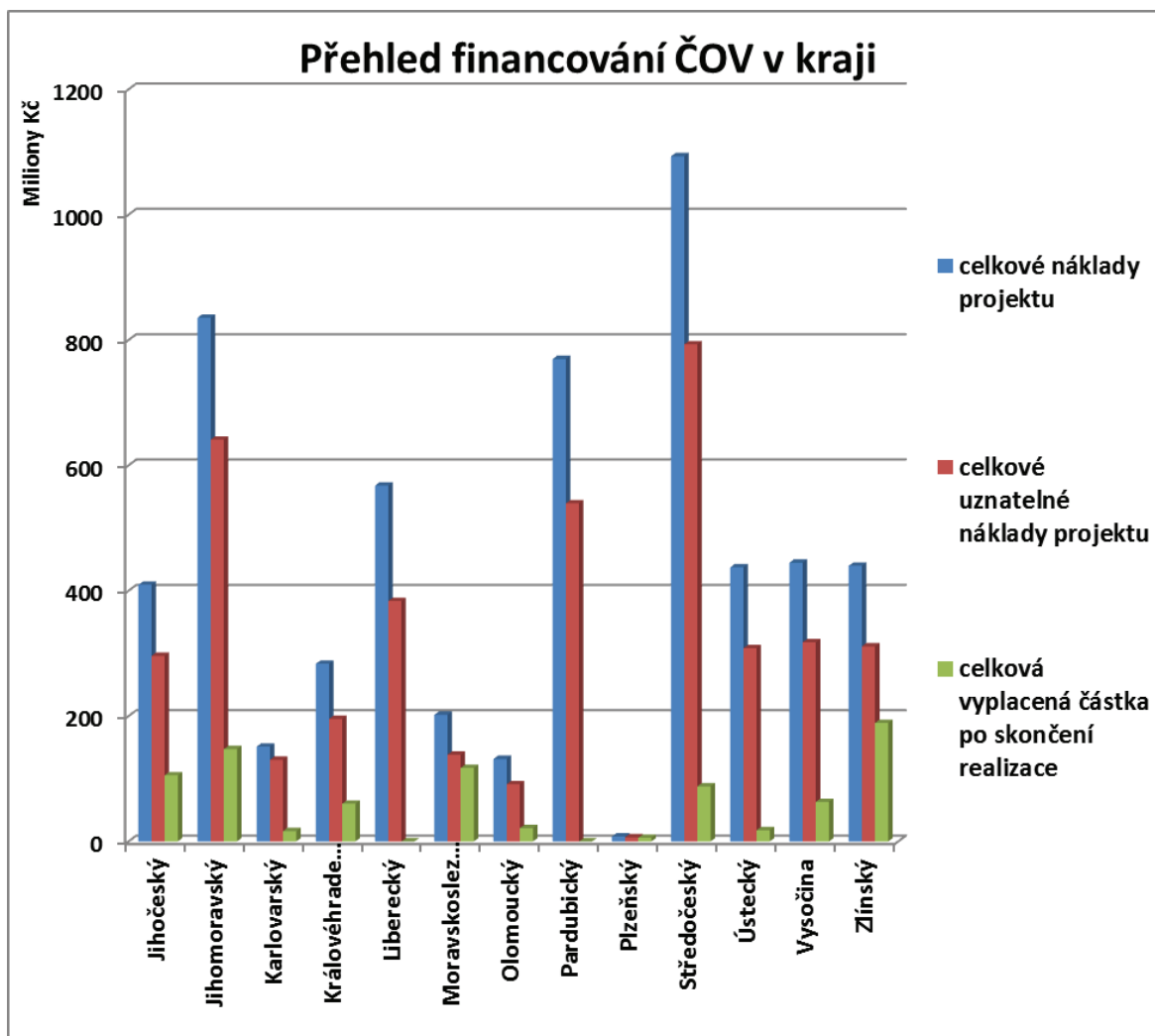
Obr. 12 Počet schválených projektů samotné ČOV v ČR

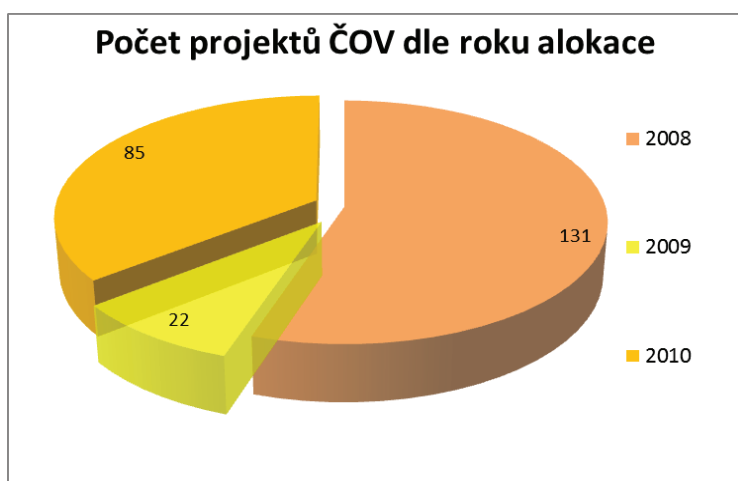
Obr. 13 Přehled stavu projektů, ve kterém se nacházely v listopadu roku 2011

Obr. 14 Přehled financí celkových, uznávaných a poskytnutých v jednotlivém kraji pro ČOV s kanalizací

Obr. 15 Přehled financí celkových, uznaných a poskytnutých v jednotlivém kraji pro ČOV

Obr. 16 Počet projektů v jednotlivých letech operačního programu

7 ZÁVĚR

Tato práce se zabývá intenzifikací čistíren odpadních vod, která zahrnuje zlepšení či posílení výkonosti stávajících čistírenských jednotek. V úvodu jsou stručně rozebrány způsoby vypouštění a odkanalizování odpadních vod z aglomerací, jejich vliv na čistírnu a typy používaných čistíren odpadních vod. V historii jsou zmíněny dřívější způsoby odvádění odpadních vod z měst a problémy s tím vznikající a první zmínky o procesech čištění odpadních vod, kdy velikou roli hrála rada Lindley. Způsob nakládání s odpadními vodami, odkanalizování a čištění podléhá přísným požadavkům normy. Mezi nejvýznamnější legislativu pro všechny členy Evropského společenství patří *Směrnice rady 91/271 EHS o čištění městských odpadních vod* a *2000/60 ES Směrnice Evropského parlamentu a Rady*, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. Česká republika se pak řídí Nařízením vlády 61/2003, upraven dodatkem 23/2011 Sb. Stanovuje hodnoty přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, které by neměly nebo nesmí být překročeny při vypouštění znečištěných vod do řek. Best Available Techniques, neboli nejlepší dostupné techniky, ukazují praktickou vhodnost určitých technik navržených k předcházení, a pokud to není možné, tak k omezování emisí a jejich dopadů na životní prostředí. Hlavním důvodem intenzifikace čistírny odpadních vod je nevyhovující kapacita nebo nedostatečná účinnost odstranění znečištění. Toto závisí na skladbě čistírny, na funkci strojních zařízení, na charakteristice OV, na požadavcích na odtoku z ČOV, na strategii řízení, údržbě a financování, na vedení provozu čistírny a na projektování adekvátních jednotek na zatížení ČOV. Mezi hlavní příčiny nevyhovující kapacity patří růst odkanalizované oblasti nebo připojení dalších území ke stávající čistírně. Dnes je důležité důkladné odstranění sloučenin fosforu a dusíku z OV, na které nebyl dříve kladen důraz. Součástí této práce je určení a popis faktorů, které limitují účinnost a kapacitu čistíren odpadních vod. Mohou se týkat strojních zařízení ale i zvolené technologie.

Dnes je kladen důraz na kvalitní sekundární stupeň čištění a na odstranění nutrientů. V rámci posouzení čistíren odpadních vod a jejich intenzifikace jsem porovnávala stav v roce 2005 a 2010. V roce 2005 bylo na území ČR 75 funkčních mechanických čistíren a celkově 1994, o pět let později v roce 2010 jich bylo pouze 49 mechanických z celkového počtu čistíren 2188. Mechanické čistírny byly nahrazeny nebo doplněny o biologický stupeň čištění. Je tedy patrné, že je Česká republika v tomto ohledu na dobré cestě. Při výstavbě či obnově ČOV jsou hlavními zdroji financí dotace ze Státního fondu, vlastní finance nebo půjčky a nyní i dotace EU. Evropská unie má tři hlavní finanční fondy a to Fond soudržnosti a Strukturální fondy (Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond). Z těchto fondů čerpají státy Evropské unie finance díky sjednaným operačním programům. Operační programy jsou strategické dokumenty

představující průnik priorit politiky hospodářské, sociální soudržnosti EU a individuálních zájmů členských států. Dělí se na osm prioritních os, kdy hlavní význam v rámci ČOV má osa 1. *Životní prostředí* a oblast podpory 1.1 *Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní*. Ministerstvo zemědělství vypisuje každoročně program v oblasti "Výstavby a obnovy infrastruktury kanalizací", který slouží k podpoře výstavby kanalizací a čistíren odpadních vod. Pro programové období 2007 – 2013 vypsali OP Životního prostředí téměř 5 mld. eur z Fondu soudržnosti a Evropského fondu, z toho 2 mld. eur jsou vymezeny na dotace pro zlepšování dodávky a jakosti pitné vody, zlepšení stavu povrchových a podzemních vod, pro snížení rizik povodní a snížení množství výskytu nebezpečných látek ve vodách, tedy pro prioritní osu 1. Týká se to především výstavby a rekonstrukcí čistíren odpadních vod, kanalizací a úpravě vod. Z přehledu schválených projektů OPŽP lze dočíst, že od roku 2007 - 2010 bylo 439 obcí a měst schváleno pro dotaci Evropskou unií v rámci prioritní osy 1.1. Z toho ke dni 14. 11. 2011 bylo u 27 dokončeno financování projektu, u 46 dokončena realizace projektu, 145 projektů bylo v realizaci, 220 jich bylo teprve schváleno a projekt v Liběchově byl pozastaven.

Praktická část je zaměřená na čistírny odpadních vod, které byly schváleny operačním programem Životního prostředí k financování v letech 2008 až 2010. Důvodem je splnění požadavku Směrnice Rady 91/271/EHS na vybavení odpovídajícím stupněm sekundárního čištění pro obce s počtem ekvivalentních obyvatel přesahující 2000. Tento požadavek bylo nutné splnit do konce roku 2010. Jedná se o projekty intenzifikace a rekonstrukce stávajících čistíren odpadních vod, ale i o budování nových čistíren. Přínosem práce je přehledné zhodnocení plnění plánů operačních programů. Počet schválených projektů dle OPŽP za programové období 2007 – 2010 je 238, z toho 181 projektů se týká kanalizace a ČOV a 57 pouze ČOV. V listopadu roku 2011 bylo 26 projektů ukončeno, 91 jich bylo v realizaci a 121 teprve schváleno. Z grafů vyčteme počet projektů pro jednotlivé kraje, zda převažuje projekt ČOV nebo zda se jednalo o stavbu ČOV s kanalizací, rok alokace a výši dotace. V rámci pokračování této práce, by bylo možné vyhodnotit pro Jihomoravský kraj všechny ČOV s kapacitou větší než 2000 EO, kde by se zaměřilo na rok výstavby, datum poslední intenzifikace nebo přestavby a důvod této změny.

8 POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Předpis č. 274/2001 Sb.: Zákon o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích). In: *Zákony pro lidi* [online]. 2001 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-274>
- [2] *Stokování a čištění odpadních vod: Modul 1* [online]. Brno, [cit. 2012-01-21].
- [3] *Čistírna odpadních vod* [online]. 2012 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Čistírna_odpadních_vod
- [4] Vodoprávní úřad. In: *Cenia.cz* [online]. 2001 [cit. 2012-01-27]. Dostupné z: <http://vitejtenazemi.cenia.cz/slovník/index.php?article=186>
- [5] Předpis č. 254/2001 Sb.: Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In: *Zákony pro lidi* [online]. 2001 [cit. 2012-01-28]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>
- [6] *Chemická ČOV Přelouč* [online]. [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.likvidace-odpadu.cz/sluzby/sluzby-chemicke-cov/cov-prelouc.htm>
- [7] *Předpis č. 185/2001 Sb. Zákon o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů* [online]. 2001 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-185>
- [8] WANNER, Jiří. *G. Z historie odvádění a čištění odpadních vod* [online]. 2010 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: http://web.vscht.cz/pecenkam/Stokování/Historie_stokování_a_ČOV.pdf
- [9] *Stokování a čištění odpadních vod: Modul 2* [online]. Brno, s. 12 [cit. 2012-01-21].
- [10] *Čistírny odpadních vod v ČR* [online]. 2007 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://pglbc.cz/files/chv/COV/vyznam.html>
- [11] *Fondy Evropské unie* [online]. 2009 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>
- [12] *Stručně o OP Životní prostředí* [online]. 2011 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/16/strucne-o-op-zivotni-prostredi/>
- [13] *DOTACE ze Strukturálních fondů EU* [online]. 2010 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.enviagentura.cz/dotace-EU/>
- [14] *Směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod* [online]. 1991 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/smernice_odpadni_vody
- [15] Směrnice 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky. In: *MŽP* [online]. 2000 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/smernice_ramec_spolecenstvi_vodni_politika
- [16] *Narizení vlády č. 61/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů* [online]. 2003 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-61>
- [17] *Narizení vlády č. 23/2011 Sb.* [online]. 2011 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-23>

- [18] *Dotace ČR – Výstavba Čistíren odpadních vod* [online]. 2010[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.enviagentura.cz/dotace-CR/vodni-hospodarstvi/cov/>
- [19] *Výše podpory* [online]. 2011[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/16/strucne-o-op-zivotni-prostredi/>
- [20] *Implementační plán* [online]. 2011[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/16/strucne-o-op-zivotni-prostredi/>
- [21] *Věstník MŽP (2012/01)* [online]. 2012[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf>
- [22] Ministerstvo životního prostředí: Legislativa EU. In: *MŽP* [online]. 2008 [cit. 2012-03-01]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/legislativa_eu
- [23] *Čistírny odpadních vod (počet)* [online]. 2010[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/publ/2003-11-r_2011
- [24] *Předpis č. 20/2004 Sb.* [online]. 2004[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-20>
- [25] *Seznam schválených projektů OPŽP k 14. 11. 2011* [online]. 2011[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/504/prehledy-schvalenych-projektu-ke-stazeni/>
- [26] Čištění městských odpadních vod v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel (EO). In: *Deník veřejné správy* [online]. 2010 [cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6455755>
- [27] *13 měst nestihne dobudovat moderní čistírny odpadních vod* [online]. 2010[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: <http://www.vodarenstvi.cz>
- [28] *Výsledky činnosti ČIŽP za rok 2010* [online]. 2011[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: http://www.cizp.cz/2988_Vysledky-cinnosti-CIZP-za-rok-2011
- [29] *Evropská unie* [online]. 2012[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Evropsk%C3%A1_unie
- [30] Water statistics: tables and figures [online]. 2011[cit. 2012-02-01]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Water_statistics
- [31] Legislativa a metodické pokyny. In: *MŽP* [online]. 2012 [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: http://www.ochranavod.cz/cz/legislativa_metodicke_pokyny_voda
- [32] Přehledy schválených projektů. In: *Operační program Životní prostředí* [online]. 2011 [cit. 2012-05-05]. Dostupné z: <http://www.opzp.cz/sekce/504/prehledy-schvalenych-projektu/>
- [33] HLAVÍNEK, Petr. *Intenzifikace čistíren odpadních vod*. Vyd. 1. Brno: NOEL 2000, 1996, 235 s. ISBN 80-860-2001-0.
- [34] Možnosti zvýšení výroby bioplynu na stávajících zařízeních. In: *Mpo-efekt* [online]. 2006 [cit. 2012-05-08]. Dostupné z: <http://www.mpo-efekt.cz/dokument/30.pdf>
- [35] Naplňování požadavků směrnice EU 91/271/EHS v členských státech EU. In: *VAK INFO* [online]. 2007 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: http://www.vakinfo.cz/vodni-hospodarstvi/vodni-hospodarstvi-cr/Puncochar_2005/

- [36] Tematické operační programy. In: *Fondy Evropské unie* [online]. 2007 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>
- [37] Dobudovat čističku dle požadavku EU nestihne 13 obcí. In: *Biom* [online]. 2010 [cit. 2012-05-09]. Dostupné z: <http://biom.cz/cz/zpravy-z-tisku/dobudovat-cisticku-dle-pozadavku-eu-nestihne-13-obci>
- [38] *Stokování a čištění odpadních vod: příklady ze cvičení*. Brno, 2011.
- [39] Domovní biologické čistírny odpadních vod EKOL. In: *Poziadavka.sk* [online]. 2012 [cit. 2012-05-12]. Dostupné z: <http://www.poziadavka.sk/ponuky/ponuka-138664/Domovni-biologicke-cistirny-odpadnich-vod-EKOL>
- [40] Rekonstrukce (stavebnictví). In: [Http://cs.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org) [online]. 2010 [cit. 2012-05-15]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Rekonstrukce>
- [41] KATALOG OPATŘENÍ. In: *Eagri.cz* [online]. 2010 [cit. 2012-05-15]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/36965/_2_intenzifikace_COV.pdf
- [42] VĚSTNÍK MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. In: *Www.mzp.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-05-19]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/9B618AE12BFC7D07C1257392002F222C/\\$file/59142811.pdf](http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/9B618AE12BFC7D07C1257392002F222C/$file/59142811.pdf)
- [43] SBR diskontinuální systémy. In: *Pro aqua* [online]. St. Gallen: Verlag A. Grob, 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://www.pro-aqua.cz/sbr.php>
- [44] Kaskádový aktivační proces ALPHA. In: *Pro aqua* [online]. St. Gallen: Verlag A. Grob, 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://www.pro-aqua.cz/alpha.php>
- [45] O nejlepších dostupných technikách (BAT). In: *Cenia* [online]. 2008 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: [http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/MZPMSFGRI2L4](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/MZPMSFGRI2L4)
- [46] Veřejná zakázka. In: *Státní správa* [online]. 2011 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://vz.statnisprava.cz/?sid=0&pg=vz&ecvz=60064396>
- [47] List opatření - Praha - Kbely. In: *Pla- povodí Labe* [online]. 2009 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.pla.cz/planet/projects/planovani/files/navrhpop/C/4_LISTY_OPATRENI/C4_06/1_PROGRAM_OPATRENI/LA100209.pdf
- [48] List opatření - Jevíčko. In: *Pmo- povodí Moravy* [online]. 2009 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.pmo.cz/pop/2009/Morava/End/cstav/listyopatreni/c4_06/2_ostatni/mo100028.pdf
- [49] List opatření - Praha - Horní Počernice - Čertousy. In: *Pla- povodí Labe* [online]. 2009 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.pla.cz/planet/projects/planovani/files/navrhpop/C/4_LISTY_OPATRENI/C4_06/2_OSTATNI/LA100218.pdf
- [50] Rozpočet města na rok 2012. In: *Město Hejnice* [online]. 2012 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: <http://www.mestohejnice.cz/cs/samosprava/rozpocet-mesta/rozpocet-mesta-na-rok-2012.html>

- [51] List opatření - Dětmárovice. In: *Povodí Odry* [online]. 2009 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.pod.cz/plan-oblasti-povodi-Odry/c-stav/listyopatreni/c4_06/od100014.pdf
- [52] List opatření - Ždánice. In: *Povodí Moravy* [online]. 2009 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.pmo.cz/pop/2009/Dyje/end/c-stav/listyopatreni/c4_06/1_program_opatreni/dy100031.pdf
- [53] List opatření - Králíky. In: *Povodí Labe* [online]. 2009 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.pla.cz/planet/projects/planovaniiov/files/navrhpop/C/4_LISTY_OPATRENI/C4_06/1_PROGRAM_OPATRENI/LA100073.pdf
- [54] List opatření - Praha - Miškovice. In: *Povodí Labe* [online]. 2009 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.pla.cz/planet/projects/planovaniiov/files/navrhpop/C/4_LISTY_OPATRENI/C4_06/1_PROGRAM_OPATRENI/LA100115.pdf
- [55] Intenzifikace ČOV. In: *Město Libušín* [online]. 2012 [cit. 2012-05-20]. Dostupné z: http://www.mestolibusin.cz/vismo/fulltext.asp?hledani=1&id_org=8358&query=%C4%8Dov&submit=Vyhledat
- [56] Města a obce. In: *Veolia voda* [online]. 2010 [cit. 2012-05-21]. Dostupné z: <http://www.veoliavoda.cz/cs/sluzby/mesta-obce/>
- [57] Technické služby Strakonice s.r.o. In: *Technické služby Strakonice s.r.o.* [online]. 2012 [cit. 2012-05-21]. Dostupné z: <http://www.tsst.cz/aktuality.html>
- [58] Vodárenská akcoivá společnost a.s. In: *Vodárenská akcoivá společnost a.s.* [online]. 2009 [cit. 2012-05-21]. Dostupné z: <http://www.vodarenska.cz/>
- [59] Provozovatelé vodárenské infrastruktury. In: *Vodárenství.* [online]. 2010 [cit. 2012-05-21]. Dostupné z: <http://www.vodarenstvi.cz/katalog/provozovatele-vodarenske-infrastruktury/>
- [60] Vodárenský portál. In: *Vodovod* [online]. 2011 [cit. 2012-05-21]. Dostupné z: <http://vodovod.info/index.php/vodarenske-spolenosti>
- [61] Působnost. In: *Energie AG* [online]. 2010 [cit. 2012-05-21]. Dostupné z: http://draganovsky.tvorba.com/nobackup/EAG_MAP/map.html
- [62] Vodárenské společnosti v ČR. In: *Ondeo* [online]. 2008 [cit. 2012-05-21]. Dostupné z: <http://www.ondeo.cz/vodarenske-spolecnosti-v-cr>

SEZNAM TABULEK

Tab. 3.1 Emisní standardy: přípustné hodnoty (p) ³ , maximální hodnoty (m) ⁴ a hodnoty průměru ⁵ koncentrace ukazatelů znečištění vypouštěných odpadních vod v mg/l [17]....	12
Tab. 3.2 Emisní standardy: přípustná minimální účinnost čištění vypouštěných odpadních vod (minimální procento úbytku) v procentech [17].....	12
Tab. 3.3 Dosažitelné hodnoty koncentrací a účinností pro jednotlivé ukazatele znečištění při použití nejlepší dostupné technologie v oblasti zneškodňování městských odpadních vod [42]	15
Tab. 4.1 Doporučené hodnoty průtočné rychlosti na česlích [38].....	24
Tab. 4.2 Doporučené hodnoty doby zdržení a hydraulického zatížení v UN při průměrném a maximálním denním průtoku [38]	29
Tab. 4.3 Doporučené návrhové hodnoty pro aktivační nádrž z NV 229/2007 Sb. [38].....	30
Tab. 4.4 Doporučené hodnoty střední doby zdržení a povrchového hydraulického zatížení v DN pro maximální denní průtok [38].....	31
Tab. 5.1 Přehled čistíren odpadních vod za rok 2010 [23].....	34
Tab. 5.2 Porovnání čistíren odpadních vod v roce 2005 a 2010 [10].....	36
Tab. 5.3 Návrh rozdělení finanční alokace pro prioritní osy OPŽP (EUR, %) [20]	41
Tab. 5.4 Obyvatelstvo EU napojené na čištění městských odpadních vod a 1999-2009 (% Z celku) [30].....	46
Tab. 5.5 Obyvatelstvo napojené na čištění odpadních vod, 2009 (% Z celku) [30].....	47
Tab. 6.1 Počet schválených projektů ČOV nebo ČOV a kanalizace v krajích ČR [29].....	49
Tab. 6.2 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Jihočeský kraj v letech 2008-2010 [29]	50
Tab. 6.3 Seznam schválených projektů ČOV pro Jihočeský kraj v letech 2008-2010 [29] 50	
Tab. 6.4 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Jihomoravský kraj v letech 2008-2010 [29]	51
Tab. 6.5 Seznam schválených projektů ČOV pro Jihomoravský kraj v letech 2008-2010 [29]	52
Tab. 6.6 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Karlovarský kraj v letech 2008-2010 [29]	52
Tab. 6.7 Seznam schválených projektů ČOV pro Karlovarský kraj v letech 2008-2010 [29]	52
Tab. 6.8 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Královehradecký kraj v letech 2008-2010 [29].....	53
Tab. 6.9 Seznam schválených projektů ČOV pro Královehradecký kraj v letech 2008-2010 [29]	53
Tab. 6.10 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Liberecký kraj v letech 2008-2010 [29]	54

Tab. 6.11 Seznam schválených projektů ČOV pro Liberecký kraj v letech 2008-2010 [29]	54
Tab. 6.12 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Moravskoslezský kraj v letech 2008-2010 [29]	54
Tab. 6.13 Seznam schválených projektů ČOV pro Moravskoslezský kraj v letech 2008-2010 [29]	55
Tab. 6.14 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Olomoucký kraj v letech 2008-2010 [29]	55
Tab. 6.15 Seznam schválených projektů ČOV pro Olomoucký kraj v letech 2008-2010 [29]	55
Tab. 6.16 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Pardubický kraj v letech 2008-2010 [29]	56
Tab. 6.17 Seznam schválených projektů ČOV pro Pardubický kraj v letech 2008-2010 [29]	56
Tab. 6.18 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Plzeňský kraj v letech 2008-2010 [29]	57
Tab. 6.19 Seznam schválených projektů ČOV pro Plzeňský kraj v letech 2008-2010 [29]	57
Tab. 6.20 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Ústecký kraj v letech 2008-2010 [29]	57
Tab. 6.21 Seznam schválených projektů ČOV pro Ústecký kraj v letech 2008-2010 [29]	57
Tab. 6.22 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Středočeský kraj v letech 08-10 [29]	58
Tab. 6.23 Seznam schválených projektů ČOV pro Středočeský kraj v letech 2008-2010 [29]	59
Tab. 6.24 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Vysočinu v letech 2008-2010 [29]	59
Tab. 6.25 Seznam schválených projektů ČOV pro Vysočinu v letech 2008-2010 [29]	60
Tab. 6.26 Seznam schválených projektů kanalizace a ČOV pro Zlínský kraj v letech 2008-2010 [29]	60
Tab. 6.27 Seznam schválených projektů ČOV pro Zlínský kraj v letech 2008-2010 [29]	60

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Schéma fází cyklu provozu SBR systému [43]	17
Obr. 2 Kaskádový aktivační proces ALPHA [44]	19
Obr. 3 Strojní česle na ČOV Brno-Modřice	25
Obr. 4 Rotační biologický kontaktor [39]	26
Obr. 5 Počet čistíren odpadních vod v ČR dle typu [23]	34
Obr. 6 Přehled mechanických čistíren odpadních vod v roce 2010 [23]	35
Obr. 7 Přehled mechanicko-biologických čistíren odpadních vod v roce 2010 [23]	35
Obr. 8 Přehled čistíren odpadních vod v roce 2010 a 2005	36
Obr. 9 Podíl na celkové alokaci fondu ERDF	41
Obr. 10 Přehled typů ČOV v Evropských státech	48
Obr. 11 Počet schválených projektů kanalizace a ČOV v ČR	61
Obr. 12 Počet schválených projektů samotné ČOV v ČR	61
Obr. 13 Přehled stavu projektů, ve kterém se nacházely v listopadu roku 2011	62
Obr. 14 Přehled financí celkových, uznaných a poskytnutých v jednotlivém kraji pro ČOV s kanalizací	62
Obr. 15 Přehled financí celkových, uznaných a poskytnutých v jednotlivém kraji pro ČOV	63
Obr. 16 Počet projektů v jednotlivých letech operačního programu	63

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

ČOV ...	čistírna odpadních vod
OV ...	odpadní vody
ČR ...	Česká republika
BSK ₅ ...	biochemická spotřeba kyslíku
CHSK ...	chemická spotřeba kyslíku
NL ...	nerozpuštěné látky
N ...	dusík
P ...	fosfor
N _{celk} ...	všechny formy dusíku
P _{celk} ...	všechny formy fosforu
„p“ ...	průměr emisní standardy pro jednotlivé zavedené ukazatele znečištění
“m” ...	maximum emisní standardy pro jednotlivé zavedené ukazatele znečištění
EO ...	ekvivalentní obyvatelé
N-NH ₄ ⁺ ...	amoniakální dusík
MŽP ...	Ministerstvo životního prostředí
BAT ...	best available techniques
BREF ...	referenčních dokumentů o nejlepších dostupných technikách (Reference Document on Best Available Techniques)
DČOV ...	domovní čistírna odpadních vod
SBR...	sequence batch reactor – vsádkový reaktor
D-N ...	nitrifikace s pre-denitrifikací
KI...	kalový index
DN ...	dosazovací nádrž
UN ...	usazovací nádrž
NV...	nařízení vlády
Qdp ...	průměrný průtok [m ³ .s ⁻¹]
Qmax ...	maximální průtok [m ³ .s ⁻¹]
Bx...	látkové zatížení kalu
Bv ...	objemové zatížení kalu
OPŽP ...	operační program životního prostředí
EU...	Evropská unie
ÚČOV ...	ústřední čistírna odpadních vod
ČIŽP...	Česká inspekce životního prostředí

FS...	Fond soudržnosti
ERDF...	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF...	Evropský sociální fond
OP ...	operační program
ESUO...	Evropského společenství uhlí a oceli
EHS...	Evropského hospodářského společenství
Euratom ...	Evropského společenství pro atomovou energii
pe ...	population equivalent - ekvivalentní obyvatelé
WWTP...	Wastewater Treatment Plant - ČOV

SUMMARY

This thesis deals with the intensification of wastewater treatment plants, which includes improving and strengthening of performance of existing treatment units. The introduction briefly discusses the ways of discharging wastewater from agglomerations, their influence on the WWTP and types of WWTP currently used. The processing of wastewater, sewerage and wastewater treatment is subject to strict requirements of the standards. The most important legislation for all members of the European Community is Council Directive include 91/271 EEC concerning urban waste water treatment and 2000/60 EC Directive of the European Parliament and the Council. Czech Republic is governed by Government Regulation 61/2003, amendment revised 23/2011 Coll. The main reason for intensification of capacity of WWTP is insufficient or inadequate pollution removal efficiency. Efficiency of WWTP depends on the composition of technological line, equipment and machinery used for treatment processes, characteristics of the wastewater, on the requirements of the effluent from WWTP, management strategy, maintenance and financing, management and operation of the WWTP and in the designing of adequate capacity of the plant. The main causes of insufficient capacity of the plant are expansion of drained areas or conjunction of other areas connected to the existing plant. Part of thesis is the identification and description of the factors which limit the efficiency and capacity of wastewater treatment plants. They can relate to machinery but also the technology. The main sources of financing of wastewater treatment plants development and service is the State Fund, private funds, or a loan and now the EU subsidies. The European Union has three main financial funds and the Cohesion and Structural Funds. These funds derive States of the European Union funding through the agreed operational programs. The practical part is focused on wastewater treatment plants, which were approved by the Operational Programme Environment for funding in the years 2008 to 2010. The Reason is, only those WWTP were able to meet Council Directive 91/271/EEC on the equipment appropriate degree of secondary treatment for municipalities with a population equivalent in excess of the 2000. This requirement was necessary to meet before the end of 2010. These projects of intensification and modernization of the existing wastewater treatment plants, but also building new plants. The benefit of this thesis is a clear evaluation of the implementation of operational plans. Number of approved projects under OPE for the program period 2007 - 2010 is 238, of which 181 projects concerning sewerage and sewage treatment plants and 57 wastewater treatment plants only. The continuation of this thesis could be evaluation for all Southmoravian County WWTPs with a capacity greater than 2000 pe, where the year of construction, date of last intensification or conversion, and the reason for this change would be the main focus.